

Belediye

“BELEDİYELERİN ÇOCUK ODAKLI POLİTİKALAR ÜRETİMESİNE İHTİYAÇ VAR”

SEDA AKÇO

Hukukçu
Hümanist Büro
Kurucusu

Röportaj

Çocuk hakları çok geniş bir alan. Toparlayıcı bir kuruma ihtiyaç var. Çocuğun ihtiyaçlarına yönelik bütün detayları görecektir ve bu ihtiyaçların eşgüdümü karşılanmasını sağlamayı amaçlayan faaliyetleri yürütecek tek bir yapıya ihtiyaç var. Öbür türlü herkes kendi görevini en iyi şekilde

yapsa dahi geçişlerdeki boşluklar yüzünden hak ihlaline maruz kalan ve ihtiyaçları karşılanamayan çocuklar oluyor. Zaten böylesi problemler nedeniyle bu mesele konuşuluyor ve uygulamada boşluklar oluşuyor. Sayfa.8

BELEDİYELERE ÇOCUK DOSTU KENT UYGULAMALARINI SORDUK Sayfa.22

ESKİŞEHİR BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYE BAŞKANI
YILMAZ BÜYÜKERŞENİSTANBUL-ŞİŞLİ
BELEDİYE BAŞKANI
MUAMMER KESKINBURSA-NİLÜFER
BELEDİYE BAŞKANI
TURGAY ERDEMMERSİN-TARSUS
BELEDİYE BAŞKANI
HALUK BOZDOĞANİZMİR-SEFERİHİSAR
BELEDİYE BAŞKANI
İSMAİL YETİŞKİN

DÜNYADAN ÇOCUK DOSTU KENT UYGULAMALARI

Sayfa.18

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

Sayfa.37

MUHAMMET TOKAT
Muğla-Milas Belediye BaşkanıSATILMIŞ SARIKAYA
Kastamonu-Araç Belediye BaşkanıAYKUT YAKUT
Kırklareli-Babaeski Karahalil Belediye Başkanı

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimlerden
Sorumlu Genel Başkan
Yardımcısı ve
Ordu Milletvekili

ÇOCUK DOSTU BİR KENT HERKES İÇİN YAŞANASI BİR KENT DEMEKTİR

Dünyada çocukların haklarına ilişkin hazırlanmış ve en fazla kabul gören mutabakat metni, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi. Sayfa.2

Röportaj

HASAN BALTACI

CHP Kastamonu Milletvekili
PM Üyesi

“TÜRKİYE YERELLEŞMELİ” Sayfa.2

Röportaj

Doç. Dr. ÖZDEN BADEMCİ

Klinik Psikolog
Maltepe Üniversitesi

“SAMİMİ İLGİ ÇOK ÖNEMLİ” Sayfa.4

Röportaj

Prof. Dr. ÇAĞATAY SEÇKİN

Mimar
İBB Park Bahçe ve Yeşil
Alanlar Daire Başkanı

“İSTANBUL’U OYUN OYNANABİLEN BİR ŞEHİR HÂLINE GETİRMEK İSTİYORUZ” Sayfa.7

Röportaj

YİĞİT AKSAKOĞLU

Sivil Toplumcu

“BELİRLEYİCİ OLAN GENETİK KODUMUZDAN ZİYADE POSTA KODU” Sayfa.11

Röportaj

SELVA GÜRDOĞAN

Mimar
İstanbul Panloma Ajansı
Kamusal Tasarım Ofisi
Danışmanı

“KENTE ÜÇ YAŞINDAKİ BİR ÇOCUĞUN GÖZÜNDEN BAKMAYI DENEYİN” Sayfa.13

Röportaj

Dr. SEBLA ARIN ENSARIOĞLU

Mimar
Uludağ Üniversitesi

“OYUN ENGEL TANIMAZ” Sayfa.15

Röportaj

BURCU KARAKAŞ

Gazeteci
Deutsche Welle
Türkçe

“TÜRKİYE’DE HER ÇOCUK RİSK ALTINDA” Sayfa.17

“TÜRKİYE YERELLEŞMELİ”

Sizi tanıyalım. Siyasete nasıl ilgi duydunuz?

HASAN BALTACI: Ailemizde herkes siyasetle uğraşüyor. Üniversite yıllarımızda gençlik mücadelesinin içerisinde yer almış insanlarız. Ben harita mühendisiyim. Üniversiteyi bitirdikten sonra hem kendi işimiz gücümüzle ilgilendim hem de siyaseti takip ettim. 2010 yılında Sayın Kemal Kılıçdaroğlu Genel Başkan seçildikten sonra 2011'deki genel seçimde daha önce hiçbir milletvekili çıkartmamış 29 ilde ön seçim yapma kararı aldı. Ben de ön seçime girdim. Ön seçimde de iyi bir sonuç aldım. İkinci sıra milletvekili adayydım. Sonra partide kongrelere katıldım, il başkanı seçildim. İl başkanı seçildikten sonra genel seçimlere girdim ve milletvekili seçildim.

Kastamonu milletvekilisiniz. Ankara gündemi yoğun oluyor. Bölgenize ne sıklıkta gidebiliyorsunuz? Sizce bölgenin önemli sorunları nedir? Neler yapılması gerekir? CHP'nin bölgeyle ilgili planlarını orada nasıl hayata geçiriyorsunuz? Bölgenizle ilişkileriniz nasıl?

HASAN BALTACI: Kastamonu'yu çok seviyorum. Meclis çalışma takvimi boyunca Ankara'dayım. Çalışma biter bitmez Kastamonu'ya geri dönüyorum. Kastamonu, 20 ilçesiyle, 14.000 kilometrekare büyüklüğüyle ve 376.000 nüfusuyla kadim bir Cumhuriyet şehri. Burada yaşamaktan ve birlikte siyaset yapmaktan mutluyuz. Kastamonu, tarihsel/kültürel, doğal ve coğrafi değeri olan bir şehir. Türkiye'nin ulusal kurtuluşuna da ciddi emek harcamıştır ve katkı sağlamıştır. Bu anlamıyla tarihsel açıdan da Türkiye için önemlidir.

Kastamonu, %67'si ormanla kaplı nadir şehirlerden bir tanesi. Çok geniş bir orman alanımız var. Buna bağlı olarak ormancılığa dayalı bir sanayi söz konusu. Tarıma dayalı bir üretim planımız bulunuyor. Şehirde tarım ve hayvancılık var.

Ormancılığa dayalı sanayi Kastamonu için yetmiyor. Kastamonu aynı zamanda en fazla göç veren şehirlerden bir tanesi. İstanbul'da Sivas'tan sonra en fazla nüfusa sahip olan şehir Kastamonu'dur. Hemşerilerimiz çoğu zaman bununla övünür, ama bu durum Kastamonu'nun sürekli göç verdiğini gösteriyor. Bu sene de 2.500-3.000'e yakın gencimiz iş olanağı olmadığı için Kastamonu'yu terk etmiş.

Bizim bütün gayretimiz şu: AKP iktidarı boyunca Kastamonu unutulmuş. Dönüp buraya bakan pek olmamış. Siyasetçiler Kastamonu'nun adını anmaktan bile çoğu zaman imtina etmiş. Koltuklarımızı koruyalım, yeniden seçilelim demişler. Kastamonu'yu hem meclis kürsüsünde hem de Ankara bürokrasisinde elimizden geldiğince tanıtmaya ve şehrin sorunlarını çözmek için elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz. Bu doğrultuda epey yol katettiğimize inanıyorum. Kastamonu'nun belli başlı sorunlarının çözümüne katkı sunuyoruz. En önemli sorun, işsizlik. Bununla birlikte sağlık ve eğitim alanında da ciddi sıkıntıları olan bir şehir. Kastamonu gibi illerde sağlık, eğitim ve ulaşım diğer illere göre daha sınırlı kapasitede. Bu bakımdan ilgiyi hak eden bir şehir. AKP her yere yeni hastane yapmakla övünüyor. Oysa Kastamonu'da ayda 67, yılda 2.000'den fazla kişi sevk yoluyla başka şehirlerdeki hastanelere gidiyor. Ambulanslar sürekli çalışıyor. İktidar, ambulans kapasitesini artırmakla övünüyor. Ambulans kapasitesinin artması, hastanenin yetersizliğini ortaya koyuyor. Bu konuyla ilgili gündemde tuttuğumuz çalışmalarımız var. Eğitimle ilgili ciddi sıkıntı söz konusu. Kastamonu, 1.054 köyüyle Türkiye'nin yine Sivas'tan sonra en fazla köye sahip olan şehirlerinden bir tanesi. Bu köylerde yaşayan çocukların eğitime ulaşması anlamında büyük zorluklar var. Bu zorlukların bir an önce aşılmasıyla ilgili elimizden gelen gayreti gösteriyoruz.

Kastamonu, değerli tarım ürünlerinin de olduğu bir bölge. Taşköprü sarımsağının, Atalık siyez buğdayının merkezi. Coğrafi işaretleme girişimleri önemli. Tarımın yeni bir yaklaşımla ele alınması konusunda herhangi bir girişim var mı?

HASAN BALTACI: Kastamonu sarımsağıyla övünülür. Siyez de tüm Türkiye'de tanınmaya başladı. Kastamonu'nun pastırması vardır, çok meşhurdur. Kayseri'yle yarışır diyelim. Tosya pirinci vardır. Çok önemli tarımsal ürünleri mevcuttur. Kastamonu'da şeker fabrikası da bulunuyor. Tarımsal alanda yapılması gereken çok fazla iş var aslında. Taşköprü sarımsağı Avrupa'da bile coğrafi tescil almış, ancak her geçen gün ekim alanları giderek daralıyor. Çünkü bu alanda yapıcı ve olumlu bir destek yok. Bizim vermiş olduğumuz önergeler ve kanun teklifleri var. Özellikle sarımsak, siyez ve pirinç ile ilgili ürün bazlı alan desteği verilmesi konusunda ısrarımız ve mücadelemiz olmuştur. Bu

Röportaj

HASAN BALTACI

CHP Kastamonu Milletvekili
PM Üyesi

destek verilmediği sürece sıkıntılar giderilemeyecek. Tarımın ve çiftçinin durumu ortada. Borçlar fazla. Çiftçi, bankaya çalışıyor. Bu ürünlerin doğallığını, genetiğini ve Kastamonu'ya has özelliklerini korumak gerçekten zor. Bu üç ürün için alan bazlı ürün desteği verilmesi gerekiyor.

Bölgenizdeki parti örgütüyle ve yerel yöneticilerle ilişkileriniz nasıl? Yerel yönetimlerin çalışmalarıyla ilgili görüşlerinizi almak isterim.

HASAN BALTACI: İl başkanlığı yaptığım için parti örgütüyle yakın ilişkilerim var. Hem Kastamonu hem ülkemiz için sahada, sokakta birlikte ter döküyoruz, çaba harcıyoruz.

Yerel yönetimlere gelince, Kastamonu'da bizim bir belediyemiz vardı. 2019 yerel seçimleriyle birlikte üç belediyemiz oldu. Bu üç belediyemize elimizden gelen bütün desteği vermeye çalışıyoruz. CHP, zorlu şartlar altında bu belediyeleri aldı. Bizden önce AKP tarafından yönetilen Araç ve Cide Belediyeleri'ne nüfuslarına oranla büyük miktarda borç kaldı. Bu borçların çevrilmesi ve pandemi sürecinde belediyenin yeni yatırımlar yapabilmesi için belediye başkanlarımız olağanüstü bir gayretle çalışıyor. Biz de elimizden gelen desteği vermeye çalışıyoruz. Büyükşehirlerimizle ve Ankara bürokrasisiyle doğru bir ilişki kurmalarına çabalyoruz. Her daim yanlarındayız. Gayret ediyorlar, emek harcıyorlar, çaba sarf ediyorlar. Bugüne kadar başımızı hep dik tuttular. Kendilerine çok teşekkür ediyorum.

CHP'nin olmadığı 17 ilçedeki belediyelerle ilişkilerimiz de gayet iyi, kendilerini takip ediyoruz. Parti ayrımı gözetmeksizin verilebilecek destek varsa, üzerimize düşeni yapmaya çalışıyoruz, ama yakından takip ettiğimiz ve olumsuz gördüğümüz konuları eleştirmekten geri durmuyoruz. Çünkü son seçimlerle birlikte gördük ki, Türkiye için yerel yönetimler çok önemli. Türkiye giderek kentleşen bir ülke. Köylerden ilçelere, ilçelerden şehirlere, şehirlerden metropollere doğru ciddi bir göç var. Dolayısıyla Türkiye kentleşiyor. Bu nedenle kentlerdeki sorunlar da büyüyor. Yerel yönetimler bu açıdan mühim. Türkiye'nin yerelleşme gayreti içerisinde olması gerekiyor. Yerelleşme olmazsa, kentlerde yaşayan insanların acil sorunlarının çözümü de giderek zorlaşıyor. Dün bir internet gazetesinde şöyle bir haber okudum: AKP, MKYK toplantısı yapmış. Toplantıda 30 büyükşehir dışında kalan 51 ilin de büyükşehir yapılmasıyla ilgili bir yasa teklifi hazırlanacağı konuşulmuş. Ben ürktüm. Mevcut büyükşehir yasasıyla bile o büyükşehirlerin bulunduğu illerde vatandaş yeterince hizmet alamazken, 51 il daha büyükşehir olursa yük gittikçe artacak. Özellikle özel idarelerin bütçeleri, yerel yönetimlerin bütçesi içerisinde eriyip gidecek.

Düşünsenize, Kastamonu merkez 128-130.000 nüfuslu. Sadece Kastamonu merkeze bağlı 178 tane köy var. Daha Kastamonu merkezin sorunları çözülmemişken, bir de büyükşehir olduğunu düşünün. 1.054 köye hizmet götürmeye çalışmak gerçekten çok zor olacak. Türkiye yerelleşmeli diyoruz. Yerel yönetimlerin idari, mali ve hukuksal açıdan yetkileri artırılmalı. Karşımızda yerel yönetimleri de merkezileştirmeye çalışan bir iktidar var. Bu sürecin sonunun pek iyi olmayacağını düşünüyorum. Umarım böyle bir hata yapılmaz. Bu yönde bir kanun teklifi gelirse, karşı çıkacağımızı şimdiden söyleyebilirim. Çünkü büyükşehir olmanın bir cazibesi varmış gibi algılanıyor. Oysa büyükşehirlerdeki hizmet kalitesi gittikçe düşüyor. Kent büyüdükçe ve tek merkezden yönetilmeye çalışıldıkça vatandaşa ulaşmak zorlaşır.

İktidar, 31 Mart'la birlikte yerel seçimleri kaybetmenin acısını yaşıyor. Özellikle Ankara'da, İstanbul'da, Antalya'da, Adana'da, Mersin'de. Bunun dışında büyükşehir olmayan illerde ve ilçelerde de kayıpları var. Bunu telafi etmeye yönelik bazı adımlar atılıyor, ama bu adımların Türkiye'ye zararı çok fazla olacak. Bu noktada herkesin uyanık olması lazım.

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

ÇOCUK DOSTU KENT, HERKES İÇİN YAŞANASI KENT DEMEKTİR

Çocukların haklarına ilişkin dünya çapında en fazla kabul gören mutabakat metni, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'dir. Sözleşme, dünya üzerindeki tüm çocukların sahip olması gereken hakları tanımlamaktadır. Ayrıca ülkeleri kendi durumlarını gözden geçirmeye ve iyileştirmeye yönelik politikalar geliştirmek üzere yönlendirmektedir.

1996 yılında İstanbul'da düzenlenen Habitat II'de, UNICEF'in atölye çalışmasında çocuk hakları ve hızla kentleşen dünyada bu haklar kapsamında yapılması gerekenler hakkında tartışıldı. Çalışmanın sonunda yayımlanan "The Children's Rights and Habitat Report", Çocuk Dostu Şehirler (ÇDS) programı konusunda atılmış ilk önemli adım oldu. 2000'ler itibarıyla öne çıkmaya başlayan kavram, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde tanımlanan hakların hayata geçirilmesi konusunda yol gösterici olacak kriterlere sahip. UNICEF'in belirlediği 12 başlık, çocuk dostu kentlerin sağlaması gereken çevresel, mekânsal, yönetsel ve sosyal olanakları tanımlayarak farklı uygulamalar için yönlendirici oldu.

2019 itibarıyla dünya nüfusunun yarıdan fazlasının ve Türkiye'de toplam nüfusun %75'inin kentlerde yaşadığını düşünürsek kentlerin dezavantajlı grupları kapsayıcı olmasının önemini daha iyi görebiliriz. Bu nedenle mekânsal gelişmeler, ölçeği giderek büyüyen kentlerde doğup büyüyen çocukların ihtiyaçları açısından da önemli bir konu hâline geldi.

"Çocuk Dostu Şehirler Girişimi", sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu bir girişimdir. Kalkınma hedeflerinin 11. maddesi, kentlerin ve yerleşim yerlerinin daha güvenli, dayanıklı ve sürdürülebilir kılınması için özel çağrılar içeriyor.

Sosyal demokrat belediyecilik anlayışı, çocukların güvenli koşullarda yaşamasını ve ihtiyacı olan hizmetlere ulaşmasını öngören bir anlayıştır. Belediyelerimiz mevcut durumun ve eşitsizliklerin farkındadır. Bu nedenle kentlerin karmaşasında istekleri/ihiyaçları ertelenen ve görmezden gelinen çocuklarımıza sahip çıkmak, sorumluluğumuz.

Yarının sağlıklı toplumu, bugün çocuklara ruhsal ve bedensel anlamda sunduğumuz imkânlardan geçiyor. Hepimiz biliyoruz ki aileler, çocuğun en güvenli ortamları olamayabiliyor. Ebeveynlere destek olmak ve yardım etmek elimizde. Ekonomik sıkıntılardan bunalan ve çaresiz kalan anne babaları görüyoruz, elimizi uzatıyoruz.

Çocuklar arasındaki coğrafi/sosyal eşitsizliklerin ve cinsiyet eşitsizliklerinin azaltılması, fırsatlara ve hizmetlere daha eşitlikçi ulaşmasını sağlamanın yanı sıra çocuk istismarları, çocuk işçiliği, göç ve engellilikle ilişkilendirilen toplumsal dışlanmayı da azaltıcı etkiye sahip. Bu ortam aynı zamanda aileleri de etkileme gücünü taşıyor.

Uzmanlar, 0-3 yaş arasındaki dönemin bir çocuğun beyin kapasitesi gelişimi açısından oldukça önemli olduğunu ifade ediyor. Bu dönem, okuldan önce ailede ve çevrede başlıyor. Yeşil alanların inşaaatı kurban edildiği AKP yönetiminde yeşil alanları, parkları ve oyun alanlarını artırmak, öncelikli hizmetlerimiz olmak zorunda. Bu alanlar sadece çocuklar için değil, tüm toplumun beden ve ruh sağlığı açısından önemli. Çocuğun hayat kalitesini artırmaya yönelik attığımız her adım, anne babasının yaşam kalitesinin de aynı ölçüde artması demek.

Bu nedenle çocuk dostu bir kent, herkes için yaşanasi bir kent demektir.

“SAMİMİ İLGİ ÇOK ÖNEMLİ”

Siz risk altındaki çocuklarla çalışıyorsunuz. Deneyimlerinizi anlatır mısınız? Bugüne kadarki çalışmalarınız neyi gösteriyor? Sizce bu konuda acil eylem planı ne olmalı ve yerel yönetimler bu konuda neler yapabilir?

ÖZDEN BADEMCİ: Her şeyden önce bu alanda çalışan insanların konuya ilgilerinin samimi olması gerekiyor. Hassasiyet ve tutarlılık gerektiren bir çalışma içinde olduklarının bilincinde olmalarına da ihtiyaç var. Samimi ilgi, en önemli kaynak aslında. Çocuğun içine doğduğu “anormal” koşullara uygun “normal” savunma mekanizmaları geliştirdiğini, tutum ve davranışlarının hayatta kalma mücadelesinin sonucu olarak ortaya çıktığını anlamak lazım. Suçlayıcı, düzeltici, tedavi edici değil, destekleyici bir anlayışla yaklaşmak gerekiyor.

Üniversitelerin daha çok sahada olmasına ve bilginin sahadaki muhataplarıyla birlikte üretilmesine ihtiyaç var. Üniversite hem bilgi üretiyor hem de insan yetiştiriyor. Gerçekliğin içinde olması, toplumu beslemesi, toplumdan beslenmesi ve duvarların arkasında olmaması gerekiyor.

Alanda çalışanlarda genel olarak tükenmişliğin ve umutsuzluğun yaygın olduğunu, yaptıkları işin yararına dair inançlarının azaldığını, “böyle geldi, böyle gider” anlayışının pek çok yerde hâkim olduğunu gözlemliyorum. Prof. Daniel Siegel, bir konuşmasında: “Sosyal adaletin en büyük düşmanı, umutsuzluktur,” demişti. Ne kadar da anlamlı bir tespit.

Karar vericilerin büyük bölümünün alanın gerçeklerinden ve ihtiyaçlarından uzak olması nedeniyle meseleye karşı duyarsızlaştıklarını gözlemliyorum. Sonuç: Hizmeti verenler de, hizmeti alanlarla da yalnız. Umutsuzluğun ve tükenmişliğin yanı sıra çalışanların verdikleri hizmete olan inançlarının da zayıf olduğunu görüyorum.

Aynı zamanda psikoloji bölümünde öğretim üyesiyim, travma çalışıyorum. Travma aslında her yerde. Sosyal değişimden söz edebilmek için her alanda değişime gerek var. Zihinsel değişimin entelektüel tartışmanın ve zihin jimnastiğinin ötesine geçerek kalıcı hâle gelmesi için içselleştirilmesine ihtiyaç var. Gördüğüm eksikliklerin başında geliştirilen uygulamaların “travma bilgisine” dayanmaması geliyor. Meselenin çözümünün çalışanların seminer/ eğitim çalışmalarıyla desteklenmesi ve çocuklar için atölye çalışmalarının planlanması olarak anlaşıldığını görüyorum. Bu yaklaşım yeterli olmadığı gibi, hizmeti veren ve çocuk açısından çaresizliği, yetersizliği ve umutsuzluğu derinleştiriyor.

Hizmeti verenler, hizmeti alanların gerçeğini en iyi bilenler. Kırılgan gruplarla çalışmak, insanların kendi kırılganlıklarını ve travmalarını tetikler. Duyarsızlaşarak duruma alışmak, bir travma semptomudur. Kişi kendinden koparak sosyal ilişkisel durumundan çıkar; savaş, kaç ya da donma durumuna geçer. Kişinin sinir sistemi aktive olmuştur, hatta bu aktivasyon o kadar artar ki, kişi donabilir. Yaşadıkları olumsuzluklar nedeniyle zaten savaş, kaç ya da donma durumunda olan çocuklar, savaş, kaç ya da donma içinde olan hizmet verenlerle karşı karşıya geldiklerinde birbirlerini tetiklerler. İki grup karşılıklı olarak birbirlerinin aktivasyonlarını daha da artırır. Sonuç: Umutsuzluk, hatta daha fazla travmatize olma. Travma bilgisine dayalı hizmet modeli, çocuklarla etkileşime giren herkesin “sosyal ilişkisel” durumunda olduğundan, kendileriyle bağlantı içinde bulunulduğundan emin olmayı ve güven temelli ilişkilerin kurulmasını hedeflemektedir. Çocukların davet edildiği sosyal ortamın hem hizmeti veren hem de hizmeti alan için kapsayıcı ve güvenli olduğundan emin olmak çok önemlidir. Bu yaklaşım, sınırları belli olan etik ve bilimsel değerlerden beslenen güven temelli ilişkileri odağına alır. Yani değişim ve gelişim, sistemin içindeki herkesi içerdigi sürece vardır.

Hizmet verenlerin desteklenmesi, canlanmalarına ve sistem içinde diğer tüm yapılarla etkileşim içinde olmalarına, canlı/ nefes alan bir sistemi deneyimlemelerine olanak tanıyacaktır. Aksi hâlde sistem, kendi bilinçdışı savunma mekanizmalarını üretir. Mekanikleşerek ve yabancılaşarak ancak var olmayı sürdürebilir hâle gelir. Böylece umutsuzluk ve yabancılaşma tekrar tekrar yeniden üretilir, çözümsüzlük derinleşir. Çocuklara hizmet vermek üzere oluşturulan yapıların kendileri örseleyici yerlere dönüşür. Böylesi yapılar, çoğu kez dışarıdan gelen yeni nefeslere, canlara ve yeniliklere kapalı olur. İçer almak da zorlanır. Kurumlarla da, aynı kişilerle çalışıldığı gibi, kurumun hassasiyetlerine dikkat ederek çalışmak gerekiyor. Bu, zaman gerektiriyor. Her kurum, bu zamanı verecek sabrı gösteremeyerek ve işbirliğini sağlayamayarak süreci sonlandırabiliyor.

Üniversitelerin alandan ne kadar uzak olabildiğini, bilgiyi üretirken çocuğun ölçme ve değerlendirme araçlarına indirgendiği, çocukların özgün seslerini duyurmak üzere çocuklarla birlikte değil, çocukların, gençlerin ve çalışanların üzerine araştırma yapıldığını gözlemliyorum. Birlikte çalışmak, beraber üretmek ve işin içinde olmak odak noktası olmalı.

Alanda çalışanların üniversiteye karşı önyargılarının olmasını da anlıyorum. On yıl kadar önce genç bir psikiyatrist arkadaşım sokakta yaşayan çocuklarla yapılan nicel araştırma desenine dayanan bir projede yer almıştı. Sokakta yaşayan çocuklara ölçeklerin verildiği bir araştırma deseni idi. Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu araştırılıyordu. Benim etik açıdan sorunlu bulduğum, bu yöntemle ulaşılan bilginin yanıltıcı olacağını ve çocuklar açısından örseleyici sonuçlar doğuracağını düşündüğüm bir araştırmaydı. Nitekim bu arkadaşım, araştırma sırasında bir çocukla aralarında geçen konuşma üzerine araştırmadan ayrıldığını söylemişti. Bu konuşmayı paylaşmak istiyorum. Sık sık hatırlarım bu anekdotu, durumu çok iyi ortaya koyduğunu düşündüğüm bir örnek. Okuma-yazması sınırlı olan ve yaşadıklarından ötürü dikkati dağınık bir çocuğa ölçekler veriyorsunuz. Bir noktada arkadaşım “Bana yaptığım o kadar anlamsız geldi ki. Sıkıldıysa ölçeği bırakabileceğini çocuğa ben söyledim. Çocuk da bana ‘Yok abi, sen ekmek parandan olma, devam edelim’ diye cevap verdi,” demişti. Yorumsuz paylaşıyorum.

Genelde şu soruyu çok duyarım: “Kaç çocuk kurtardınız?” Ben size insan hikâyeleri anlatabilirim, birisi için anlamı bile olmayan ama o çocuk için çok büyük bir adım olan değişimden bahsedebilirim. Çocuğu odağa almak, derinliğine çalışmak ve güven ilişkisi kurmak gerekiyor.

Alanda çalışanlar kendi gerçeklerinin ve ihtiyaçlarının farkında. Karşılarına bir uzman, bilen kişi olarak çıkmak gerçekçi olmadığı gibi, bilgi üzerinden bir hiyerarşi de oluşturuyor. Bunun yerine birlikte çalışmak ve beraber öğrenmek üzere güvenli alan oluşturulmasına gerek var.

Bizim projelerimizden biri, sokakta yaşayan çocuklarla dört yıl boyunca üniversitede yaptığımız “Çocuklarla Birlikte Projesi”ydi. Çalışma, zaman içinde çocukların beklentileri ve ihtiyaçları doğrultusunda evrildi. Süreci sürekli olarak değerlendirmek suretiyle birlikte deneyimledik. Bana göre her saha çalışması, aynı zamanda bir sosyal eylem araştırması.

Böylesi bir güven ilişkisinin kurulması ve güven ortamının yaratılması çok önemli. Yıllar sonra, Ekim 2020’de çocuklarla tekrar bir araya geldiğimizde o günleri konuşurken: “Siz hep bizim kararımızla hareket ettiniz. Hep bize ne yapmak istediğimizi sordunuz. İncelik gösterdiniz,” dediler. Proje koordinatörü ve merkez müdürü olarak birlikte öğrendiğimiz, birbirimizi hissettirdiğimiz, herkesi içine alan bir topluluğa dönüşmek esas. Çocuklar için değil, çocuklarla birlikte bir topluluk oluşturmak. Bunun içinde ben de varım, öğrencilerim de var. Çocuklar da var, alanda çalışanlar da var. Herkesin duyulduğunu ve görüldüğünü hissettiği, aktif katılım gösterebildiği, dayanışmada bulunduğu bir topluluk. Projelerimizin adlarını da bu anlayışla belirledik: “Çocuklarla Birlikte”, “Gençler İçin Gençlerle”, “Liseden Üniversiteye Gençlerle Birlikte”, “Okuldayız Nişantepe”, “Okuldayız Üsküdar.”

Hepimiz travmatizeyiz. “Ben büyük bir şey yaşamadım,” diyerek travmatize olmadığımızı zannediyoruz. Kolektif ve kuşaklararası travmalar var. Travmanın en büyük semptomu, yarılmazdır, bölünmedir, ayrışmadır. Uzman da çalıştığı grupla ayrışır. Patolojize ve medikalize ederek ötekileştirir.

Röportaj

Doç. Dr. ÖZDEN BADEMCİ

Klinik Psikolog
Maltepe Üniversitesi

Doç. Dr.

ÖZDEN BADEMCİ

Ege Üniversitesi Psikoloji Bölümü’nden mezun oldu. Ardından 1998-2002 yılları arasında psikoloji alanında dünyadaki sayılı klinikler arasında yer alan, Londra’daki Tavistock Klinik’te University of East London işbirliğiyle verilen ve 4 yıllık kapsamlı yüksek lisans programı olan “Psikanalitik Gözlemsel Çalışmalar Programı”nı (Psychoanalytic Observational Studies) tamamlayarak klinik psikolog unvanına sahip oldu. Aynı klinikte grup görüşmelerine iki yıl boyunca devam etti.

2010 yılında İngiltere Kent Üniversitesi’nden doktora derecesini aldı. Doktora tezinde korunmaya muhtaç (risk altındaki) bireylere verilen hizmeti, hizmeti verenlerin bakış açıları açısından ele aldı.

Türkiye’ye döndükten sonra Yeditepe Üniversitesi Hastanesi’nde klinik psikolog olarak görev yaptı. 2018 yılında uygulamalı psikoloji (klinik psikoloji) alanında doçent oldu. Maltepe Üniversitesi’nde, “Sokakta Yaşayan ve Çalışan Çocuklar İçin Uygulama ve Araştırma Merkezi’ni (SOYAC)” kurdu. Hâlen merkezin müdürü olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

Akademik yaşamı boyunca birçok ulusal/uluslararası makale, kitap bölümü ve “Bebeklerde ve Çocuklarda Yeme ve Uyku Bozuklukları” isimli bir kitap yayımladı. Korunmaya muhtaç (risk altındaki) çocukların, gençlerin, ailelerin ve onlarla çalışan personelin psiko-sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik ulusal/uluslararası işbirlikleriyle projeler geliştirdi. Geliştirdiği projelerin sonuçları saygın bilimsel dergilerde yayın hâline geldi. Ulusal/uluslararası meslek kuruluşlarına üyelikleri vardır. 2017 yılında, Birleşik Krallık’ta eğitim veren üniversitelerden mezun olan, toplumsal değişime olumlu yönde katkı sağlayan ve insanların hayatını iyileştirme konusunda katkılarda bulunan profesyonellere verilen Education UK Alumni 2017 Toplumsal Etki Ödülü’nü aldı.

Bir bütçeye gerek kalmadan çalışıyoruz. Sadece iki tane bütçeli projemiz var. Proje yazmak, başlı başına özel bir alan. Benim proje yazmak için ne zamanım ne de bilgim var. On yıldır Türkiye'deki çalışmaların içindeyim. Doktora sürecini de eklersek, on beş yıl oldu. Aslında bütçesiz çalışmak ve bunu yükseköğrenime dahil etmek, çalışmaların süreli değil, sürdürülebilir olmasını ve üniversite eğitimiyle bütünleşmesini sağlıyor. Bugünün psikoloğu, sosyal hizmet, eğitim fakültesi, hemşirelik bölümü ve çocuk gelişimi bölümü öğrencisi yarının profesyoneli.

Alanın ihtiyaçlarına göre dersler açıyoruz. Programlar oluşturuyoruz. Açtığım iki tane ders var. Şimdi yüksek lisans programımızda var. SOYAÇ'la birleştirmek üzere beden psikoterapisi sertifikalı klinik psikoloji yüksek lisans programının oluşturulması için çok gayret göstermişim. Sosyal değişimin ancak bedende de deneyimlendiğinde anlam kazanacağını biliyoruz. Sinir sisteminin verdiği savaş, kaç/donma tepkileri yerini yatışmış bir sinir sistemine bırakınca sosyal değişim, uyum, harmoni, şefkat, sevecenlik, empati yani barış mümkün oluyor. Bu programın öğrencileri de uygulamalarını SOYAÇ'ta yapıyor. Literatürde vücut bulan sosyal adalet olarak görüyoruz. Bu, fevkalade bir şey.

SOYAÇ programını anlatır mısınız?

ÖZDEN BADEMCİ: Maltepe Üniversitesi Sokakta Yaşayan ve Çalışan Çocuklar İçin Uygulama ve Araştırma Merkezi (SOYAÇ). İlk olarak 2010-2014 yılları arasında o zamanki adıyla Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı'na bağlı İstanbul İl Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Müdürlüğü işbirliğiyle "Çocuklarla Birlikte Projesi" gerçekleştirdik. Devletin ilgili kuruluşlarının işbirliğiyle ve projedeki çocukların yaşına yakın yaş grubundan üniversiteli gençlerle sokakta yaşayan çocukların kendilerini duygusal/sosyal anlamda güvende hissettiği ve kapsandıklarını deneyimledikleri bir kültürel ortam yaratarak bağlanma temelli psiko-sosyal grup desteği verdik.

"Çocuklarla Birlikte Projesi", 2010-2011 yılları arasında çocukların kaldığı kurumlarda gerçekleştirildi. Çocukların talebi üzerine çalışmalar, Eylül 2011'den Haziran 2014'e kadar Maltepe Üniversitesi Yerleşkesi'nde devam etti. Proje kapsamında başta psikoloji bölümü olmak üzere üniversitenin hemen hemen tüm bölümlerinin öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin aktif katılımıyla çocuklara psiko-sosyal destek ve eğitim desteği verilmişti. O zamanki kurum yetkilileri tarafından çalışmalar sonlandırıldıktan sonra da çocuklarla iletişim devam ettirilmiş, bu çocuklardan dördü 2014-2015 yılları arasında ISTKA destekli "Gençler İçin Gençlerle" projesinde akran destek personeli olarak istihdam edilmişti.

Artık 20'li yaşlarının başında olan bu gençlere, 2020-2021 akademik yılından itibaren "Uluslararası Beden Psikoterapisi Sertifikalı Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programı"na devam eden öğrenciler tarafından klinik uygulama ve süpervizyon dersleri kapsamında Toplum Ruh Sağlığını Geliştirme Derneği işbirliğiyle bireysel psikoterapi desteği veriliyor.

Hangi kurumlarla ve kimlerle çalıştınız?

ÖZDEN BADEMCİ: Önce sokakta yaşayan çocuklarla ve çocukların hizmet aldığı kurumlarla başladık. Akabinde cezaevindeki çocuklar, infaz koruma memurları, çocuk işçiler, sokakta çalışan çocuklar vs.

İlk çalıştığımız çocuklar, sokak ve kurumlar arasında gidip gelen, sokakta yaşayan çocuklardı. SOYAÇ kurulduktan hemen sonra uluslararası koalisyonun bir üyesi olmuştu. Bu bizi çok güçlü bir uluslararası ağla buluşturdu.

Çalışmalara önce sadece psikoloji öğrencileriyle başladık. Çocuğun ve öğrencinin aktif katılımı, çocukla uyumlanma süreçleri üzerinde durduk. Öğrencilerimizi düzenli olarak eğitimlerle ve süpervizyonlarla destekledik.

Bizler de sahada öğrencilerimizle birlikteyiz. Öğrencinin hocalarıyla yan yana olması, birlikte üzülmesi, birlikte dertlenmesi, birlikte öğrenmesi ve hocanın öğrencisini sürecin içinde desteklemesi öğrenciyi canlandırıyor. Üniversite öğrencileriyle çocukların etkileşimini gördük. Üniversiteliler geliyorlar diye sokaktaki çocuk bir gün önceden kuruma gelmeye başladı. "Buraya üniversiteliler geliyor, bizi dinliyorlar, sen de gel," diyerek sokaktaki diğer arkadaşlarını çağırdılar. Bununla ilgili o kadar çok hikâye var ki. İki defa üniversiteye geldiler ve dönemin sonunda niteliksel bir araştırma yaptık. Ben niteliksel araştırma âşığı biriyim. Brene Brown, nitel veri için "ruhu olan" veri diyor. Çocuklar bize şunları söyledi: "Siz, bize hep ne yapmak istediğimizi sordunuz. 'Gelin şunu yapacağız,' demediniz, sordunuz."

Çocuklar ayrıca "Öğretmen söyleyince başka, psikolog söyleyince başka oluyor, ama üniversiteli ablalar, abiler söyleyince başka oluyor," dedi.

Bir de: "Maltepe Üniversitesi'nin otobüsleri sarı, biz hep sarı otobüsün gelmesini bekledik. Biz sizi beklemek istemiyoruz, siz bizi bekleyin, biz gelelim," dediler. Maltepe Üniversitesi'nin hakkını teslim etmek gerekir. Kapılarını sonuna kadar açtı. Çocuklar üç yıl boyunca üniversiteye geldi. Birinci yılın sonunda şunu söyleyen oldu: "SOYAÇ olmasaydı, ben sokaktaydım." Kurum çalışanlar bize çocuklar üzerindeki olumlu etkileri ve gözlemlerini aktardı. "Biz çocukları ilk kez bu kadar heyecanlı gördük. Sizinle buluşmadan önce kıyafet ödünç alıyor, tırnaklarını kesiyor, öz bakımlarına dikkat ediyorlar," dediler. Hepimizin ihtiyacı olan şey; görülmek, değer verilmek ve ilişki kurulmak. Bir araştırmacı, en büyük gerçeğin sevilme ihtiyacı olduğunu söylemişti.

Üniversiteli gençlerin işin içinde olmasının şöyle bir önemi var: Genç insan, dünyayı ve hayatı değiştirebileceğine inanıyor ve onların yaşam enerjileri yüksek. Umutla ve doğallıkla çocuklarla karşı karşıya geliyor. "Hadi resim atölyesi, ahşap atölyesi yapalım," demiyoruz. Her bir çocuğun onu hatırlayan, zihninde tutan, terapötik yönderlik yapan akran bir danışmanı var. Psikanalitik kuramdan, beden psikoterapisinden, sosyo-kültürel kuramdan ve travma çalışmalarından besleniyoruz. Çocuklar üniversiteye gelmeye başladıktan sonra atölyeler çocukların isteğine göre açıldı. Felsefe kulübü, sanat/yabancı diller atölyeleri. Erasmus değişim programıyla yabancı öğrenciler geliyordu. Yabancı öğrenciler için müthiş bir çekim alanı oldu. Çocuklar, başka ülkelerden gelen gençlerle bir arada olmaktan çok etkilendi. Uluslararası, kültürlerarası bir ortamda bulunmak hem çocuklar hem de öğrencilerimiz açısından etkili oldu. Çocukların kendilerini ifade etmesine olanak sağlayan farklı alanlardaki atölyeleri çocuklar talep ettikçe devreye soktuk. Çocuklarla hâlâ iletişimimiz var.

Dolayısıyla yaratılan sosyo-kültürel ortamın, insancıl muamelenin, üniversiteye gelmenin yarattığı değişim muhteşemdi. Sonradan bize, "Biz yemekhanede yemek yerken çatal/kaşık gördüğümüzde utanmıştık. Nasıl yiyeceğiz diye heyecanlandık," dediler. Üniversite öğrencileri üzerinde de oldukça önemli etkileri oldu. Sosyal adaleti sorguladılar. Ben onun yerinde olsam ne yapardım? Bu, sosyal bir mesele ve hepimiz sorumluyuz. Sosyal değişim, bütünlüklü olmalı. Ne yazık ki, bu çalışmamız devam edemedi. O zamanki müdür çocuklardaki olumlu gelişmeyi kabul etmesine rağmen çalışmaya devam etmeme kararını verdi.

Neden? "Duralım" demenin altında yatan sebepler nedir sizce?

ÖZDEN BADEMCİ: Şunu hep duydum: "Bu çalışmalar çocuklarda fark yarattı, yaratıyor. Ama ben artık istemiyorum."

Bir psikolog gözüyle bu sözün arkasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

ÖZDEN BADEMCİ: Şöyle değerlendiriyorum. Kendisinin ihmal edildiği ve görülmediği yerde çalışanların bilinçdışı olarak süreci sabote edebileceğini düşünüyorum. O dönemde çalışanları, çalışmalara davet etmenin yanında özel bir program da geliştirmemiştik. Odağımızda çocuklar vardı.

Orada çalışan insanların işi çok zor. Üniversitede genç insanlarla olmak, uluslararası işbirlikleri ve öğrencilerin heyecanı motivasyonumuzu korumamızı sağlıyor. Bizi besleyen kaynaklar var, ama kurumda çalışanlar aynı şansa sahip değil.

Şimdi Üsküdar'da bir okulda çalışıyoruz. Artık çalışmalarımızı okul temelli toplum çalışması olarak formüle ediyoruz.

Okul, bir toplum merkezi gibi görülebilir. Çocukların nerede olması gerekiyor? Okulda olması gerekiyor. Çocuklar nerede? Sokakta. Çocuklar niye okulda değil? Çalıştığımız okul, İstanbul'da okul terkinin en yüksek olduğu okullardan biri. Çocuğa okul terk ettiriliyor. Aklıma hep elek metaforu geliyor. Eleğin delikleri o kadar büyük ki, tutunabilene aşk olsun. Nasıl tutunacak çocuk? Düşüyor elbette. Mesela Sultanbeyli'de işçi çocuklarla çalışıyorduk. “Bu yılın en önemli olayı sizin için neydi?” diye sorduk. Birbirleriyle röportaj yapıyorlardı. Hepsi o yıl okuldan ayrılmıştı ve işçiydiler. Oradaki hikâyeler de çok etkileyici. Okuldan ayrıldıktan sonra yaşadıkları hüsrânı ve okulun yanından geçerken duydukları özlemi paylaşmışlardı.

Okul terkinin en yüksek olduğu okulda öğretmenlerle beraber çalışıyoruz. Çocukların eğitime erişmesinin önünde önemli engeller var. Ekonomik güçlükler, çocukların aile içinde yaşadıkları stres, istismarın neden olduğu yüksek kaygı ve korku. Eğitim zihin odaklı yapılıyor, stres altındaki bir çocuk elbette öğrenemez. Öğrenen beyin, yani korteks devre dışında. Duygusal beyin devrede. Bu yüzden eğitimin travma bilgisine dayalı olması ve çocuğun sinir sisteminin yatışması için sosyal/duygusal olarak desteklemenin öncelenmesi gerekiyor. Biz bu çocuğa, “Düşün,” diyoruz. Hatta daha da ileri giderek sınıfta “Mum ol, çiçek ol,” diyerek donmasını teşvik ediyoruz. İhtiyacı hareket etmek ve esnemek olan, büyük stres altındaki çocuktan kaskatı kesilmesini istiyoruz. “Düşün, düşün!” Düşünemez ki. Biz stres ve kaygı altında düşünemeyiz, değil ki çocuklar düşünsün.

Öğretmen kapsanmalı ki, görüldüğünü hissetsin. Sınıfa girdiğinde öğrencilerini kapsayabilsin, onları görebilsin. Öğretmenin travma konusunda bilgi sahibi olması ve kendi üzerine de çalışması gerek. Çünkü öğretmen de tetikleniyor. Okul güvenli bir yer mi? İnsanın diğer insanlar arasında güvende hissetmesi çok önemli. Prof. Steven Porges, bu alanda mühim bir isim, sinirbilim alanında çalışıyor. Başarıyı “Diğer insanların yanında güvende hissedebilmek,” diyerek tanımlıyor.

“Okuldayız Üsküdar” projesi Üsküdar Kaymakamlığı işbirliğiyle, pandemi koşullarında çevrimiçi faaliyetlerle, 40 öğretim üyesinin danışmanlığı ve süpervizyonu altında, lisans ve lisansüstü programlarına devam eden 170 üniversite öğrencisinin katılımıyla devam ediyor.

Bu projede SOYAÇ tarafından yüksek risk altındaki çocukların ve gençlerin topluma kazandırılması için geliştirilen “Bağlanma İlişkisinin Tesisi Yoluyla Akran Temelli Terapötik Yaklaşım” modeliyle çalışıyoruz. Bu yaklaşım; travma bilgisine, bütüncül okul çalışması anlayışına dayalı, okul tabanlı, toplum merkezli, disiplinlerarası ve kurumlararası çalışma prensibini benimsiyor.

Proje faaliyetleri, sınıf öğretmenleri için oluşturulan psikoloji, sosyal hizmet, hemşirelik, beslenme/diyetetik, felsefe ve çocuk gelişimi gibi farklı disiplinlerden oluşan sınıf ekipleri tarafından sınıf öğretmenleriyle planlanıyor, hayata geçiriliyor. Sınıf ekiplerinde ayrıca eğitimlerini tamamlamış ya da üniversite eğitimlerine devam eden eğitim gönüllüsü Roman gençler de var.

Sınıf ekiplerinin çalışmalarının kolaylaştırıcılığını Maltepe Üniversitesi “Beden Psikoterapisi Sertifikalı Klinik Psikoloji Programı”na devam eden psikologlar yapıyor.

İlçe Sosyal Hizmetler Müdürlüğü'yle işbirliği yapılıyor. Okul tarafından belirlenen yüksek risk grubundaki çocukların (çoğunluğu Roman) aile incelemeleri SHM tarafından gerçekleştirilirken SOYAÇ proje ekibiyle sınıf öğretmenleri tarafından çocuk ve aile özelinde eylem planları yapılıyor. Çocuk bir sistem içinde ailesiyle birlikte disiplinlerarası bir ekiple destekleniyor. SHM tarafından gerçekleştirilen sosyal incelemelerin sonuçları, SOYAÇ koordinasyon ekibi tarafından değerlendiriliyor.

Ağırlığını Romanların oluşturduğu proje okulundan her ay en az 10, en fazla 15 öğrenci için sosyal inceleme yapılıyor. Sınıf bazında okul psikoloğunun ve SOYAÇ ekibinin katılımıyla toplantı yapılıyor. Toplantıda disiplinlerarası sınıf ekibi de hazır bulunuyor. Toplantılar ihtiyaç dahilinde haftada bir veya iki haftada bir yapılıyor. Toplantı öncesinde SHM tarafından edinilen bilgiler sınıf öğretmeniyle, okul psikoloğuyla ve sınıf ekibiyle paylaşılıyor. Çocuğu ve aileyi güçlendirici çalışmalar bir bütünlük içinde sürdürülüyor. Düzenli olarak “Veli-Uzman Buluşmaları” adı altında etkinlikler düzenlenerek velilerin SOYAÇ ekibiyle bir araya gelmesi sağlanıyor. Her iki sınıf için de sınıf öğretmenlerini odağa alan disiplinlerarası aile ekipleri oluşturulmuş durumda. Üsküdar Romanları Platformu, çok önemli bir partner. Okuma-yazmanın önemli bir sorun olduğunu saptadık. İstanbul Marmara Eğitim Vakfı işbirliğiyle rehberlik ve psikolojik danışmanlık öğrencilerinin koordinasyonunda çevrimiçi okuma-yazma eğitimlerine başladık. Bu projede öğretmenler için oluşturulan haftalık psiko-sosyal destek faaliyetleri de var.

Bu çalışmada Üsküdar Kaymakamı'nın desteğini alıyoruz. Çalışmaları sahipleniyor. Lokomotif öğretmen ve okul idaresidir, mahremiyet ilkesi çok önemlidir. Okul idaresi, öğretmenler ve okul psikoloğu arasındaki işbirliği de mühim.

UNESCO Öğretmenler İçin Çalışma Gücü tarafından Kasım 2019'da Dubai'de on ikincisi düzenlenen Politika Diyaloğu Forumu'nda “SOYAÇ Modeli”, yenilikçi uygulamalar arasında gösterildi.

Yerel yönetimlerle ilişkileriniz nasıl? Yerel yönetimlerin üniversite-yerel yönetim işbirliğine yaklaşımı nasıl? Bu konuda olumlu ya da olumsuz tecrübeleriniz nedir?

ÖZDEN BADEMCİ: Temel olan, samimi ilgi. Yerel yönetimlerin çalışmalarımıza destek verdiğini söyleyemem. Artık aklıma da gelmiyorlar, vazgeçmiş olduğumu fark ediyorum.

Bir belediye size: “Biz riskli ve dezavantajlı gruptaki çocuklarla çalışmak istiyoruz,” dese, nasıl cevap verirdiniz. En geniş anlamıyla “samimi ilgi” ne demek?

ÖZDEN BADEMCİ: Samimi ilgiyle kastettiğim, beraber ve yan yana olmak. Mesela Çekmeköy Belediyesi'yle bir yıl boyunca çok güzel bir çalışma gerçekleştirdik. Aynı destekle yanımızdaydılar. Nişantepe'deydik. Orada verimli bir işbirliğimiz olmuştu, ama seçimlerden sonra devam edemedi. Kartal Belediyesi Sivil

Savunma Müdürlüğü'yle de güzel bir çalışmamız olmuştu. AFAD'la işbirliği yapılmıştı. “Çocuklarla Birlikte” projesi kapsamında sokakta yaşayan çocuklar eğitim almıştı.

Meselenin koordinasyon toplantısı düzenlemekten ve sempozyum yapmaktan fazlası olduğunun anlaşılması gerekiyor. Deneyimlerimizin olumlu olduğunu söyleyemem. Belediyelerde kritik pozisyonları olan kimseleri hangi motivasyonla orada olduğunu, yahut motivasyonları olup olmadığını, öğrenmeye açık olup olmadığını, gelişmeleri takip edip etmediğini, ekip çalışmasına yatkınlığını, sosyal değişime/gelişime inanıp inanmadığını vs. dikkate alarak göreve getirmek gerekiyor

Belediyelerle olumlu deneyimlerim yok. Oralarda bu iş için dertlenen ve tükenmemiş olan insanlara ihtiyaç var.

Kurumlardan beklediğimiz, kendi görevlerinin ve sorumluluklarının farkına vararak işbirliği yapmaları. İş sahiplenmeleri. Kapsamlı işbirliklerine yatkın olmaları.

Toplumsal bağlamda çalışma yapmak, sahada öğrenmeyi ve esnek olabilmeyi gerektiriyor. Ezber bilgilerle gidemezsiniz. Esneklik gösterebilmek ve sahadan öğrenebilmek için heyecana, yaratıcılığa, enerjiye, duyguya ve tabii ki berrak bir zihne ihtiyaç var.

“İSTANBUL’U OYUN OYNANABİLEN BİR ŞEHİR HÂLINE GETİRMEK İSTİYORUZ”

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı’nın çocukların ve ebeveynlerinin kente katılımına, hareketliğine yönelik stratejisi nedir? Kent95 projesiyle nasıl bir değişim yaşadınız?

ÇAĞATAY SEÇKİN: Göreve geldiğimizde birkaç tane kriter belirledik. Bunlardan biri, yeşil alanların çocuk ve insan sağlığı üzerine etkisini ön plana çıkarmaktı. Takdir edersiniz ki çocukluk, hayatımızın en önemli dönemi. Çocuklukta sağlıklı bir dönem geçiriyorsak, bu bütün hayatımıza yansıyor. Biz de bundan sorumlu olduğumuzu düşündük. Ben mimarım. Kendi akademik sürecimde çocuklar için çalışmalar yaptım. Mimarlar Odası’nda da bu yönde çalışmalar gerçekleştirdik.

İstanbul’da doğal hayat, biyoçeşitlilik ve çocuklar için ne yapabiliriz, sanatı kente ve parka nasıl sokarız, sporu daha aktif nasıl yaparız diye düşündük. Bunların hepsi aslında çocuk ve insan sağlığı odağından hareketle gelişti. Kent95, Bernard van Leer Vakfı’nın dünya çapında bir projesi. Bu projeden haberdardık. Türkiye’de 0-3 yaş grubu çocuklar, üzerine yoğunlaşılacak bir grup değil. Vakıf özellikle bu grup üzerine çalışıyordu. Onlarla nasıl işbirliği kurabiliriz diye düşündük.

Diğer önemli bir konu, çocukların hâlâ benim yaş grubumdaki insanların bildiği oyuncaklarla oynamasıydı. Ben gamefication (oyunlaştırma) çalışıyorum. Yeni nesil, 18-19 yaşında üniversiteye giden öğrenciler, hayatı bizden çok daha farklı şekilde algılıyor. Oyunlaştırma bağlamında ders anlattığınızda oldukça hızlı kavıyorlar. Ben yazarak ve sesli okuyarak öğrenen bir neslin çocuğuyum. Şimdiki gençlerde görsel algı daha önemli. Oyun aracılığıyla bu algının geliştiğinin farkındalar. Bunu nasıl yaparız dedik. Örnek aldığımız şehirler var. Barcelona’ya gittik, daha önce de gidip gezmiştik, ama bu açıdan odaklanmamıştık. Van Leer Vakfı’yla işbirliği yapalım istedik. Müfettiş göndermelerini talep ettik. Onlarla bir araya geldik, çalıştık. Mevcut çocuk oyun gruplarımızın eksiklerinin ve çocuk sağlığı için sıkıntıların neler olduğunu araştırdık. Bir yandan da yeni grupları sürece nasıl ekleriz diye düşündük. Bernard van Leer Vakfı’yla Kent95’in ötesine nasıl geçeriz noktasında istişarelerde bulunduk. “Barcelona’da oyun master planı diye çalışmalar, var ama biz bunu geliştirmek istiyoruz,” dedik. Çünkü İstanbul, Barcelona’dan daha büyük bir şehir. Bu anlamda dünyaya örnek olan bir çalışma yapmak istedik. Destek talep ettik, kabul ettiler. Çalışmamız bitmek üzere. “Oyun Master Planı” hazırladık. Amacımız, İstanbul’u oyun şehrine dönüştürmekti. Konuya yoğunlaştıkça ve çalıştıkça daha net sonuçlara ulaştık.

Bu kapsamda çalışırken bir şey daha fark ettik. Parklar ve bahçeler deyince halk biraz mesafeli bakıyor. Biz de “Yeşil İstanbul” adıyla bir marka yarattık. Oyun üzerine madem bu kadar kafa yoruyoruz bir de “Oyun İstanbul” markası yaratalım dedik. Şimdi bu marka altında birtakım faaliyetler planlıyoruz. Sıcak bir gelişme olduğu için paylaşmak isterim -hemen önceliği yok- Oyuncak Müzesi’yle işbirliği yaptık. Oyuncak Müzesi’nin oradaki alt geçidi bir hayal dünyasına dönüştürmeyi ve herkesin keyif alacağı bir nokta hâline getirmeyi planladık. Bunun gibi oyun gruplarımızı ve oyun alanlarımızı değiştirmeye başladık. İster belediye içinde ister ihaleyle hizmet aldıklarımız olsun, tasarımcıların hepsine bir iş özeti veriyoruz ve diyoruz ki: “Siz bize özel, kendi tasarladığınız yeşil alanda mutlaka bir oyun grubu da tasarlayın.” Bizim uzmanlarımız bu tasarımların çocuk sağlığına uygun olup olmadığını ve tehlike içerip içermediğini inceleyecek, ama önemli olan özgün oyun grupları tasarlamak. Mutlaka kaydırak, salıncak veya tahterevallli olması gerekmiyor. Çocuklar doğada kendi oyunlarını yaratmaktan daha çok keyif alıyor. Salıncakta yirmi dakika sallandıktan sonra sıkılıyor; fakat kendi oyununu yarattığında, oyunun hâkimi kendisi olduğunda yeni bir şeyler keşfediyor ve daha uzun süre vakit geçiriyor.

Biz tasarımcıyız. Psikologlardan, sosyologlardan, pedagoğlardan destek alıyoruz, öğreniyoruz. Bu konu geniş kapsamlı. Küçük küçük başlamıştık. Plastik değil de, ahşap olsun dedik. Zemine kumu nasıl getiririz diye düşündük. Çocuk ayağını toprağa bassın, sağlıklı büyüsün, düşünsün, özgür bir birey olduğunu, kendi kararlarını verebildiğini, kendi oyununu kendisinin tasarlayabildiğini görsün, aileler de özgürleşsin noktasına kadar geldik.

Bu tasarım önemli, çünkü özellikle 0-3 yaş arası çocukların ayakta durma, yürüme, kendi dengesini bulma dönemleri ve anne babaların en çok zorlandığı dönem. Ekonomik koşulları düşündüğünüzde daha da zorlaşıyor. Çocuğunu kreşe verecek, veremiyor; çocuklarıyla vakit geçirmesi gerekiyor, geçiremiyor. Tüm bu detaylar, “Oyun Master Planı”na dönüştü, çalışma bitmek üzere.

“Oyun İstanbul” adıyla birçok noktada oyun sokakları oluşturuyoruz. Bazı sokaklar imar planında var, ama karayolu geçişi için çok kullanılan sokaklar değil. Buraları kapatıp, yayalaştırarak çeşitli yaş dönemleri için oyun grupları oluşturmaya çalışıyoruz. “Seyyar Oyun Parkı” diye bir etkinliğimiz oldu, Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı’yla beraber yapıyoruz. Oyun gruplarının olmadığı, çocukların oyun alanının bulunmadığı alanlara seyyar araçlarla gidip oyun grupları oluşturuyoruz. Yine bu aktivite içerisinde oyun gruplarıyla ilgili tasarım yarışması açtık. Ciddi bir katılım oldu. Türkiye’de ilk defa yapıldı. Biraz zaman alıyor, çünkü kâğıt üzerindeki tasarımı uygulamaya geçirmek için titizlikle çalışmak gerekiyor.

Çocuk sağlığı için dikkat etmemiz gerekiyor. Kendimizi kaptırmış durumdayız. Keyifle çalışıyoruz. Genç arkadaşlarımız var, diğer birimler de katılmaya başladı. Söylediğim gibi, sosyal hizmetlerden sonra diğer etüt projelerini de aramıza alacağız. İstanbul’u oyun oynanabilen, sürprizli ve eğlenceli bir şehir hâline getirmek istiyoruz. Bir noktada satranç masası bulabilirsiniz, bir noktada başka bir oyunla buluşabilirsiniz. Renksiz mekânları bir anda renkli görebilirsiniz. Kamu Sanat Eserleri Şefliği kurduk.

Bütün yeşil alanların kamusal sanat eserlerinin, heykellerin ve rölyeflerin vs. envanterini çıkardık. Bize gönüllü danışmanlık hizmeti veren önemli bir akademisyen kadromuz var. Onlarla beraber sanat eserleri üzerinden de oyunu içselleştirmek istiyoruz. Çocukların hayal dünyasını ve fiziksel aktivitelerini geliştirecek, sağlıklı bir şekilde büyümelerini sağlayacak ortamlar yaratmak mühim. Bu kapsamda güvenli ortamlar yaratarak anne ve babaları rahatlatmak istiyoruz. Türkiye’de anne babalar fazla titiz. Çocuğun düşmesinden, bir yerine zarar gelmesinden endişe ediyorlar. Mikrop konusunda da endişeliler. Bu konuda biraz daha cesaretli olurlarsa, biz de rahat edeceğiz. Neden diyorum? Çünkü kuma geçme konusunda sıkıntılarımız var. Herkes epidemiyem zemin olsun diyor, ama kaçınıcı sınıf bir malzeme olduğunu bilmiyor. Epidemiyem, petrol artışı. Epidemiyem kullanacağımız yerler var, karşı değiliz. Yürüyüş alanlarında ve birçok noktada kullanıyoruz. Bir de ithal malzeme olduğu için pahalı. Bu nedenle gerekli kalınlıklarda kullanamıyoruz. En az 10 cm. kullanılması gerekiyor. Bizde olanlar 2 cm. Yani yapmış olmak için yapılıyor ve kaplama gibi gözüküyor. Bu konularla mücadele ederken bazen zorlanıyoruz.

İstanbul’da park ve yeşil alan olabilecek alanlar azalıyor. Bazı yerlerde kişi başına bir metrekaare yeşil alan düşüyor. Buralar da muhtemelen çocuk nüfusunun fazla olduğu yerler. Bu konuda ne gibi çözümler düşünüyorsunuz?

ÇAĞATAY SEÇKİN: Çok güzel bir soru. Kendimizi denetlemek için uluslararası örgütlere de üye olduk. Onların kriterlerine uymak için söz verdik. Bu kriterler nedir? Üye şehirlerde, evden çıktığınız andan itibaren on dakika içerisinde yeşil alana ulaşmak gibi bir hedef var. Biz de bunu birçok yerde hedef koyduk, ama şu an başaramıyoruz. Mesela Esenler’de ve Bağcılar’da yeşil alan 1 metrekaarenin bile altında. İstanbul’un yeşil alanını kurtaran iki ilçe var: Sarıyer, Beykoz. Kuzey Ormanları ve Polonezköy Tabiat Parkı gibi alanlar nedeniyle. Başka bir projemiz daha var, devam ediyor. “Cep Park”ları oluşturmak istiyoruz. Bulduğumuz en küçük yeri -50 metrekaareden başlayacak şekilde- yeşile çevirmeyi amaçlıyoruz. Ama burada bir sorun var: Büyükşehirin esas ilgi alanı, ana arterler. Yani ara sokaklar ve diğer konular ilçe belediyelerinin ilgi alanı içerisinde. O nedenle ilçe belediyeleriyle işbirliği içerisinde birtakım planlamalar yapmaya çalışıyoruz. Biraz önce ifade ettiğim “Seyyar Oyun Parkı”nı geliştirmemizin temel sebebi bu sıkıntılardı.

Röportaj

Prof. Dr. ÇAĞATAY SEÇKİN

Mimar
İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar
Daire Başkanı

Prof. Dr.

ÇAĞATAY SEÇKİN

Mimar Sinan Üniversitesi Mimarlık Fakültesi’ni bitirdi. İstanbul Teknik Üniversitesi’nde Mimarlık Tarihi programından yüksek lisans derecesi aldı. Aynı üniversitenin Kentsel Tasarım alanında doktorasını tamamladı.

Louisiana Eyalet Üniversitesi’nde Sürdürülebilir Peyzaj Konstrüksiyonu konusunda doktora sonrası çalışmalarını sürdürdü. Akademik araştırmalar, tasarımda bilişim, mimari tasarım, kentsel tasarım, peyzaj tasarımı ve konstrüksiyonla engelsiz tasarım konuları üzerinde yoğunlaştı.

2012-2015 yılları arasında İTÜ Mimarlık Fakültesi Dekan Yardımcılığı görevini üstlendi. İTÜ Yapı İşleri Koordinatörü olarak görev yaptı.

Akademik faaliyetlerinin yanı sıra mimari, peyzaj mimarisi ve kentsel tasarım alanlarında proje/uygulama faaliyetlerini sürdürdü. Çok sayıda ulusal/uluslararası yarışmada katılımcı olarak yer aldı, ödüller kazandı ve jüri üyeliği yaptı.

19.07.2019 tarihi itibarıyla İstanbul Büyükşehir Belediyesi Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanı olarak atandı.

Kullanılmayan bir sokağı araçtan arındırarak tamamen oyun sokağı hâline getirmeye çalışıyoruz. Bulduğumuz her türlü kadastral boşluğu ve hazine alanını insanların yararlanacağı şekilde oyun ve dinlenme alanına çevirmeyi hedefliyoruz. Bu bakış açısıyla bulabildiğimiz her alanı neye dönüştürebiliriz diye bir arayıştayız. Çalışmalarımız sürüyor. YELSİS diye bir sistem geliştirdik. Bilgisayardan tek tuşla İstanbul’daki yeşil alanları inceleyebiliyoruz. Taramalarımız devam ediyor. Birkaç ilçede tamamlandı, diğer ilçelerle görüşüyoruz. Onlarla işbirliği içerisinde “Cep Parkı” mantığında oyun alanları oluşturmak istiyoruz.

“BELEDİYELERİN ÇOCUK ODAKLI POLİTİKALAR ÜRETMESİNE İHTİYAÇ VAR”

Bir hukukçu olarak uzun yıllardır hem UNICEF’te hem baroda hem de diğer sivil toplum kuruluşlarında çocuk hakları üzerine çalıştınız. Nasıl bir yol alındı?

SEDA AKÇO: Çocuk hakları çok geniş bir alan. Toparlayıcı bir kuruma ihtiyaç var. Çocuğun ihtiyaçlarına yönelik bütün detayları görecektir ve bu ihtiyaçların eşgüdümü karşılanmasını sağlamayı amaçlayan faaliyetleri yürütecek tek bir yapıya ihtiyaç var. Öbür türlü herkes kendi görevini en iyi şekilde yapsa dahi geçişlerdeki boşluklar yüzünden hak ihlali maruz kalan ve ihtiyaçları karşılanamayan çocuklar oluyor. Zaten böylesi problemler nedeniyle bu mesele konuşuluyor ve uygulamada boşluklar oluşuyor. Madde bağımlılığı, suça itilme, istismara maruz kalma, yeterli beslenememe, yeterli gelişememe, eğitimin dışında kalmak gibi. Yoksa çocuğun ihtiyaçlarını karşılamayı hedefleyen ana kurumlar yok değil. Bu ihtiyaçların karşılanmasını öngören yeterli mevzuat da var aslında. Türkiye, sözleşmelere taraf. Sözleşmelerde korumaya dair ana prensibi de anayasasına geçirmiş durumda. Bu ana prensibin hayata geçirilmesinden sorumlu bir makam da tayin edilmiş. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’yle Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’na verilmişti bu görev. Son değişiklikle ayrıldı. Aile Bakanlığı, ayrı bir bakanlık hâline geldi. Sürecin nasıl işleyeceğini, yetkilerin neler olduğunu tarif eden düzenlemelerde eksiklik var. Çocuk haklarının bütüncül şekilde ele alınması ve tam anlamıyla hayata geçirilmesiyle ilgili bir sorumlu tesis edilmesi gerekiyor, ana ihtiyaç bu diyebilirim.

Yasalardaki bu düzenleme eksikliği, özellikle çocuk istismarı, çocuk işçi çalıştırılması vb. konularda sıkıntılara neden oluyor. Hem uluslararası anlaşmalara taraf olup hem anlaşma şartlarını uygulamakta isteksiz davranmak yasal bir zafiyet oluşturmuyor mu?

SEDA AKÇO: Evet, ama ben eksikliği şöyle tarif ediyorum: Çocuk istismarını tespit etmek ve failerin cezalandırılmasını sağlamak konusundaki düzenlemede sorun yok.

Daha doğrusu tek sorun orada değil. Ben sorunun daha ziyade düzenleyici hükümlerde olduğunu düşünüyorum. Mesela çocuk işçiliğinin önemli sebeplerinden bir tanesi, çocuk yoksulluğu. Bunun nedeni de çalışan yoksulluğu. Çocuklarını geçindirecek geliri elde edemeyen ebeveynler çocuğun da emeğine ihtiyaç duyuyor. Çocuğu çalışma yaşamının dışında tutacak düzenleme yapmak yetmez ve çocuğu korumaz. Çocuğu çalışma yaşamının dışında tuttu diyelim, ailelerin gelir düzeyi değişmediği sürece aç kalacak, yeterli eğitimi alamayacak. Mevzuatta temel eksikliklerden bir tanesinin asgari ücrete ilişkin düzenleme olduğunu söylemek gerekir. Herkesin kendisi ve ailesi için insan onuruna yaraşır bir yaşam seviyesi oluşturacak geliri elde edebilmesini güvence altına alan yasal düzenleme olmadan çocuk işçiliği meselesiyle yasakla, cezayla baş edilemez. Aynı şey çocuk istismarı için de geçerli. Çocuk istismarında tek mesele gelir de değil. Çocuk istismarında önemli faktörlerden biri, ebeveynlerin bakım kapasitesindeki yetersizlikler. Çocuk hakları sözleşmesinin 18. maddesi diyor ki: “Çocuğu aile içinde korumak için ebeveynin bakım kapasitesini güçlendirecek her desteği ver.” Çocuğun becerilerini geliştirmek, çocuğa eğitim vermek bu kapsamda. Beceri geliştirmek de yetmez. Ebeveynlerin çocuğuna yeterli bakım hizmeti sağlayabilmesi ve çocuğunu ehil olmayan kişilerin eline bırakmaması için gündüz bakım desteğine ihtiyacı var.

Yorulan ebeveynin bakım gücü azalıyor. Bu yüzden gündüz bakım desteği sunmak önemli. Çocuklar için gündüz bakım desteğini garanti etmeye çalışan birtakım düzenlemeler var. Belli bir sayıda işçi çalıştıran yerlerin kreş açması gerekiyor. Kreş açma imkânı yaygın olarak bütün topluma sunulmuş durumda. Ücretsiz kreş bakımından yararlanma hakkı var; ama bu durum çocukların okul öncesi eğitim için bir kreşe gidebilmesini, erken çocukluk döneminde bakım hizmetlerinden yararlanabilmesini sağlamıyor, çünkü bu hizmetler yeterli değil. Bu hizmetlerin ücretsiz olmasını ve eşit kalitede garanti altına alınmasını sağlayan bir düzenleme gerekiyor. Toplumun sadece failin cezalandırılmasıyla ilgili düzenlemelere, yani ceza kanunuyla ilgili düzenlemelere odaklanmamasını sağlamak lazım. Hukukun toplumun günlük yaşamını düzenleyici kısmına, kuralların yeterliliğine ve yeterince uygulanıp uygulanmadığına bakarsak daha iyi ilerleme kaydedebiliriz. Mevzuatı ve yasayı sorgulayalım, ama önleyici ve düzenleyici hükümlerine odaklanalım.

Röportaj

SEDA AKÇO

Hukukçu
Hümanist Büro Kurucusu

SEDA AKÇO

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi’ni bitirdi. Avukatlık stajını İstanbul Barosu’nda yaptı. Yüksek lisans eğitimini İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Adli Tıp Enstitüsü’nde tamamladı.

1990 yılından itibaren İstanbul Barosu, UNICEF gibi çeşitli ulusal/uluslararası kuruluşlarda çocuk hakları alanında çalışmalar yürüttü.

2010 yılında Bürge Akbulut’la birlikte Hümanist Büro’yu kurdu. Çocuk ve insan hakları alanında yayınları bulunmaktadır.

Son birkaç yılda okulu bırakma durumu da yaygın. Oysa eğitim birincil çocuk haklarından. Bu durumla ilgili gözlemlerinizi nedir? Tabii ki yoksulluk etken olabilir, ama okullardaki ayrımcılık ve çocukların mutsuzluğu da söz konusu olabiliyor.

SEDA AKÇO: Eğitim hem kendi başına bir hak hem de çocuğu korumak için önemli bir olanak. Eğitim ve sağlık hizmetleri çocuk koruma sisteminin önemli bir parçası. Çünkü çocuk korumanın özü, olma ihtimali olanla ilgilenmektir; bir şey olduktan sonra müdahale etmek değildir, olmadan riske odaklanmak gerekir. Çocuğun yetişme sürecine toplumun da eşlik etmesi gerekiyor. Okul ve sağlık bu noktada oldukça mühim. Her çocuğun bebekliğinden itibaren düzenli sağlık hizmeti takibinde olması, akabinde okulun takibinde olması korumanın önemli bir parçası. Bu durum salgınla mücadele sırasında daha çok fark edildi.

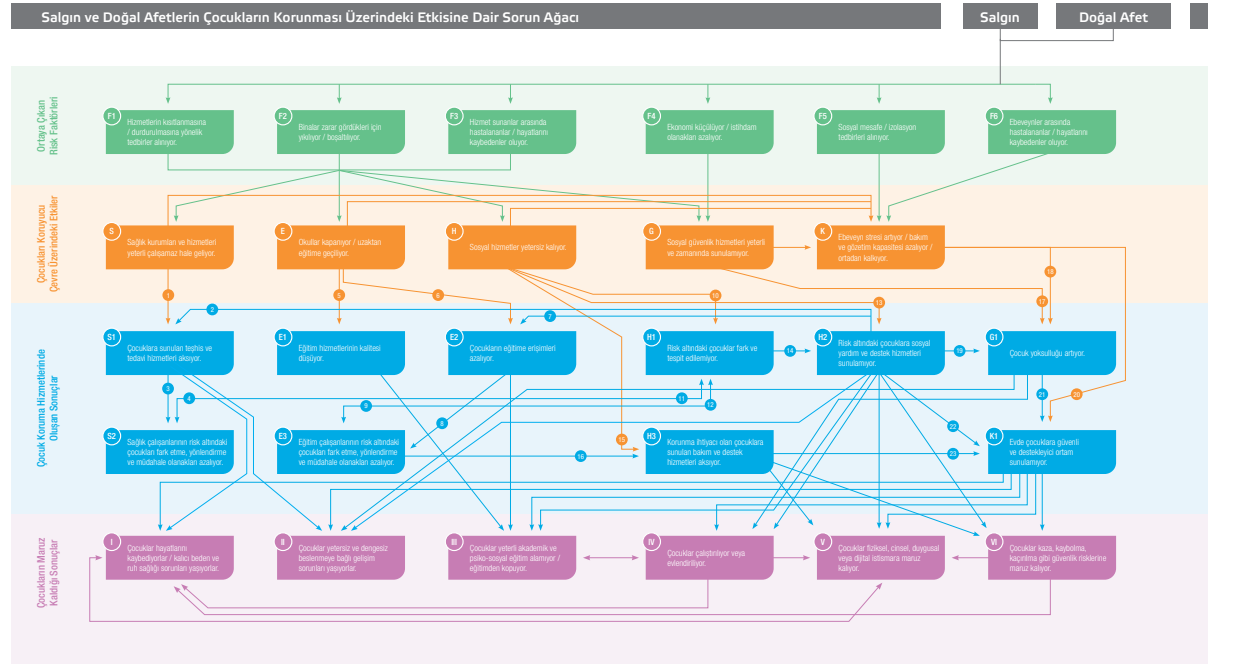
Biz de bu farkındalığı korumak ve okulun rolünü güçlendirmek için “Okul Çocuğu Korum” diyerek bir kampanya başlattık. Ebeveynlere, öğrencilere ve öğretmenlere yönelik videolar, broşürler hazırladık. “Bu rol nasıl yerine getirilir?” sorusu üzerine çalışmaya devam ettik. Bunun özü şu: Riskleri hekim ya da öğretmen fark edebilmeli. Bunun sağlanabilmesi için öncelikle eğitime devamın güvence altına alınması lazım. Eğitim dışına çıkmak demek, eğitim/gelişme hakkının zedelenmesi ve koruma hakkının risk altına girmesi demek. Çünkü yoksulluk döngüsü içine girme riski çok yüksek. Ama çalıştırılması, evlendirilmesi, istismara maruz kalıp fark edilmemesi gibi başka riskler de söz konusu. Bu nedenle okula devamın takip edilebilmesi gerekir. Pandemi süreciyle birlikte eğitimin uzaktan verilebilir hâle gelmesi ciddi bir risk tabii. Eğitim sistemimiz bu duruma hazırlıksız yakalandı. Okula devamı takip etme konusunda sistemler kurulmaya çalışılıyor, ama okullar açıkken bile tam zamanlı takip yapılamazken uzaktan eğitimle hiç sağlanamaz oldu. Bu, olanaklarla da ilgili. “Tabletim yok, internetim yok,” diyen çocuğa öğretmenin bir şey deme imkânı kalmadı. Hâlbuki bu tür durumlar için acil eylem planı olmalı. Böyle kriz durumlarında hangi çocuğun neye ihtiyacı varsa bunu gören öğretmenin bu desteği sağlayacak sosyal hizmetleri hemen harekete geçirebilmesi ve takibini yapabilmesi gerekir. Bu konuda Çocuk Koruma Merkezlerini Destekleme Derneği'yle bir araştırma yaptık. Niceliksel değil, ama niteliksel bir veri var elimizde. Afet ve salgın durumlarında çocuk koruma sisteminin yaşadığı zorluklara ve yapılması gerekenlere dair önerileri içeren bir rapor hazırladık. Bu rapor yayımlandı.

Rapordan önemli başlıkları aktarır mısınız?

SEDA AKÇO: Birincisi, çocuklar okuldan uzak kalınca takip olanağının zayıflamış olması. Sağlıkta da benzer bir durum var, çünkü bu süreçte ilginç bir durum yaşanıyor. Sağlam çocuk izlemi denilen okul gibi bir güvence var. Çocuğun gelişimi izleniyor. Çocuk yeterli besleniyor mu, aşıları var mı, risk altında mı diye. Aslında bu sürecin on sekiz yaşına kadar devam etmesi lazım, ama bizde aşılama döneminin bittiği otuz altıncı ayda kesiliyor. Hâlbuki bu uygulamayı on sekiz yaşına kadar devam edecek şekilde zorun hâle getirmemiz gerekirdi. Bu dönemde düzenli yapılan ilk kısım da aksamaya başladı, çünkü hekimler çocukları ya düzenli göremez oldular ya başka yerde görevlendirildiler ya da kendileri hastalandılar. Çocuklar bu hizmetlere erişememeye başladı. Başka sorunlar da var tabii. Mesela mevsimlik tarım işçisi ailelerin çocukları bu hareketlilik nedeniyle pandemi dışındaki zamanlarda da takip edilemiyordu. Önemli sorun alanlarından bir tanesi bu. Çünkü takip sistemi çocuğun maruz kalacağı hastalıkların erken fark edilmesini sağlayan ve müdahale edilmesine olanak tanıyan bir uygulama. Aynı şekilde ruh sağlığı bakımından takibi gereken çocukların takibi de yapılamadı. Bunların etkileri ne oldu? Ruh sağlığı sorunu yaşayan çocuklar, aile şiddeti bakımından daha fazla risk altında.

Çünkü yetişkinin sabrını zorlayabiliyorlar. Bir de tam zamanlı evdeler. Başka destek de alamıyor. Düşünün, risk ne kadar büyüyor. Onlara ne olduğunu bilmiyoruz. Benzer durum, suça sürüklenme için de geçerli. Bazı ruh sağlığı sorunları, çocukların kuraldışı davranmalarına sebebiyet veriyor. Bütün bunların etkilerini ancak zaman içerisinde görebileceğiz. Ama böyle olmaması gerekir.

Raporda şunu öneriyoruz: Öngörülebilir durumlara hazırlıksız yakalandık. Tespit ettiklerimizden hareketle ileriye dönük bir planlama yapalım. Kimin ne yapması gerektiğini tespit eden ve öneriler oluşturan bir rapor bu. Mesela şöyle ihtiyaçların olduğu görülüyor: Kamu otoriteleri, hareketli olan ve dezavantajlı konumda bulunan nüfusa hizmet sunumunda yeterince esnek olamıyor. Özellikle insani yardım alanında çalışan sivil toplum kuruluşlarının bu nüfusa bir bağı olabiliyor. Dolayısıyla nerede olduklarını bulabiliyorlar. Sistemden kopmaması, desteğin sürebilmesi ve olağanüstü durumların atlatılması için bu kurumlarla kamu kurumları arasındaki ilişkiyi güçlendirmekte fayda var. Deprem sonrasında da benzer bir süreç yaşanabiliyor. Bulunulan yerin tespit edilebilmesi ve ihtiyaçların karşılanabilmesi için -kamu çalışanlarının da hastalanmış olabileceği göz önünde bulundurulduğunda- açıkları kapatacak gönüllülerin varlığı önemli diye bir öneri gelmişti. Rapor, böyle önerilerle hazırlandı. İstanbul için özellikle. Çünkü İstanbul depremi beklenen bir durum ve bu depremi böyle oturarak beklememeliyiz. Hem pandemi hem de İzmir depremi bize çocukların başına neler gelebileceği hakkında fikir verdi. Hatırlıyorsunuz, İzmir depreminde çocuklar okulda mıydı, evde miydi emin olamayan ebeveynler ne yapacağını şaşırdı. Aynı zamanda acı veren bir süreç. Rapor, bu acılardan ders çıkaralım, İstanbul depremini böyle beklemeyelim, gerekli tedbirleri alalım diye hazırlandı. Umarım işe yarar.

Pandemi dönemi evdeki şiddeti ve cinsel istismarı artırdı deniyor. Bununla ilgili elinizde veri bulunuyor mu? Konunun takibiyle ilgili bir öneriniz var mı?

SEDA AKÇO: Niceliksel değil, niteliksel veri var. Eğitimde niceliksel veriler çıkıyor. Bu verileri Eğitim Reformu Girişimi gibi yerler yayınlıyordur, biz de ana rakamları takip edip yayınlıyoruz. Eğitim Reformu Girişimi, daha detaylı inceliyor. Sayısal veriler geriden geliyor, çünkü adalet istatistikleri iki yıl sonra yayınlanabiliyor. Arttığı yönünde bir izlenim var, ama adliye yansıyan vakalarda bir azalma olduğuna dair izlenim var. Araştırmayı pandeminin başlangıcında Aralık ayına kadar yürütmüştük.

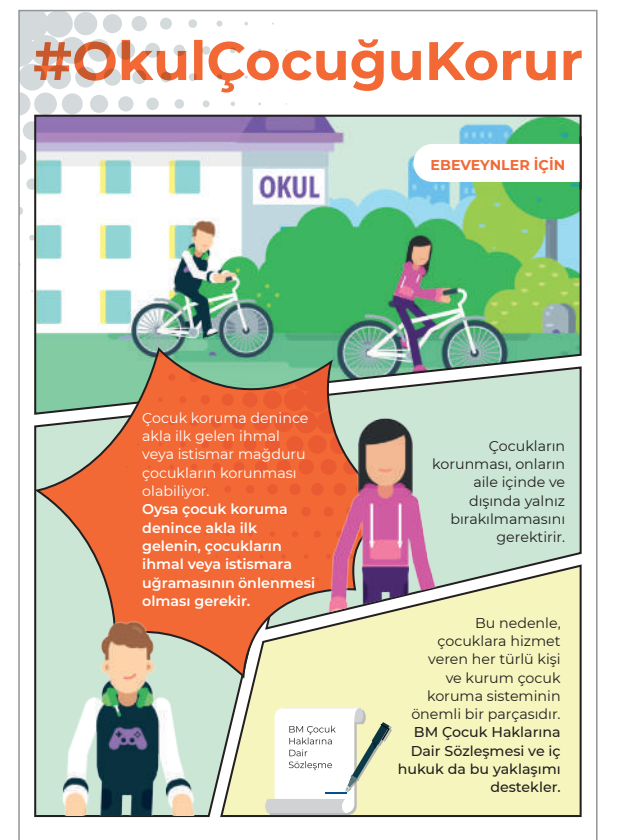
Ama süreci olaylar azaldı şeklinde açıklamak zor, çünkü eve kapanma nedeniyle çocukların yardım isteyebileceği kişilere ulaşma ihtimali azaldı. Şikâyet için adliye erişim olanağı da aynı şekilde. Dolayısıyla artma/azalma eğilimine dair veriye dayalı bir şey söylemek için şu an erken, daha detaylı bir çalışma yapmak gerekiyor. Fakat alan çalışanlarının izlenimi arttığı yönünde. Artmasına yönelik kaçınılmaz bir durum da var. Ruh sağlığı uzmanlarının söylediğini dikkate almak lazım:

Pandemiden önceki dönemde destek hizmetlerinden yararlanma imkânı yüksek olan ailelerde, aile için çatışmalı süreçlerde olumlu yönde değişim ihtimali oluştu. Çünkü birlikte zaman geçirince -destek de alabiliyorlarsa- sorunların çözümü konusunda daha iyi bir duruma gelebildiler. Ancak destekten yararlanma imkânı az olanlarda bir arada kalma durumu tersine işleme riski taşıyor.

Hele ki bazı ebeveynlerin ruh sağlığıyla ilgili sıkıntı, alkol bağımlılığı sorunu, işsiz kalma gibi stres artırıcı durumları varsa. Ebeveynin ruh sağlığı sorunu olduğu durumda ruh sağlığı hizmetlerinden yararlanamaması da bir faktör hâline geliyor. Bütün bunlar aslında yerel yönetimlerin sunması gereken hizmetlere dair önemli fikirler veriyor.

Bütün bu sorunlar sadece yerel yönetimlerin çabasıyla çözümlenemeyebilir. Yerel yönetimler, bu kesimlerle doğrudan muhatap olan kamu kurumu olarak elindeki imkânları kullanma konusunda neler yapabilir?

SEDA AKÇO: Ana hizmetlerin sunumunu yerel yönetimler yapmıyor. Ama telif edici ve destekleyici hizmetler konusunda daha yaratıcı olmak gerektiği kanaatindeyiz. Özellikle çocukları korumak bakımından. Çünkü çocuk hakları, liberal bir yaklaşımı kaldıran türden haklar değil. Anne doğursun, ebeveyni baksın, ebeveynin bakım gücü ne kadarsa o kadar, kader gibi. Liberalizm budur demiyorum, ama çocuk haklarına buna varan bir rahatlıkla yaklaşamaz. Çocuk hakları, devletleri çocuğun haklarını koruma konusunda müdahaleci bir durumda olmaya zorluyor.

O yüzden sadece merkezi hükümet değil, yerel yönetimler de bu hakların hayata geçirilmesini güvence altına almak gibi bir sorumluluğa sahip. Bu nedenle daha yaratıcı hizmetlerin organize edilmesine ihtiyaç var. Doğrudan sağlık bakımı gerçekleştirilemiyor ve doğrudan eğitim verilemiyor olabilir, ama başka yöntemler düşünülebilir.

Ne gibi yaratıcı yöntemler mesela?

SEDA AKÇO: Eğitimdeki önemli sorunlardan bir tanesi, çocukların maruz kaldığı eşitsizliklerden doğan öğrenme kapasitelerindeki güçlükler. Eşitsizlik zaten başlı başına bir mesele. Bunun önemli sebeplerinden biri de benim kanımca, çalışanların dahi yoksul olduğu bir ülkede yaşamak. Böyle olunca aradaki farkı kapatacak bir müdahaleye ihtiyaç var. O da çocuğun öğrenme kapasitesini destekleyecek hizmetlerin organizasyonu. Burada çok çeşitli şeyler yapılabilir. Mesela annenin bakım kapasitesini desteklemek ciddi bir fark yaratabilir. İlk üç yılda annenin çocuğuyla iletişim kurmasını sağlamak mühim. Çocuğun gelişimine yönelik oyuncak temin etmek önemli. İyi iletişim kuran bir ebeveyn olması da aynı şekilde. Büyük bir fark yaratıyor. Dolayısıyla İBB'nin -İstanbul 95 gibi- ve İstanbul'un diğer belediyelerinin yürüttüğü bir çalışma var. Buna hizmet eden bir çalışma. İstanbul'da yaşayan bütün annelerin bu destekten yararlanabilmesi lazım. Hizmeti sunarken varsıl/yoksul ayrımı yapılmamalı, çünkü bakım kapasitesi sadece varsılıkla ilgili değil. İki uçta da çocuklar, ebeveynlerinden yeterli bakım alamıyor. Varsıl anne de çocuğuyla az iletişim kurabiliyor. Bu nedenle varsıl ya da yoksul ayrımı yapmamak önemli bir yaklaşım farkı bence.

Bu tip konularda böyle ayrımlar yapmaksınız hizmet sunmak gerekir, bu anlamda belediyeler aktif bir rol oynamalı. Her haneye gidip tek tek eğitim vermesi de gerekmiyor, ama toplumu bilinçlendirmek ve annelerin becerisini geliştirecek hizmetler sunmak önemli, bu bir. İkincisi, yeterli beslenme, özellikle yaşamın başlangıcındaki zamanlarda öğrenme kapasitesinde büyük fark yaratıyor. Belediyeler, sağlık hizmetini vermiyor, taramayı kendisi yapmıyor, ama risk altındaki çocukların nitelikli besine erişimini sağlayacak hizmetler sunabilir. Bunun içerisinde yine ebeveyni bilgilendirme, okullarda çocukların besin desteğini sağlama ve ebeveynlerin yeterli besini temin edebilmesi için nakdi, aynı vb. destek verme var. Birçok şey sunulabilir. Mesela Norveç'te belediyelerin yeni doğan için sunduğu destek paketleri gibi örnekler söz konusu. Bizde de bazı belediyeler bu tip çalışmalar yapıyor, ama sürekliliği olmadığında bebek doğunca altın taksanız bile ne fark eder?

Çünkü üç yıl boyunca iyi bir takiple çocukların ihtiyacına uygun besinleri sağlamak önemli. Bir tarafta kullanışsız oyun alanlarına yapılan yatırım, öbür tarafta da hiçbir oyun olanağına erişemeyen çocuklar var.

Bu da yine varsılık ve yoksullukla ilgili değil. Ben Zincirlikuyu'da oturuyorum. Benim bulunduğum mahallede bir tane oyun parkı var, ama güneş altında o bildiğiniz metal oyuncaklardan bulunuyor. Bu oyuncaklar belli bir yaş grubuna hitap ediyor. Mesela bu mahallede oturan ergenlerin kendi başına hareket edecek, kendilerini geliştirebilecek, iyi zaman geçirebilecek ve arkadaş edinebilecek hiçbir olanakları yok. Kente bu açıdan da bakmamız lazım. Ergenler, bilgisayar başında otursun, obezite riski taşımasın, dijital risklere maruz kalmasın, sosyalleşsin, toplumsal yaşama katılsın istiyoruz, ama bunu destekleyici hiçbir araç sunmuyoruz. Örneğin, eskiden bir çocuk okula yürüyerek gidebiliyordu. Bu, önemli bir bireyselleşme şansıydı. Aynı zamanda toplum yaşamına da katılma aracıydı. Çünkü yolda olan biteni görüyor, esnafla vs. konuşuyordu. Şimdi kutular içerisinde yaşıyor. Genellemem lazım ama bu da başka bir risk. Çocuklar, her toplumsal sınıfta/grupta farklı risklere maruz kalıyor. Belediyelerin bu konu hakkında düşünmesi gerekir. Farklı yaş grubundaki çocukların oyun, hareket, kültürel ve sosyal yaşam ihtiyacı nasıl karşılanacak? Bu konuda belediyelerin çok zayıf olduğu kanaatindeyim. Duyarlı olanlar da küçük yaş grubuna oyun parkı yapmakla yetiniyor. O parkların önemli bir bölümü de güneş altındaki metal oyuncaklardan ibaret. Çocukların gerçek ihtiyaçlarını göz ardı eden bir yaklaşıma sahibiz. Bir an önce büyüsünler, yetişkin olsunlar, sonra onlara hizmet sunalım diye bakıyoruz.

Bizim büro olarak yapmak istediğimiz bir şeyden söz etmek isterim. Belediyelerin çocuk odaklı politikalar üretmesine ihtiyaç var. Belediyeler, sınırları dahilindeki çocukları yaş gruplarına, mensubu oldukları ailelerin özelliklerine göre sınıflandırarak, ihtiyaçlarını tespit ederek, bunu da katılımcı yöntemlerle yaparak bir plan oluşturmalı.

Bu da "Ben yüz elli tane park yapacağım, üç yüz tane kreş açacağım," gibi olmamalı.

Sosyal demokrat bir belediyeden şunu bekliyorum: Bütün çocukları güvence altına alacak bir plan yapması. Çocukların temel hakkı olan hizmetlerin ebeveynin insafına bırakılmaması gerektiğini ve bu hizmetlerin ücretsiz sunulması gerektiğini düşünüyorum. Belediyeler, tamamı hedefleyen bir planı ortaya koyup, sonra da toplumsal katkıyı işin içine dahil etmeli. Yoksa "Elimde bu olanak var, onun da şu kadarını karşılıyorum," gibi bir yaklaşım hem çocuk haklarıyla hem de sosyal demokrasi anlayışıyla bağdaşmaz. Bizim önerimiz, çocuk odaklı planlama yapılması. Çocukların bütün ihtiyaçlarını öngören, önceliklendirmeye zamana yayan ve tamamını karşılamayı hedefleyen bir plana ihtiyacımız var.

“BELİRLEYİCİ OLAN GENETİK KODUMUZDAN ZİYADE POSTA KODU”

Röportaj

YİĞİT AKSAKOĞLU

Sivil Toplumcu

Yerel yönetimlerle kente çocuk gözünden bakmak konusu üzerine uzun süre çalıştınız. Sizce kritik faktörler nedir?

YİĞİT AKSAKOĞLU: Bence belediyeler için mesele, konuyu bilmeleri ama bilmeyi tercih etmemeleri. Bir belediyenin cenaze hizmetlerinin nasıl olması gerektiğini tartışmıyoruz ya da palyatif cenaze hizmetleri yapılmıyor. Bir yerde bir şey veriliyor da, öbür yerde verilmiyor şeklinde dağınık işler de yok. Bunun tanımlanmış bazı süreçleri var. Bir cenaze varsa, olduğu yerden alınacak, duası okunacak, taziye yemeği gidecek. Seri hizmetler var ve bu hizmetler aksamıyor.

Hâlbuki Türkiye’de geçen yıl 1.2 milyon bebek doğmuş. Bu bebekler bir belediyenin sınırları içinde doğdu. Dolayısıyla bu bebeklere yönelik bazı hizmetlerin standartlaşması lazım. Bunu ya merkezi hükümetin yapması ya da yerel yönetimlerle işleri paylaşması gerekiyor. Aslında çocuk dostu gibi kavramlara bile girmeye gerek yok. Cenaze ve ölünün hakkından bahsetmeden düzgün cenaze hizmetleri verilebiliyorsa, bu hizmetler için bütçe, personel ayrılabiliriyorsa öteki hizmetler de aynı kapsamda değerlendirilebilir.

“Neden yapmalı?” sorusuna cevap olarak çocukların en hızlı geliştiği dönemler olduğu için diyebilirim. Kısa vadedeki yatırımların geri dönüşü, uzun dönemde sağlık harcamalarında düşüşe yol açıyor. Eğitim süresinin uzamasına neden oluyor. Bu döneme yapılan yatırımın toplumun tamamına dönük getirileri var. Geçen yıl Türkiye’de 1.2 milyon bebek doğduysa, 1.2 milyon kadın da anne oldu demek. 0-3 yaşındaki çocuğa bakarken sadece onu değil, anneyi ve babayı dahil edebildiğimiz hizmetler üretebilirsek...

Annelere ulaşmak neden önemli? Çünkü doğum sonrası depresyonu diye bir gerçeklik var. Tüm dünyada annelerin %20’si doğum sonrası depresyon geçiriyor. 1.2 milyon bebek doğduysa, sadece doğum sonrası depresyonu yaşayan 240.000 kadın var demektir. Bizim yaygın, kamusal ruh sağlığı hizmetimiz var mı? Yok. 3-5 psikolog-pedagog işe alıp, özellikle yeni doğum yapan anneleri bulup, onlara ruh sağlığı hizmeti sağlamak çok mu zor? Hayır değil. Bütünlük derken bunu kastediyorum.

Bebeklerin gelişimiyle ilgili de erişilebilir bilgi yok. En çok ihtiyaç duyanların bu tür bilgilere erişimi daha da az. Dolayısıyla bu tür hizmetlerin o aileye ulaşması gerekiyor.

Yine başka bir veriye bakalım. TÜİK verilerine göre, Türkiye’de 5 yaş altı çocukların %9’u obeziteden muzdarip. 5 yaş altı çocuk sayısı, 6.1 milyon. Yani Türkiye’de obezite sorunu olan 5 yaş altında 600.000 çocuk var. Ne yapılabilir? 5 yaşından sonra nasıl besleneceğiyle ilgili çocuğa bilgi vermek yerine anneye temel bilgileri vererek çocuğun beslenme alışkanlığını belirleyeceğiz. Çünkü beslenme alışkanlığı da anne karnında geliyor. Annenin yedikleri doğrultusunda alışkanlığımız, ağız tadımız ve yatkınlığımız oluyor. Beslenme meselesini hamilelikte oturabilirsek ileriki dönemdeki obezite problemini azaltabiliriz. Obezite de yine dezavantajlı çocukların olduğu mahallelerde daha yüksek. Zaten bu mahallelerde park eksik, hizmet ulaşmıyor, kaldırım yok vs. Dolayısıyla daha doğumda başlayan fark, yıllar geçtikçe kapanmıyor, giderek açılıyor.

Çocuk gelişimi alanında yıllarca süren ciddi bir tartışma vardı: “Acaba bizim doğamız mı yoksa yetiştirilmemiz mi bizim ne olacağımızı belirlemede daha önemli?” Doğamızın daha belirleyici olduğu yönünde bulgular vardı. Oysa şimdi net olarak şunu söylüyorlar: “Belirleyici olan, genetik kodumuzdan ziyade posta kodumuz.” Neden? Diyelim ki, genetik olarak 2 metrenin üzerinde olma potansiyelim var. Hâliyle iyi bir basketbol oyuncusu olabilirim. Ama benim mahallemde bir basketbol potası yoksa, benim basketbolcu olma ihtimalim de yok. Bu nedenle posta kodu daha belirleyici. Belediyelerin yapabileceği çok şey var. Mahalle bazında yaş grubu verileri TÜİK’de mevcut. Bir belediyenin bu verilere ulaşması kolay. Çeşitli STK’lar, büyükşehirler için bu verilerin mahalle bazlı haritalarını geliştirdi. Bu çalışmalardan yararlanılabilir. Benzerleri hazırlanabilir. Ama temel mesele, bu süreç için sistematik bir bütçe ve personel ayırmak. “Bir seminer yaptık, bebek paketi dağıttık,” diyerek çocuk hizmeti geliştirmiş olmuyorsunuz.

Geçen yıl 1.2 milyon bebek doğduysa, bu bebeklerin en dezavantajlı %10’una bizim birebir ulaşmamız gerekiyor. Yani her yıl en yoksul ve en zor durumda olan 120.000 bebeğimiz var. Bütün Türkiye’de 0-4 yaş grubu nüfusu, 6.6 milyon. İstanbul için 0-4 yaş grubu için sayı, 1.2 milyon. Dolayısıyla İstanbul içinde 0-4 yaş grubunda en dezavantajlı ve ulaşılması gereken sayı, minimum 120.000. 0-4 yaşla ilgili herhangi bir hizmeti planlarken ulaşmamız gereken 120.000 çocuk söz konusu. Ne yapabiliriz? Paket dağıtıyorsanız, 100-1.000-10.000 tane dağıtmanın bile bir mantığı yok. Çünkü 0-4 yaş grubunda 120.000 dezavantajlı çocukta bahsediyoruz

Büyükşehre “150 tane kreş açacağız,” dendi. 150 kreşin her birinde 100’er çocuk olsa 15.000 yapıyor. Yani İstanbul genelinde 0-4 yaş grubunda hâlâ 1.2 milyon çocuk var demektir. Bu çocukların çok küçük bir bölümünü kreşe dahil edebiliyoruz. Herkese kreşe de ulaşamayabiliriz. O zaman hizmeti çeşitlendirmemiz gerekiyor. Ne yapabiliriz? Ev ziyareti hizmetleri yapabiliriz. Düzenli ruh sağlığı hizmeti sağlayabiliriz. Annenin ruh sağlığı iyi değilse, bebeğin ruh sağlığı iyi olmuyor. Beslenme konusundaki eksiklikler (bilgi, maddi imkânlar vs.) çocuklarda hem obeziteye hem de boy kısalığına neden oluyor. Bir çocuk obez ya da kısa boyluysa zihinsel gelişimi de sorunlu oluyor. Zihinsel gelişiminde sorun varsa, empati yeteneği gelişmiyor. Yazarlar diyor ki, “Empati olmazsa ne çatışma çözümü yapabilirsin, ne barış sağlayabilirsin.”

Bu döneme bütünlüklü bakarak “Elimizden gelen budur,” diyebileceğimiz şekilde yeterli ve nitelikli yatırım yapmamız gerekiyor. Nasıl ki, “İlkokul zorunlu olsun mu, bütün çocuklar ilkokula gitsin mi, gitmesin mi?” diye bir tartışma yapmıyorsak 0-4 yaş çocuklarına yönelik hizmetlerle ilgili de bir tartışmamamız gerekiyor. Biz artık rahatça “Türkiye’de 3 yaşında bütün çocuklar kreşe gidebilir, anneler ruh sağlığı hizmetini ücretsiz alabilir, 3 yaşına kadar çocuk ve beyin gelişimiyle ilgili bilgiye çok rahat ulaşılabilir,” diyebilmeliyiz. Hatta mümkünse hizmetin en çok ihtiyacı olanın evine kadar gittiğinden emin olmamız lazım. Yoksa bir kalkınma trenini daha kaçırıyoruz.

Çocuklarla ilgili mesele bu kadar da değil. Türkiye’de çocuk işçiliği maalesef hâlâ çok önemli bir sorun. 2019 verilerine göre, Türkiye’de 5-17 yaş grubunda 720.000 çocuk çalışıyor.

YİĞİT AKSAKOĞLU

Yıldız Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü’nü bitirdi. TESEV, İstanbul Bilgi Üniversitesi-STK Eğitim ve Araştırma Birimi ve Bernard van Leer Vakfı gibi kuruluşlarda çalıştı. Chevening bursiyeri olarak London School of Economics’te STK Yönetimi, Barcelona Üniversitesi’nde Kalkınma ve Uluslararası İşbirliği yüksek lisans programlarını tamamladı. Zero to Three Fellow’u vardır.

Bu çocukların 114.000’i 12-14 yaş grubunda. Siz 12-14 yaşındaki çocuğunuzu çalıştırır mısınız? Çalıştırmayız, ama bunlar bizim istatistiklerimiz. Her sene bunları devletin istatistik kurumu yayınlıyor. Bu konunun tartışılması gerekiyor. 720.000 çocuğun 220.000’i tarımda. Bu ne demek? Bizim yediğimiz domates, salatalık, biberin en az bir tanesinde çocukların emeği var. Okula gidemeyen, oyun oynamayan, tam potansiyeline ulaşamayan çocukların yediğimiz ürünlerde emeği var. Bunun önüne geçmemiz gerek. 220.000 çocuk sadece geçen yıl ortaya çıkmadı. Bu, nesilden nesile aktarılan bir sorun. Bu sorunun farkında olmamıza rağmen hiçbir şey yapmıyoruz. Belediyeler bu çocuklarla ilgili bir şeyler yapabilir. 720.000 çocuğun bir an evvel okula kazandırılması lazım. Belediye, konuyu bir yerden ele almaya başlayacaksa, az kaynağı varsa, yaygın hizmetler veremiyorsa, hiç olmazsa bazı akut sorunlara yönelebilir.

Yani bütünlüklü bir cenaze hizmeti sağladığımız gibi personel, bütçe, hizmet ve ölçüm süreci yapılandırılmalı ya da bazı temel sorunları kendimize dert edinelim ve diyelim ki: “Biz belediyede bu işi bitireceğiz. Bu sınırlar içerisinde yaşayan çocukların hiçbirinin çalışmaması için elimizden geleni yapacağız.”

Meseleye o çocukların gözünden bakmak gerekiyor.

Siz bu alanda uzun zaman profesyonel olarak da çalıştınız. Meseleye çocukların gözünden bakınca ne görülüyor? Bir belediye o hizadaan baktığı zaman neleri görecek?

YİĞİT AKSAKOĞLU: Başka şekilde cevaplayayım. Bir toplantıda birisi: “Bir sokağın çocuklar için güvenli olup olmadığını ölçmenin en kolay yolu, o sokaktaki pembe bisikletleri saymaktır,” demişti. Yani kız çocukları bir sokakta rahat rahat bisiklete binebiliyorsa, o sokak tüm çocuklar için güvenlidir. Bırakın sokaklardaki pembe bisikletleri saymayı, biz çocuklarımızı evden çıkaramıyoruz. Evden çıkardığımızda da asla elini bırakmıyoruz. Ben kendimden biliyorum. Kızım üstümdeki kanguruda asılıyken veya bebek arabasıyla yaya geçidinden geçmeye çalışırken arabaların durmadığını biliyorum. Tamam yayaya yol vermiyoruz, durmuyoruz da, yani çocuk var kucağımda, arabada. Bunun üstüne bir de şunu düşünün: Bir anne biri kucağında, biri el arabasında iki çocukla karşıdan karşıya geçmeye çalışıyor. Kente baktığımızda bunları görmüyoruz, çünkü kentleri benim gibi engelsiz, orta yaş ve üzeri adamlar tasarlıyor. Elinize bebek arabasını alın, hadi bakalım orta üst sınıf mahallelerin olduğu semtlerde ana yolların öbür tarafına geçelim. Çünkü ana yollar büyükşehirlerde genellikle o mahalleleri ve ilçeleri bölüyor. O yolun bir tarafı daha orta üst sınıftan oluşuyor, öbür tarafı da genelde o mahallelerde çalışanların oturduğu yerler oluyor. Elimizde bebek arabasıyla o mahallede hareket etmeye çalışalım. Herhangi bir evden bir sağlık merkezine ya da varsa oyun parkına gitmeye çalışalım. Çocukların gözünden bakmak için ekstra durumlar gerekmiyor. Elinize bir bebek arabası alıp sokağa çıkmanız yeterli. Kaldırım bulabiliyor musunuz? Varsa, kaldırımda yürüyebiliyor musunuz? Otobüse binip, inebiliyor musunuz? Toplu taşımada size nasıl davranıyorlar? Dolayısıyla hepimiz ebeveynle empati kurmalıyız, ebeveynin gözünden bakabilmeliyiz. Çünkü 0-3 yaş döneminde ebeveyn, çocuğun ayrılmaz bir parçası. Birlikte hareket ediyorlar. Ebeveynin gözünden bakınca da şehirler genel olarak çağıran, davet eden, rahatlık sağlayan yerler değil. O yüzden çok basit hizmetlerle başlamak mümkün.

Pandemi zamanı parklara ve yeşil alanlara ihtiyacımızın olduğunu daha net gördük. Siyaseten baktığınızda da sınıflar arası geçişkenliğin en çok olduğu kamusal alanlardan bir tanesi, parklar. Çünkü iki birey –hangi toplumsal sınıftan olurlarsa olsunlar- parklarda yan yana gelip, ortak konuları olan çocuklar hakkında konuşabiliyorlar. Ama bu alanları işgal ederek, özelleştirerek, araba park ederek ebeveynlerin elinden alıyoruz.

Çocukların oyun hakkını ve ebeveynlerin rahatlatma, sosyalleşme, açık havada vakit geçirme haklarını da ellerinden alıyoruz. Çocukların gözünden bakmak kadar ebeveynlerin gözünden bakmak da önemli. Bir otobüs saatte 50-60 km. hızla sokak arasından geçerse o sokak, o çocuk için oyun oynamak istediği bir yer olmaktan çıkıyor. Dolayısıyla çocukların yoğun olduğu yerlerde trafiği yavaşlatmak ve hız limitlerini düşürmek mümkün. Yani basit çözümlerle hem ebeveynlerin hem de çocukların hayatına olumlu katkıda bulunmak mümkün. Karmaşık bütçeler ve çerçevelerle uğraşmak yerine elimizdeki imkânlarla yapabileceklerimize bakalım. Anne kartı mesela, neden yapmadık yıllardır? Çok mu zordu? Şimdi İBB yaptı, ancak önüne engeller çıkarılıyor. Bunun maliyeti ne?

Bir anne bedava ulaşım şansına sahip olacaksa, ben hazırım akbilimi iki kere basmaya. Bütçe mi yok? O zaman böyle bir finansman geliştirelim. Başka yollar bulalım, ama o insanların hareketliliğini artırmak için bir adım atalım. Parklara birer gölgelik koymak çok mu zor? O gölgenin altında ebeveyn otursun. Yoksa on dakika dayanıyor. Ama gölgede oturursa daha uzun süre kalıyor, daha sık geliyor ve çocuk daha fazla vakit geçiriyor. Kullanıcının gözünden bakınca yapabileceğimiz çok şey varken, biz genelde güzel görünen halkla ilişkiler aktivitelerini tercih ediyoruz. Aklımıza bir fikir geliyor, o fikirle ilgili bir şey yapıyoruz ve sonra meselenin kendisini, yani çocukları ve bakım verenlerini unutuyoruz. Sonra kendimize de çocuk dostu belediye demeyi seviyoruz. Bana sorarsanız, belediyelerimizin %99'u aslında cenaze dostu, çocuk dostu değil.

Belediyeler, çocuklarla ilgili yapılacak işlerin birçoğuna bütçe ayırsa, personel alsın aslında kadın istihdamının artmasına da katkıda bulunacak.

Türkiye’de çocuk bakımını çok büyük oranda kadınlar üstlendiği için bakımla ilgili üzerlerinden yük alabiliyorsak, onların işini kolaylaştırabiliyorsak kadın dostu olmaya da katkımız olacak. Bahsettiğim düzenlemelerle mahalleleri çocuklar ve bakım verenleri için daha yaşanabilir hâle getirirsek, yaşlıların hayatı için de iyileştireceğiz. Pembe bisiklet örneğinde olduğu gibi, etrafta ne kadar çok yaşlı, kadın ve çocuk görüyorsak aslında orası hepimizin yaşamak ve içinde bulunmak isteyeceği bir yer hâline geliyor.

Özellikle 0-4 yaş grubu ama genel olarak 0-18 yaş grubu çocuklarla ilgili temel sorun, seçmen olmamaları. Onlara yaptığımız yatırımın geri dönüşünü önümüzdeki beş yıl içerisinde değil, belki 20-25 yılda görüyoruz. Belki bu yüzden çözümleri bu denli hızlı geliştirmeyi tercih etmiyorlar.

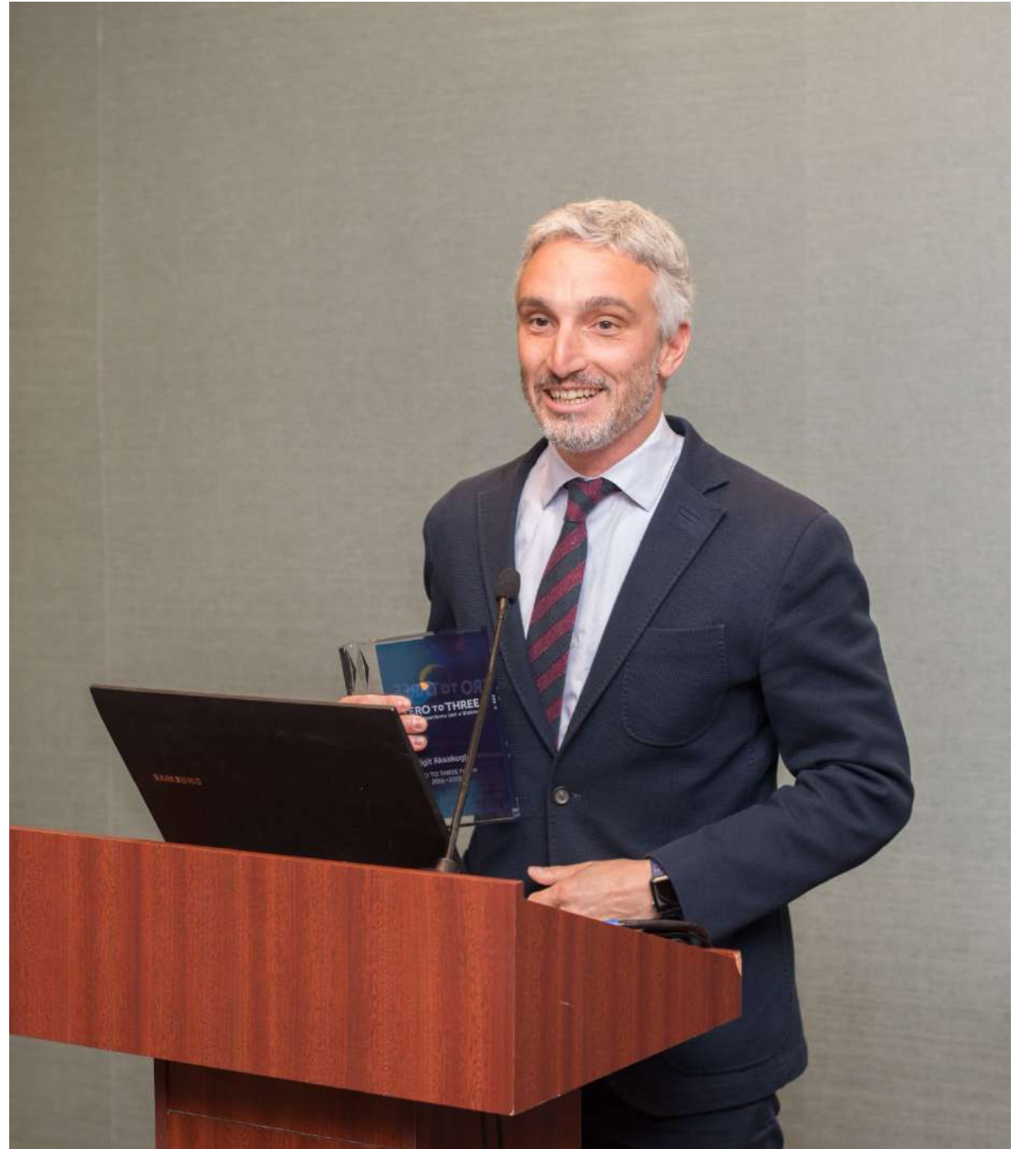
Sivil topluma bu anlamda düşen sorumluluk ne? Çocuklara yönelik sivil toplum kuruluşu olmak kolay mı?

YİĞİT AKSAKOĞLU: Nasıl olmalı konusundan emin değilim. Ama yarın kendimizi eleştirdiğimiz kişinin yerinde bulsaydık, “Ne yapabiliirdik?” diye sormak gerekiyor. “Çocuk hizmetleri öyle olmalı, böyle olmalı,” derken aslında bunu “X, Y, Z belediyesinde Çocuk Hizmetleri Daire Başkanı olsaydım, ne yapabiliirdim?” diye düşünmek gerekiyor. Mesela herkes ebeveyn ne yapması gerektiğini söylüyor, ama kimse gidip onun neye ihtiyacı olduğunu sormuyor. “Ben çocuk hizmetleri yapmak istiyorum,” diye oraya gelen kişiye işini nasıl yapması gerektiğini öğretmek yerine nasıl yardım edebiliriz diyerek yaklaşmak lazım. Onu yalnız da bırakmamalıyız. Bütçesinin ve personel sayısının artması gerektiği konusunda da yalnız bırakmamalıyız. Bu talebimizi birlikte dillendirmeliyiz. Ama ne yapılması gerektiği, neye ihtiyaç olduğu, ne yapılabileceği ve nasıl yol gösterileceği konusunda düşünmeliyiz. O işi beraber yapmanın ve ortaklık kurmanın nasıl olacağını baştan tanımlamamız gerekiyor. Maalesef sivil toplum kuruluşları ve bu alanda çalışan gönüllü olanlar olarak devlete uzaktan taş atmaya, ona işini öğretmeye, ondan memnun olmamaya alıştık. Ancak şimdi farklı. İşbirliği yapabileceğimiz insanlar var. Bunu yaparken de projeci, palyatif ve sadece görüntüde güzel olan işlerin bir parçası olmamaya dikkat etmek gerekiyor.

Çünkü pek çok belediye bir yandan bunu istiyor. “Biz bir vakıfla ve dernekle işbirliği yaptık, şu açılışı yapıyoruz, onun seminerini yapıyoruz,” diyorlar, bir sonraki projeye kadar başka bir iş yapılmıyor.

Temel olarak STK’ların da uzun dönemde kendilerine ihtiyaç kalmayan durumu nasıl dönüştürecekleriyle ilgili bir vizyonu olması gerekiyor. STK’lar aslında sürekli kaynak aramak zorunda. Şimdi bir fon var, iki sene bu işi yaptık. Önümüzdeki iki sene için yeni fon arıyoruz, ama o bambaşka bir alan olabiliyor. Dolayısıyla o alana yöneliyoruz. Bunlarla ayakta kalma mücadelesi yürütüyoruz. STK’lar için asıl mesele, gerçekten bize ihtiyaç kalmayan durumu yaratmak için ne yapılması gerektiğini sorgulamak, ortaklıkları ve alınacak fonu bu açıdan değerlendirmek. İş yapma biçimini değiştirmemiz gerekiyor diye düşünüyorum.

Tabii ki hak ve eşitlik talebinden, özgürlüklerden vazgeçelim demiyorum. Ama işbirliği yapmak isteyenle, kanun tarafından tanımlanmış sorumluluğu olanla işbirliği yaparken de başka türlü bir çalışma biçimi geliştirmek lazım.

“KENTE ÜÇ YAŞINDAKİ BİR ÇOCUĞUN GÖZÜNDEN BAKMAYI DENEYİN”

Çocuk odaklı mimari üzerinde çalışıyorsunuz. Bu alana geçmeye nasıl karar verdiniz? Çocuk odaklı kamusal alan düzenlemesi ne demek?

SELVA GÜRDOĞAN: 2006 yılından bu yana İstanbul'da mimarlık yapıyorum. 2017 yılından beri küçük çocukların ve bakım verenlerinin kentteki ihtiyaçları üzerine İstanbul95 adlı bir projeye katkı veriyoruz. Bu projenin uluslararası bölümü var, Bernard van Leer Vakfı tarafından destekleniyor. Bernard van Leer Vakfı, dünyada erken çocukluk dönemi konusunda özellikle sahada çalışmak isteyen kişilere hem bilgi hem de fon sağlayan bir kurum. 2017-2020 tarihleri arasında Türkiye'de İstanbul95 adında bir proje yürütüldü. Biz de bu projenin parçalarından biriydik.

İstanbul95, dört ilçe belediyesiyle başladı, içerisinde yazılıma ve donanımaya yönelik uygulamalar var. Birçok kent hizmetinde yazılımı ve donanımı bir arada düşünmek zorundayız. Sadece oyun parkını yapmakla bitmiyor, çocuklar ve bakım verenlerine evde verilecek destekler, oyun programları gibi birçok hizmetle beraber geniş düşünülmesi gereken bir konu.

İstanbul95 kapsamında dört ilçe için önce ev ziyaretleri planlandı. Bu kapsamda Maltepe, Sultanbeyli, Sarıyer ve Beyoğlu'yla çalışıldı. Boğaziçi Üniversitesi'nin geliştirdiği aile destek programı uygulandı. Bilimsel açıdan kontrol grubu olan, iki yıl süren ve çıktıların yayımlandığı/yayınlanacağı bir proje oldu.

Bu proje ve yaklaşım neden önemli? Çünkü bebek beyninin ilk üç yılı, insan beyninin en hızlı büyüdüğü ve geliştiği dönem. “Bebek ya bir şey anlamaz,” dediğimiz bu dönemde aslında beyin çok hızlı bir şekilde gelişiyor. O dönemde kaçırılan imkânlar zor yerine konuyor. Bu konuda pek çok bilimsel araştırma var. Buna hatta inşaat üzerinden şöyle bir örnek veriyorlar. Nitelikli bir projeniz olabilir, yani DNA'nız ve kalıtsal özellikleriniz çok iyidir, ama iyi bir müteahhittin eline düşmediyseniz, yani sizinle etkileşim kurulan bir ortamda olamadıysanız, o proje hiçbir zaman olması gerektiği gibi inşa edilemiyor. Beyin hiçbir zaman olması gereken kapasitede gelişmiyor. Çocuk okul çağına geldiğinde aslında iş istenmiş oluyor. Bu nedenle hamileliğin son haftasından itibaren başlayan ve iki haftada bir gerçekleştirilen ev ziyaretleri bu projenin ana konusuydu.

Biz bir yandan da kent mekânlarında neler yapılabilir, kente küçük çocukların gözünden baktığımız zaman neler var konusuna odaklı çalışmaya başladık. Bun anlamda ilk olarak oyun parkları gündeme geliyor. Oyun parklarının bile küçük çocuklar için tasarlanmadığını çok çabuk görüyorsunuz. Oyun parkları, motor gelişimini tamamlamış beş-on iki yaş çocuklar için tasarlanıyor. “Daha erken dönem için ne yapılabilir?” sorusu dahilinde Sarıyer ve Sultanbeyli Belediyesi'nde birtakım pilot uygulamalar yaptık. Aynı zamanda belediye oyun hizmetini sadece parkla mı götürebilir diye düşündük. Danimarka örneğine sıklıkla bakıyoruz. Orada oyun, bir program ve hizmet şeklinde veriliyor. İngiltere'de de buna benzer birçok örnek söz konusu, oyun işçileri veya sahada oyun kurucular var. Belediyelerle benzer işler yapılabilir mi diye çalıştık. Seyyar oyun parkları diye bir hizmet geliştirdik.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin İstanbul95 programını benimsemesiyle hedefler ve uygulamalar on kat büyüdü. Ev ziyaretleri programlarını ve seyyar oyun parklarını İSADEM'ler devraldı ve kadro oluşturdu. Tabii ki pandemi dönemine adapte olmak zorunda kaldılar, ev ziyaretleri ve telefonla görüşmeler yeniden planlandı.

Kente baktığınızda oyun parklarıyla beraber diğer önemli konu

hemen ortaya çıkıyor: Parklara erişim. Kentlerde bir parka erişim için ebeveynlerin üç tane cadde geçmesi gerekiyorsa, iki çocukla parka gitmek tabii ki annenin gözünde büyüyor.

Çünkü rahat gidemeyeceğini biliyor, o parkta oturacak yer, tuvalet, çocuk bezi değiştirecek alan yok. Dolayısıyla haklı olarak üşeniyor. İstanbul'da çocuğu olan herkesin buna benzer anıları vardır. Anne ve baba için park aslında eziyettir, benim için öyleydi. Ama siz götürmezseniz çocuğun başka biçimde parka gitme şansı yok. O yüzden anne-baba veya bakım veren kimse için kolay erişim önemli oluyor. Bu konuyla ilgili olarak Maltepe Belediyesi'yle birlikte Zümrütevler'de trafik yavaşlatma uygulaması yaptık.

Şimdi de İBB'nin Yaya Şefliği'yle beraber birtakım alanlar belirleyip İstanbul95 programı dahilinde trafiğin yavaşlatılması, geçişin kolaylaştırılması ve yaya öncelikli kent tasarımı nasıl olabilir üzerine beraber çalışıyoruz. Yaya Şefliği'nin kurulması da çok güzel. Çünkü çocuklar şoför değil, ancak yaya olarak hakları savunulabilir.

Trafiği yavaşlatmaktan kastımız, mahalle içerisinde trafiği yavaşlatmak. Bu konuda da oldukça önemli bilimsel araştırmalar var. Saatte yirmi kilometre hızla giden bir araç yayaya çarptığı zaman yayanın hayatta kalma şansı %90. Oysa elli kilometreye ve daha yüksek hızla geldiğinde bu şans %10. Hız, belirleyici ve mühim.

Çocuk ve kent dediğimiz zaman oyun parkı ve yeşil alan en önemli konuyu gibi görünüyor, ama bence ulaşım ve çocukların hareket özgürlüğü bir o kadar önemli. Çok basit örnekler var: Bir anne çocuğuyla yürüyorsa daha yavaş yürüyor. Yeşil ışıktaki karşıya geçme süresi daha uzun. Yeşil ışığı değiştirmek için olan düğmeler hep yetişkin boyuna göre ayarlı. En azından okul çevrelerinde çocukların boyunu gözeterek düğmelerin aşağıya yerleştirilmesi gibi çok basit ama çocukların hayat kalitesi ve güvenliği için değerli düzenlemelerin yapılması gerekiyor. Bu uygulamalar çocukların kente aidiyet hissetmesi açısından da önemli. Bu süreçlerin birlikte planlanması gerekiyor.

Üçüncü konu, hava kalitesi. Üç yaşında bir çocuğu doksan beş santim diye düşünün, tam egzoz boyutunda oluyor. Yani yetişkin olarak aynı derecede hissetmiyorsunuz, ama egzoz gazına çocuklar birebir maruz kalıyor. Bu nedenle çocukları korumak için küçük ölçekli yapılacak birçok müdahale var. Okul çevresi trafiğinin yavaşlatılması, hava kirliliği açısından da önemli.

Bunlar ana konular. Oyun parklarının iyileştirilmesi, programlama yapılması, park olmayan yerlerde seyyar parklar gibi oyun parklarının kurulması, erişimin kolaylaştırılması, yaya erişiminin düşünülmesi gerekiyor.

Kente 95 santimden, yani üç yaş grubundaki çocukların gözünden bakmayı farkındalık açısından detaylandırır mısınız?

SELVA GÜRDOĞAN: Bölge bölge düşünelim o zaman. Trafikle ilgili bir okul etrafında yapılabilecek şeyler var mı diye düşünelim. Dedim gibi, trafiğin yavaşlatılması önemli, bunun için araçların dönüş yarıçaplarının daraltılması lazım. Şu an bizdeki dönüş yarıçapları, beş-altı metre, otoyol yarıçapları gibi. Onları daralttığımızda ya da dikleştirdiğimizde araç mecburen yavaşlıyor. Bu aslında bir levha koyma işi değil, tasarımı çözülmesi gereken bir konu. Yolun geometrisiyle alakalı. Bu, kolaylıkla yapılabilecek uygulamalardan. Yaya geçitlerinin yerleştirilmesi, yayalar için yeşil ışık sürelerinin uzatılması ve düğmelerin aşağıya indirilmesi lazım.

Röportaj

SELVA GÜRDOĞAN

Mimar
İstanbul Planlama Ajansı
Kamusal Tasarım Ofisi
Danışmanı

SELVA GÜRDOĞAN

İstanbul Teknik Üniversitesi'nde başladığı mimarlık eğitimini Southern California Institute of Architecture'u birincilikle bitirerek tamamladı.

2002-2006 yılları arasında OMA'nın Rotterdam ve New York ofislerinde çalıştı. Araştırma odaklı mimarlık ve tasarım ofisi Superpool'u, Gregers Tang Thomsen'le beraber İstanbul'da 2006 yılında kurdu.

2013-2019 yılları arasında Columbia Üniversitesi'nin Mimarlık Fakültesi'ne bağlı kent laboratuvarı Studio-X İstanbul'un eş-yöneticiliğini Thomsen'le birlikte yaptı. 2019'dan beri Londra'da Architectural Association School of Architecture'da ders vermektedir.

2017 yılından bu yana Bernard van Leer Vakfı'nın desteğiyle İstanbul95 programının paydaşlarından biri olan Superpool, kentlerin çocuklar ve bakım verenleri için iyileştirilmesi üzerine çalışmaktadır. Superpool'un bu program çerçevesinde liderliğini üstlendiği projelerden biri de, 2019 yılında Kadir Has Üniversitesi Kent ve Çocuk Çalışmaları Yüksek Lisans Programı'nın kurulmasıdır.

Okula yürüyerek giden bir sürü çocuk var, genellikle annesiyle gidiyor. Okul kapılarının önünde daracık kaldırım vardır. Aslında bu alanların yayayı önceleyerek yapılması, banklar yerleştirilmesi gibi çok basit düzenlemeler yapılabilir.

Şunu da gözetmek lazım. Bakım verenler ve çocuklar, işe gidip gelen bir yetişkine göre mahalle içinde daha fazla hareket ediyor. Anneanneye, eczaneye vs. uğruyor, bir şey alıyor, birden fazla noktayı kapsayan bir yürüyüş pratiğine sahip. Bunu pandemi döneminde de gördük. Mahalle içlerinde olabildiğince oturma imkânı sağlamak lazım. Bu kadar da basit aslında. Çünkü çocuk yoruluyor: “Ayakkabımın bağı çözüldü.”

Şurada biraz dinlenelim. Dondurma istiyorum,” diyor. O yürüyüşü keyifli hâle getirecek birçok unsur var. Ama bunlara imkân verilmiyor, genelde hep stres konusu oluyor. “Yavrum yapma, gidiyoruz hadi, araç geliyor.” Bu sahneleri biliyorsunuz, siz de yaşadınız. Hem çocuğun sosyalleşmesi hem kent aidiyeti vs. araç trafiğine ve şehrin karmaşasına feda ediliyor. Yoksa mahalle içerisinde şehir karmaşası diye bir durum pek yok aslında. Mahalle içinde park etmiş bir sürü araba var. Park etmiş arabaları düzenlediğinizde başka bir hayat başlıyor. Bize şu an hayalmiş gibi geliyor, ama çocuklar okula neden bisikletle gidemesin? Bu röportajı okuyacak çoğu belediyenin hizmet verdiği yerler İstanbul gibi tepelik ve sıkışık değil. Belediye için okul yollarına bisiklet yolu yapmak zor değil.

İstanbul’da bazı bölgelerde kişi başına düşen yeşil alan neredeyse bir metrekareye indi. Çocuklar değil parka, yeşil alana bile erişmenin zor olduğu bir metropolde büyüyor. Bu kadar karmaşık ve kaotik bir yer için nasıl çözümler üretiyorsunuz?

SELVA GÜRDOĞAN: Size Zümrütevler fotoğrafını göstermek istiyorum. Çünkü Zümrütevler ve Maltepe, dediğiniz gibi yeşil alanı olmayan bölgeler. Burada çöp konteynerleri ve altı-sekiz tane araca ayrılmış bir yer vardı. Tek yaptığımız, bunları yerinden etmek oldu. Yer yok değil. Yapılan düzenleme sonrasında mahalle meydanı artık tanımsız ve tekinsiz bir kavşak değil. İstanbul’da bunun gibi düzenlenme bekleyen birçok kavşak var. Bunlar ufak bütçelerle hızla yapılabilecek ve yaşam kalitesini artıracak müdahaleler.

İstanbul’da artık “Oyun Şefliği” var. “Oyun Şefliği”, ait bir alt kurum olarak kuruldu. Hatta bildiğim kadarıyla Park ve Bahçeler Müdürlüğü üç alt marka geliştiriyor: “Yeşil İstanbul”, “Oyun İstanbul” ve “Yaban İstanbul”. Oyunun hak ettiği yeri bulmasından dolayı mutluyuz. Kendi aksiyon planlarını alabilecek bir kurumun olması çok iyi. Kurumun başında harika bir insan var, umuyorum güzel işler yapılacak.

“Oyun İstanbul”, oyun stratejisi geliştiriyor. Oyun parklarının envanteri tekrar gözden geçirildi; bu envanterle ilgili bir değerlendirme formu oluşturuldu ve form içerisinde “Parkın çocuklar için oyun değeri nedir?” gibi sorular var. Ebeveynlere yönelik imkânları değerlendirecek soruları yer alıyor. Böylece İBB’ye ait tüm parklar için tekrar bir değerlendirme yapılıyor. Beraberinde de bir stratejik plan geliştirildi. Bu planın ilk versiyonunun lansmanı da sanıyorum yakın zamanda yapılacak.

Bernard van Leer’de o dönem koordinatör olan Yiğit Aksakoğlu ve ekibi -Neslihan Öztürk, Fikret Tokgöz- olmasa bu proje olmazdı, bu denli büyümezdik. İlçe belediyeleriyle başlayarak, sonra ikna edici deliller oluşturarak büyük şehirleri projeye dahil etmek için çok emek verdiler.

Düşünün, Sarıyer’de puset teftişi yapıyoruz. Puset o yollarda nasıl ilerler? Çocuk nelere maruz kalır? Ebeveyn ne zorluk yaşar? Aile ziyaretleri programına katılan anneler ve bebekler var. İstanbul’un herhangi bir sokağında pusetle yürümek kolay değil. Bu teftişte belediye başkan yardımcısı da bize eşlik etti. Bunu bir dayanışma içerisinde yapmak, “Bakin biz bu konuyu sahipleniyoruz,” demek oldukça önemliydi. Sarıyer’deki güzel uygulamalar devam etti.

İlk uygulamaların yapıldığı pilot dönemden sonra İstanbul, İzmir ve Gaziantep Belediyeleri’yle de çalışıldı. Aslında her birinin projenin bir parçasıyla ilgili geliştirdiği uygulamalar var. Bildiğim kadarıyla Gaziantep’te ev ziyaretleri devam etti. İzmir, ulaşım ile ilgili düzenlemelerde çok iyi çalışıyor. Az önce bahsettiğim aile ziyaretleri, yani “Ebeveyn Destek Programı”, veri tabanlı karar verme, kamusal alanların gelişimi ve mobilite hakkında çalışılıyor.

Birçok saha gezisi yapıldı, Hem Kopenhag hem de Hollanda görülmesi gereken yerler. Kamusal alanı hayal etmek bazen çok zor. O yüzden gidip görmek gerekiyor.

Gördükten sonra da, bu basit düzenlemelerin hiçbir zorluğunun olmadığı anlaşılıyor.

Çocuk, kolay bir müşteri değil. Çünkü hemen ikna olmuyor. Konfor alanının dışına çıkarmak zor. İlk başta “Fikir Rehberi” hazırlamıştık. Bütün oyun parkları için her aşama aslında bir oyun imkânı.

Hazırlık için kendimizi de eğittik. Sonra pilot uygulamalar yapıldı. İmalat süreçleriyle alakalı pek çok yerde bazı zorluklar var. Çünkü belediyeler, özellikle büyükşehirler toplu ihalelere çıkıyor. İhaleyi alan ekipler, zemin ekipleri ve ekipman ekipleri olarak ikiye ayrılıyor. Kimi işleri yapacak alt taşeron olmuyor.

Yapılabilecek işlerin önünde birtakım saçma pratik engeller var. Mesela Sarıyer’de belediyenin kendi usta ekibi yaptı. Biz ihale için şartname yazarken bazı durumlarda fiyat teklifi almakta bile zorlanıyoruz. Çünkü bu işi yapacak kişinin tanımı yok. Oysa Sarıyer Belediyesi akıl davrandı; tam seçim öncesiydi, hızlı yapmak istedi, kendi ekipleriyle çalıştık, belediyenin marangozları yaptı. Orada, bir tek trambolin dışarıdan geldi, bir de zemindeki EPDM uygulamasını alt taşeronlardan biri yaptı. Onun dışındaki her şey belediyenin ustalarıyla yapıldı.

Böylece maliyeti de düşürmek mümkün. Plastik üç nesneyi götürüp koymak, çocuk parkı yapmak değil. Tasarım gözünün iyi olması lazım.

Türkiye’de Avrupa standartları -TS EN1176 diye geçiyor- uygulanıyor. Bu standart, altmış santime kadar olan yükseklikten düşen bir çocuğa -betona bile düşse- bir şey olmayacağını kabul ediyor. Altmış santim, küçük bir çocuk gözünden baktığınızda büyük bir macera aslında. Bir annenin altmış santim yükseklikten düşecek çocuğuna bir şey olmayacağını bilmesi ne kadar rahatlatıcı olur.

Bu konuda ebeveynlerin farkındalığını artırmaya yönelik çalışmalar yapıyor musunuz?

SELVA GÜRDOĞAN: Sarıyer’deki park için bir bilgilendirme levhası için çalışma yapıldı. Bu konuyu bir ihtiyaç olarak Park ve Bahçeler Müdürlüğü Daire Başkanı Sayın Çağatay Seçkin’le konuştuk. Oyunun değişmesini istiyorsak, İstanbul’da bunun iletişimini çok iyi kurgulamak lazım.

Oyun parkları tasarlayan, çok sevdiğimiz bir tasarımcı var: Helle Nebelong. Pandemi öncesi belediyelerin de olduğu bir eğitim etkinliği yaptık. Adına “Tasarım Departmanı” dedik. Belediyede çalışan tasarımcılar, üzerinde çalışmakta oldukları parkları getirdi, beraber tasarladık.

Tabii bu tasarımları yaparken güvenlik standartlarını bilmek önemli oluyor. Herkes üretim ve tasarım yapabilir dediğimizde kanunları ve standartları göz ardı etmemek gerekiyor. Bu konuyla ilgili eğitimler de düzenledik.

Seyyar oyun parklarını nasıl yapıyorsunuz?

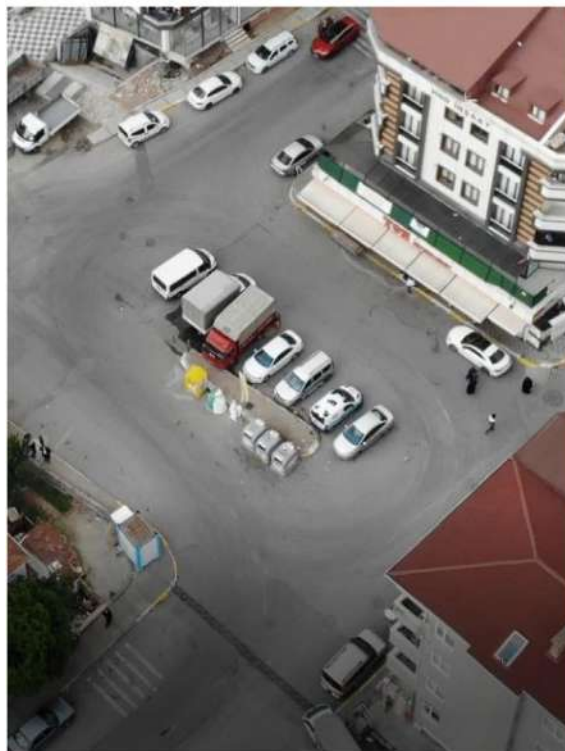
SELVA GÜRDOĞAN: Evet, farklı ölçeklerde yaptık. Boş alanda, spor sahasında yaptık. Yapmaya başladığımızda bizim için de önce cesaret gerekiyordu. Çünkü sonuçta biz de ofis insanıyız. Oyun parkı tasarlamak daha kolay, ama kırk tane karton kutu alıp mahalleye çıkmak bizim gibiler için daha zor. İlk Tophane’de başladık, bizim ofisin yakınında Beyoğlu Belediyesi’ne ait bir halı sahada. Yol boyunca konunun uzmanlarıyla da konuştuk. Biz oyunu programlamaya çalışıyorduk. Aslında ne kadar az programlarsak, o kadar iyi olduğunu, imkân ve zaman verdiğimizde çocukların asıl isteğinin kendi oyunlarını tasarlamak olduğunu, ne kadar az müdahale edersek o kadar iyi olacağını öğrendik. Başta oyunu yönlendirmeli miyiz gibi dertlerimiz vardı. Aksine, oyunu olabildiğince özgürleştirmek gerekiyor.

Haftada bir gün mahallelerdeki halı sahalarda saat on-on iki arası bu etkinlik olsa, anneler için de sosyalleşme ve dışarı çıkma şansı söz konusu olur. Bu işin maliyeti ne olabilir ki? Kolaylıkla yapılabilecek işler ve maliyeti sıfır.

Bunu pandemi döneminde de denedik. Yaz aylarında kurduğumuz ilk oyun suyla sabunla oynama üzerineydi. Bu proje çok hızlı büyüdü. İstanbul Gönüllüleri, projenin bir parçası, şimdi kendileri de yapıyor. İSADEM’in etrafında on tane mahalle belirlendi; iki haftada bir olacak şekilde seyyar oyun parkı programı kurgulandı, eğitimleri de neredeyse bitti, uygulama için pandemiyi bekliyoruz.

İstanbul95 programının içerisinde öğrenilen birçok şey var. Ev ziyaretlerinden tutun, seyyar oyun parklarına kadar birçok süreç var. Bu deneyim hem Türkiye’de hem de dünyada yaygınlaştırılabilir. Çünkü İstanbul’un kent üretme deneyimi o kadar zengin ki. Avrupa’daki metropollerle karşılaştırdığınızda İstanbul, mevcut sorunlarıyla uğraşan -iyi anlamda söylüyorum- ve sürekli çözüm üretebilen bir şehir. Ama ürettiği çözümlerin kaydını tutmuyor. Kayıt tutarak, etkisini ölçerek uygulamaların nasıl yaygınlaştırılacağıyla ilgili kafa yoran bir kuruma ihtiyacı var. Kentsel Tasarım Ofisi’nin böyle bir yer olmasını arzu ediyoruz.

Yani böyle bir kentin AR-GE departmanı gibi çalışsın. Bu tür uygulamaları yapsın, sivil topluma ve başka belediyelere destek versin. Ama ölçsün, faydasını anlatsın ve yaygınlaştırma planlarını yapabilsin. O yüzden yazılım ve donanım çok önemli. İstanbul, çok güzel yazılımlar üreten bir şehir. Aktif vatandaş değiliz diyoruz, ama bence son derece aktif bir vatandaş kitlesi var. Bu coğrafya öyle bir yer. İşin içinde olan insanların yaptıklarına kıymet vermek, destek olabilmek, ürettiklerini ve öğrendiklerini paylaşabilmek önümüzdeki dönemde hem İPA’nın hem de İPA içerisindeki Kamusal Tasarım Ofisi’nin öncelikleri olacak.

“OYUN ENGEL TANIMAZ”

Çocuk ve mimarinin kapsamı nedir?

SEBLA ARIN ENSARIOĞLU: Çocuk ve mimari konusunu birkaç perspektiften incelemek lazım. Aslında çocuklar için yalnızca mimari mekânlar üretmek demek değil. Aynı zamanda çocuk mekânları üretmek. Ben özellikle çocuklarda mimarlık bilinci oluşturacak nitelikte, onların yapılı çevre ve mimarlık üzerine düşünüp katılım sağlayabileceği, kendi yakın çevrelerini ve yaşadıkları çevreyi şekillendirmekte etkili olabilecekleri, yapılı çevre eğitimine dayalı model oluşturmak üzerine çalışıyorum. Çalışmalarım, mimarlığı bir yöntem olarak kullanarak çocuklarla mimarlık odaklı atölyeler yapmak üzerine geliyordu. Bunu biraz daha akademik bir düzeye getirmek istediğimde doktora başladım ve bu alanda çalışmalarına devam ediyorum.

2013 yılında yanlış hatırlamıyorsam Nilüfer Kent Konseyi üzerinden bana böyle bir teklif geldi. Ben o sırada İTÜ Mimarlık Fakültesi'nde doktora yapıyordum, çocuk ve mimarlık üzerine çalışıyordum. Doktora öncesinde de bununla ilgili farklı şehirlerde -İstanbul'da, Eskişehir'de- yaptığım atölyeler vardı.

Belediye tarafından kent konseyine tahsis edilen bir park alanı varmış. Çalışmaya başlamışlar. Ama “Nasıl bir yöntem izlese?” kısmı henüz netleşmemiş. Çocuklarla çalışarak, engelli ve engelsiz çocukların bir arada oynayabileceği bir park tasarımı yapmak istiyorlardı. Daha önce başlamış, yarım kalmış, bir süre rafa kalmış. Ben projenin eğitim koordinatörü oldum.

Bir eğitim programı oluşturdum. Bu eğitim programı, her hafta çocuklarla periyodik dört-beş saatlik atölyeler yapacağımız bir program şeklinde yirmi sekiz haftalık süreç için kurgulandı. Katkıda bulunan tek kişi ben değilim. Farklı sivil toplum örgütleri bir araya geldi, meslek odaları, Mimarlar Odası, Peyzaj Mimarları Odası ve şubeleri katıldı. Nilüfer sınırlarında bir okul vardı, 3 Mart Okulu, oradaki bir öğretmenin, Beyhan Hanım'ın çabasıyla ilk adım atıldı. Onun kendi sınıfı projeye eklemeli. Sonra Uludağ Üniversitesi'nden bazı hocalara, -o dönem Uludağ'da değildim- teklif götürdük. Programın ilk yarısı daha teorik bir eğitim. Bu da yapılı çevreyle ilgili çocukların kendi yakın, yapılı çevrelerine nasıl katkı koyabileceğine, çevrenin biçimlendirilmesinde nasıl etkili olabileceklerine odaklıydı. Bu durumda “Bir park tasarımı yapmak ve kentlilik bilincinin oluşması için hangi disiplinlerle ortaklaşmak gerekir?” diye sorduk. Programın ilk kısmını buna göre tasarladık. Bize yardımcı olabilecek eğitim farklı alanlardan akademisyenlerle ya da meslek içinde çalışmakta olan şehir plancılarıyla on bir farklı seminer tasarladık. Bunların her birinde gönüllü sivil toplum örgütlerinden veya Nilüfer Belediyesi'nden konuyla ilgili kişiler geldi, fikir alışverişinde bulunduk. Sonra çocuklarla karşılıklı diyalog hâlinde “Proje nereye gider, nasıl oturur, buradan edindikleri bilgiyi gündelik hayatlarına nasıl yansıtır?” diye düşündük, konuştuk. Bu arada katılımcı çocuklar, Nilüfer Kent Konseyi Çocuk Meclisi'ndeki çocuklardı. Belediyenin İhsaniye'de tahsis ettiği park alanına yakın üç tane okul vardı. “Bu okullara kimler gönüllü olmak ve projede çalışmak ister?” diye davet yapıldı. Belirlediğimiz bir yaş aralığı vardı. Önce on-on dört yaş olarak belirlemiştik, benim koyduğum bir sınırdı. Mimarlık eğitimini hangi yaş aralığıyla daha çok bağdaştırabilirim ya da çocuklarla daha kolay anlaşırız diye. Ama çok ilginç bir deneyim yaşadık. Beyhan Öğretmen o dönem birinci sınıflara devam ediyordu ve kendi sınıfından da çok istekli sekiz yaş grubundan çocuklar olduğunu söyledi. Önce biraz tedirgin olmakla beraber kırmak istemedik ve onlar da dahil oldu. O ilkokullardan katılan diğer çocuklarla birlikte otuz küsur kişiyi bulduk. Burası engelli ve engelsiz çocukların birlikte oynayacağı bir park olacağı için de Nilüfer Belediyesi'nin sosyal hizmet birimi olan Bizim Ev'e de davet gitti. Oradan da farklı engel gruplarından projeye katılmak isteyen çocuklar geldi. Görme engeli, bedensel engeli, hafif zihinsel engeli olan çocuklar da vardı. Hepsini olmasa bile altı kişi başladı, dört tanesi aktif olarak devam etti. O sekiz yaş grubu da çok ilginç oldu. Korkarak başlamama rağmen projenin sonunda en yaratıcı fikirlerin o gruptan çıktığını söyleyebilirim, onların varlığı grubu motive etti. O yüzden benim için büyük bir kazanım oldu, iyi ki o grubu dahil etmişiz, bunu da belirtmiş olayım.

Yaklaşık otuz kadar çocuk başladı. Bu çocukların altı tanesi Bizim Ev'den gelen çeşitli engel gruplarındandı. Diğerleri de sekiz-on dört yaş aralığında yine Nilüfer'de ikamet eden, okula giden ya da aktif bir biçimde bu parkı kullanacak olan çocuklardı.

Teorik kısmı tamamlandıktan sonra pratik eğitimi, bizim mimarlık eğitimi içerisinde birinci sınıflar için kullandığımız stüdyo eğitiminin hafifletilmiş bir modelini uygulamaya başladık.

Bu süreçte peyzaj mimarı olan Gül Hoca -hem konseyde yürütme kuruluna üye hem de Bursa Teknik Üniversitesi'nde öğretim üyesi- destek verdi. Konseyin kolaylaştırıcıları destek oldu. O sırada Özlem Hanım, Nilüfer Kent Konseyi Çocuk Meclisi'nin kolaylaştırıcısıydı. Onun da çok yardımı oldu, konsey de aynı şekilde. Ara ara davet ettiğimiz konuklar da oldu, ama kemik kadro genelde bizlerden ibaretti. Bir stüdyo eğitimi verildi. Onu da belli bölümlere ayırdık ve adım adım bir oyun parkı tasarlamaya başladık. Farklı yöntem arayışlarına girdik. Çok müdahil olmak istemedik, sadece yol gösterici olmak istedik, çünkü onların kendi tasarımlarını çıkarmasını istiyorduk. Olabildiğince bunu sağlamaya çalıştık. Engelli arkadaşlarımızla çalıştığımız kısımlar bizim için daha zorlu ama bir o kadar da yeni şeyler keşfettiğimiz alanlar oldu. Onlarla mimari proje çalışmak, özellikle görme engellilerle, zor bir şey. Fakat yeni teknikler keşfettik. Misal üç boyutlu haritalar. Ama imkânlarımız kısıtlı olduğundan kendimiz yaptık, A3 çıktının üstünde uhuyla izleri takip ederek ve dondurarak kabartma haritalar oluşturduk. Onlar da elleriyle takip etti. Maket yaptılar. Grup çalışmaları ve tekil çalışmalar oldu. Büyük ölçekli bir maketi ortaklaşa yapıp, sonrasında onun üzerinde bazen çizimler yaparak, bazen yaptıkları maketlerle hayallerinde oluşturarak oyun parkı tasarımını yaptılar. Keyifliydi, çocukların tamamı olmasa bile büyük bir bölümü aktif olarak devam etti. Minimal sayıda kaldık, çok da aşağılara inmedik. Hafta sonları ve yirmi sekiz hafta aralıksız çalışıldığını göz önünde bulundurursak, bence iyi bir ortalamaydı. Hatta çok küçük bir anekdot anlatayım. Sekiz yaş grubundan bir arkadaşım -onlara arkadaşım diyorum artık- proje hakkında konuşuyoruz. “Sen burada olmaktan keyif alıyor musun hakikaten?” diye sordum. “Hâlâ anlamadın mı?” dedi bana. “Yok, anladım da yani hakikaten merak ettim, o yüzden soruyorum,” dedim. “Ben buraya gelmek için her hafta kaç doğum günü kaçıyorum, sen biliyor musun?” dedi. Ne fedakârlık, bunu sonra fark ettim. Mesela birçoğu Bir yıl boyunca hiçbir arkadaşının doğum gününe gitmedi. Bunu yapmaktan keyif almaları beni mutlu etti. Sonuçta ortaya yaratıcı bir proje çıktı.

Sadece bir tasarım geliştirmek değil, aynı zamanda katılımcı bir kentlilik modelini de kavramaya başladılar. Bu sürecin bence önemli katkılarından bir tanesi buydu. Projenin başında ve sonunda çeşitli anketler de yaptık, kent gözlemlerimiz de bunu gösterdi. Bunu kavradıklarını şöyle anladık: Yine gruptaki arkadaşlardan bir tanesinin seçim nedeniyle sandık kurulacağı için okullarının spor salonu kapatılmış, sonrasında da bir türlü açılmamış, bahane etmişler. Bize geldi söyledi, “Benim söyle bir derdim var ne yapmam gerekiyor?” dedi. “Bu kadar insan geldi, bir şeyler anlattı, sence böyle bir durumda ne yapılır?” dedik. “Şuraya dilekçe yazılır herhâlde,” dedi. “Tamam, çok doğru bir dene bakalım şansını,” dedim. Çocuk oraya buraya dilekçe yazarak spor salonunu açtırttı. Böyle bir bilincin oluşması ve bunu başarabilmek müthiş bir özgüven getirdi.

Oyun alanıyla ilgili çeşitli tasarımlar üzerinde çalışıyorduk. Kalıplaşmış birtakım oyun kodları ve standart oyuncaklar var.

Röportaj

Dr. SEBLA ARIN ENSARIOĞLU

Mimar
Uludağ Üniversitesi

Dr. SEBLA ARIN ENSARIOĞLU

İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü'nden bölüm ve fakülte birincisi olarak mezun oldu. Yüksek lisans eğitimini İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı Bina Bilgisi programında tamamladı. 2015 yılında İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Mimari Tasarım programında sürdürdüğü doktora tezini tamamladı. “Çocuklar İçin Yapılı Çevre Eğitimi: Bursa İçin Katılımcı Bir Model” başlıklı tezi “Yılmaz Akkılıç Bursa Araştırmaları Ödülleri 2016-Doktora Tezi” kategorisinde ödülle layık görüldü. 2004 yılından beri profesyonel mimarlık, 2012 yılından itibaren de akademisyenlik yapmaktadır. Hâlen Bursa Uludağ Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nde öğretim üyesidir. 2014-2019 yılları arasında Nilüfer Kent Konseyi Yürütme Kurulu'nda üniversite temsilcisi olarak yer aldı. Araştırma alanları arasında mimari tasarım, tasarım eğitimi, katılımcı mimarlık, çocuk ve mimarlık konuları bulunmaktadır. 2007 yılından bu yana çocuklar ve gençler için mimarlık/tasarım eğitimiyle ilgilenmektedir. Bu çerçevede çeşitli atölye çalışmaları kurgulayıp uygulamaktadır.

O standart oyuncakları kullanmak istemiyorlar, farklı bir şey oluşturmak istiyorlar. Bir yandan da ailelerin onları belli bir standart içine sokmalarından şikâyetçiler. Bir çamur havuzu tasarladılar. Fakat parkın içine bir de çamaşırhane yapmaya çalışıyorlar. “Niye?” diyoruz. “Annem bana çok kızar, çamur içinde kalacağım, üstümü başımı temizlemem lazım,” diyorlar. “Bu biraz zor, başka bir alternatif bulalım, o zaman bunu tasarımla çözelim,” diyoruz. Bir markanın firmasına sponsorluk için talepte bulundular. Bir süre mailleşmişler, olmadı. Ama bunun için bir girişimde bulunmaları, katılımcılık bilincinin yavaş yavaş oluşmaya başladığını gösterdi.

O dönem belediye başkanı Mustafa Bozbey’di, Üç Fidan Parkı için onun eşliğinde bir sunum yapıldı. O parkı kullanacak olan insanlar geldi, proje anlatıldı. Uygulamasını çocuklar eşliğinde yapmak istiyorduk. Çünkü bir proje birden oluşmuyor. Bütün adımları görsünler, hepsine eşlik etsinler istiyorduk. Çocukları elimizden geldiğince sürece dahil ettik. Sunum yapıldıktan sonra yaz dönemi girdi. Belediyedeki ekipler uygulama projesini çizdi. Hakikaten onlar da çok sahiplendi, severek çalıştılar, olabildiğince çocukların taleplerine uygun bir proje ortaya çıktı. Ama belediyede böyle bir süreç inşa etmek biraz daha zor, birtakım bürokratik işler devreye giriyor. İhaleye çıkıldığında dönüş yapan firmalar var, imkânları belli. Bizim projede standart oyuncaklar yok, onlar da şaşırıyor, ne yapacaklarını bilemiyorlar. Velhasıl çocukların duruşuna daha yakın uygulama projesi ortaya çıktı. Sonra biz o projede çizenlerle uygulamacıları, çocuklarla bir araya getirdik. Uygulamacılar projeyi anlatıyor, çizimi peyzaj mimarı ve mimar arkadaşlar yapıyor. Proje sunumundan sonra itiraz geldi, “Hayır,” dediler, “Bunlar bizim projemiz değil. Biz böyle bir şey istemiyoruz.” “Ama bunun da uygulanabilirliği bu,” dendi. “Yok,” dediler, “Biz bunu istemiyoruz, yapılmayacak.” Proje gitti geldi, üç defa revize oldu. Ara yolu buldular, proje çocuklarınkine yakın bir hâle geldi.

Biz bu çalışmaları yirmi sekiz hafta boyunca çok farklı mekânlarda yapmak durumunda kaldık, çünkü konsey içerisinde bu çalışmayı yürütebilecek Çocuk Meclisi’ne ait bir alan yoktu. Ortak bir toplantı salonu vardı, orayı sıkça kullandık, ama başka toplantı olduğunda yapamıyorduk. Bir süre Dernekler Yerleşkesi’ndeki yerleri kullandık. Bir oraya, bir buraya gitmek durumunda kaldık. Çocuklar bu durumdan rahatsız oldu. Bu tür projelere de devam etmek arzusundaydılar. Tasarımlarına kapalı bir alan eklediler. “Burası da Çocuk Meclisi Evi olsun. Biz burada çalışalım,” dediler.

Normalde bir park alanında o kadar büyük kapalı alan inşa edemiyorsunuz, bir ölçüsü var, tesadüfen tam da o ölçüyü tutturmuşlar, öyle bir proje de çıktı.

İnşaat Mühendisleri Odası ve Mimarlar Odası destek oldu, birtakım teknik sorunlar halledildi ve park içerisinde o alan da inşa edildi. Orası Çocuk Meclisi’nin aktif kullandığı bir yere dönüştü. Meclise de sahip çıktılar ve proje sonunda bir kazanım elde ettiler.

Velhasıl proje kabul edildi, inşaat sürecine geçildi, projenin tamamen nihayete ermesi üç yılı buldu. 2016’da tam anlamıyla inşa edildi. İnşa aşamasında da saha ziyaretleri yaptılar. Hatta farklı mozaiklerden oluşan bir kapı tasarlamışlardı, o mozaikleri de kendileri yaptı. Bir seramik sanatçısı arkadaşımız geldi. O, bir ders verdi, onun gözetiminde çocuklar projenin inşasına katkıda bulundu.

Çocukların projenin her aşamasına dahil olması, projeyi sahiplenmeleri, parkı kullanmaları, kullanım sırasında zarar vermemeleri, zarar verenleri uyarmaları, kötü bir durumu fark ettiklerinde belediyeyi veya oradaki görevlileri haberdar etmeleri, parkın uzun ömürlü olmasını ve sürdürülebilirliğini sağlamak için değerli bir katkı oldu.

Bu, çoğaltılabilir bir proje mi oldu? Bu süreçleri yazıldı mı? Bu projeyi CHP’li başka bir belediye ya da kent konseyi uygulamak istese bu bilgiye ve deneyime ulaşabilir mi?

SEBLA ARIN ENSARIOĞLU: Zaten bir tez kapsamında ele aldığımız için program gayet sistematik bir şekilde oluşturuldu. Hatta doktora tezim sonrası bir ödülle de layık görüldü, o ödül kapsamında basıldı. Kitabın içinde bütün aşamalar yazıyor. Uygulanmak istenirse uygulanır. Ama proje o arsa için özel geliştirilmiş ve bir model olarak kullanılabilecek unsurları da barındırıyor.

O yüzden başka yere uyarlanması lazım.

Benzer bir proje olarak yine bir mimar arkadaşımın katkısıyla ve belediyenin çalışmasıyla bir “Çocuk Sokağı” hayata geçirildi.

Nilüfer Belediyesi, çocuklarla çalışmak konusunda hassas. Çocuk Meclisi bünyesinde çocuk ve mimarlık çalışmalarını sürdürmeye çalışıyoruz, ben de elimden geldiğince katkı sağlıyorum.

Oyun Engel Tanımaz Parkı. Projeye aynı ismi taşıyor. Dünyâ Mimarlar Birliği UIA’nın Golden Cube adında bir ödülü var, onun Türkiye bölümünü kazandı. Sosyal sorumluluk projesi olarak birkaç tane ödül aldı. Belediye birkaç ödül aldı. Yine yanlış hatırlamıyorsam, 2016’da belediyenin ulusal yayınlarda ve medyada en fazla haberi çıkan işi oldu. Belediyenin tanınırlığını yaygınlaştırmak için önemli bir projeydi.

“TÜRKİYE’DE HER ÇOCUK RİSK ALTINDA”

Sizi risk altındaki çocuklarla ve çocuk haklarıyla ilgili haberlerinizle tanıyoruz. Gazeteci olarak gözlemlerinizi anlatır mısınız?

BURCU KARAKAŞ: Şöyle söyleyeyim, ben insan hakları alanında haber yapan bir gazeteciyim. Çocuk hakları da tabii ki bunun bir parçası, ayrı değil. On bir yıldır gazetecilik yapıyorum ve on sekiz yaş altı, çocuk dediğimiz grupta ilgili haberler yapıyorum. Türkiye’de kanunen herkes her ne kadar eşit sayılsa da, çocuk hakları kapsamında koruma altında olsa da, her alanda olduğu gibi bu alanda da çeşitli ihmallerin olduğunu görüyoruz. Gerekli uygulamaların yapılmıyor.

Bugüne dek daha çok kız çocuklarıyla ilgili haber yaptığımı söyleyebilirim. Nedeni, kadın sorunuyla ilgili olması. Yani kadın haklarının giderek gerilediği bir ülkede kız çocuklarının hakları da daha dezavantajlı duruma düşüyor. Ama yeni bir şey de değil bu. Aslında Türkiye Cumhuriyeti kurulduğundan beri var olan bir durum. Bir şekilde bu konuyla ilgili iyileştirmeler yapılıyor, ancak uygulama sorunu söz konusu. Bu ne demek? Her çocuk eğitim görmek zorunda, bu çok net bir şey. Ama biz görüyoruz ki, kız çocukları -durumları eskiye göre iyileşmiş olsa bile- eğitim açısından çok ciddi sorunlar yaşıyor. Özellikle 4+4+4 eğitim sisteminden ve pandemiyle birlikte gelen uzaktan eğitimden sonra kaç kız çocuğunun eğitimden ayrı düştüğünü bilmiyoruz. Bununla ilgili bir haber yapabilmem için bir sayı olması lazım. Benim bildiğim ve araştırdığım kadarıyla bununla ilgili bir sayı yok. Sayı toplamak da kolay değil. Sadece bu da değil. İmamlara nikâh yetkisi verildi. Buna karşı çıkıldı. Neden? Biz “Bakın bu, çocukların hayatını bitirir,” dedik. Ben bir gazeteci olarak bugüne kadar Türkiye’nin pek çok yerine gittim. Türkiye’yi biraz gezmiş olan biri köylerde, kırsalda olayların nasıl işlediğini bilir. Bir köyde bir kız çocuğu evlendirilse devletin haberi olmuyor ki. Ailesi kızı okuldan alıyor, sonrasında da evlendiriyor. Yani 4+4+4 eğitim sisteminin, imamlara verilen bu yetkinin ve üzerine gelen uzaktan eğitimin kız çocuklarının eğitimini ciddi şekilde etkilediğini düşünüyorum.

Onun yanı sıra çocuk işçiliği. Bana gözlemimi soruyorsunuz, benim gözlemim de pek önemli değil aslında. Türkiye’de herhangi bir kişi sokağa çıktığı zaman görür. Özellikle büyükşehirlerde -büyükşehirler ekonomik olarak daha da zorlayan yerler olduğu için- kâğıt toplayıcıların çoğu çocuktur. Bu çok net bir durum. O çocuklar, topladıkları kâğıtları kendilerinden büyük bir arabada taşımaya çalışıyor. Türkiye’de bu normal gözüküyor. On üç-on dört yaşında kimi tarlada, kimi sokakta çalıştırılan çocuklar. Çocuk evlenmez, evlendirilir. Çocuk çalışmaz, çalıştırılır. Çocukların sokakta oynayacak yaşlarda, çocukluklarını yaşayamadan erişkin hayatın içine atıldığını görüyoruz. Tabii ki bu, ülkenin koşullarından ayrı bir durum değil. Ciddi oranda işsizlik var. Şöyle düşünün, beş kişilik bir aile, diyelim ki anne baba çok yaşlı ve çalışmıyor, ki zaten kadınlar genelde çalışmıyor, üç tane genç/çocuk varsa hepsi bir şekilde çalışmak zorunda kalıyor. Çünkü eve ekmecek getirilmesi, faturaların ödenmesi lazım.

Son olarak göçmen çocuklar. Suriye göçü onuncu yılını doldurdu. Bu, önemli bir insani kriz. Sadece Türkiye için değil, birçok ülke için. Göçmen olmak başlı başına dezavantajlı. Türkiye’de yaratılan yanlış bir algı var; bu ırkçı bir söylemdir, nefret söylemidir, bunu her siyasi parti yapıyor ve insan haklarına aykırı. Suriyelilerin Türkiye’den maaş aldıkları gibi yanlış algılarla beraber vatandaşlar galeyana getiriliyor. Ben on yıldır Suriyeliler’le ilgili haberler yapıyorum, böyle bir kişiye rastlamadım. Bir kere çocuklar ülkeye geldiği zaman otomatik olarak çalışmak zorunda kalıyorlar. Haftaya çıkacak video için biriyle görüştüm. On iki yaşında ailesiyle beraber Türkiye’ye gelmiş, çobanlık yapmaya başlıyor. Çobanlık kolay bir iş gibi düşünülüyor, ama değil. Hayvanları kaldırıyor, indiriyor ve “Çok zorlandım. Akşam sekizde uyuyakalıyordum, sabah beşte kalkıyordum,” diyor. İstanbul’a geldikleri için garsonluk yapmak zorunda kalıyor. Mobilya alanında çalışıyor vs. Göçmen çocuklar için dünyanın her yerinde böyle ama burada ne yazık ki daha zor oluyor. Zaten okuldan ayrı düşüyorlar. Eğitim almak çok zor. Ailenin bir birikimi yoksa çalışmak zorunda kalıyorlar.

Türkiye’de çocuk hakları sistematik biçimde ihlal ediliyor. Konuyla ilgili bir şey yapan, adım atan birkaç vekil dışında, durumu düzelterek meclis ve mekanizma yok. Bu nedenle çocuklar tamamen yalnız bırakılmış durumda diyebilirim, yanlış olmaz.

Risk altındaki çocuklar -göçmen çocuklar da tabii- bir şekilde belediyelerin sınırları içerisinde yaşıyor. Sizce yerel yönetimlerin alması gereken acil önlemler ne olmalı?

BURCU KARAKAŞ: Bana sorarsanız, Türkiye’de her çocuk risk altında. Çünkü okulda lavabonun üzerine düşmesiyle de bir çocuk ölebiliyor. Böyle bir ülkeden bahsediyoruz. Çünkü inanılmaz bir ihmal ve ihlal var. Çocuğu koruyan bir sistem yok. İstismar için de böyle. Çocuğu istismardan, çalışmaktan koruyan bir sistem yok. O yüzden ben Türkiye’de her çocuğun risk altında olduğunu düşünüyorum ne yazık ki.

Göçmen kısmına gelirsek, yerel yönetimlerin öncelikle ırkçı davranmaması gerekiyor. Bence bu, çok net ve açık. Ama biz bunu medyada göğsünü gere gere savunan insanlar görüyoruz. Hakikaten olacak iş değil. Mesela Bolu Belediyesi CHP’li bir belediye. Belediye başkanı yerel seçimler sonrası “Biz gelene kadar burada Suriyelilere yardım edilmmişti,” gibi bir açıklama yapmıştı. Ben bir gazeteci olarak Bolu’ya, Tanju Bey’in yanına gittim. Dedim ki: “Bana gösterin, belediye ne yapmış? Parasını gösterin.” ırkçı söylem çok tehlikeli. AKP’li belediyelere de bakıyorsunuz “Benim canım Müslüman kardeşim,” diyor. Türkiye’de insan hakkı olarak görülüyor. O benim kardeşim ya da bu niye geldi Türkiye’ye? İki bakış açısı da sorunlu. Bir kere göçmen ya da değil, on sekiz yaş altı herkes çocuktur ve hepsinin eşit hakkı vardır. Belediyeler çok önemli ama iş sadece onlarla da bitmiyor. Çünkü göçmen sorunu daha büyük bir sorun. Bu kişiler misafir demek de doğru değil. Misafir dediğiniz gelir ve gider. En başta bu yanlış anlatıldı. Göç böyle bir şey değil.

Röportaj

BURCU KARAKAŞ

Gazeteci
Deutsche Welle Türkçe

BURCU KARAKAŞ

Gazeteciliğe 2010 yılında Milliyet gazetesinde başladı. Öncelikli çalışma alanları; toplumsal cinsiyet, mülteciler ve insan hakları. “Erkeklik Ofsayta Düşünce”, “Evrin Alataş Kitabı” ve “Manşetleri Gör Aklını Kaçırırsın” kitaplarının yazarı.

Almanya’ya giden Türkler buraya döndüler mi? Bu bakış açısından sıyrılıp hak odaklı bir yaklaşım oluşturulması gerekiyor. Bir insana, insan olduğu için destek vermeye yönelik politikalar üretilmesi lazım. Bununla ilgili bütçe gerekli ama belediyelerde bütçe var mı onu bilemem.

Bizde çocuk insandan sayılmıyor. Çocuk, sözü dinlenmemesi gereken, bir kıymeti olmayan, hakkını savunmasını bilmeyen biri. Bir birey olarak ele alınmıyor. Erişkin demiyorum, birey. Çünkü çocuğun da hakları vardır ve bunu bilmesi lazım.

DÜNYADAN ÇOCUK DOSTU KENT UYGULAMALARI

<https://www.cocplayfulminds.org/en/our-world/child-friendly-city-and-municipality/>

BILLUND, DANİMARKA

Billund Belediyesi, UNICEF Danimarka tarafından “Çocuk Dostu Şehir ve Belediye” olarak tanınmıştır.

Billund Belediyesi, 2018 baharında UNICEF Danimarka tarafından “Çocuk Dostu Şehir ve Belediye” olarak tanınma yolunda ilk adımlarını attı. Proje, Billund Belediyesi, Çocukların Başkenti Ortaklığı ve geliştirme organizasyonu CoC Playful Minds’in işbirliğiyle gerçekleşti. UNICEF, bu uluslararası ödülü çocukların haklarını korumak ve geliştirmek için olağanüstü çaba sarf eden şehirlere ve belediyelere veriyor.

Billund Belediyesi, 16 Eylül 2020’de Danimarka’daki ilk çocuk dostu şehir ve belediye olarak tanınmasını kutladı. İyi bir çocukluk için harika bir çerçeve oluşturacak kırk ülkenin şehirleri ve belediyelerden oluşan küresel bir ağın parçası hâline geldi.

İlk adım, çocuklarla çocuk hakları için bir analiz yapmak ve bir eylem planı hazırlamaktır. Billund Belediyesi, üç proje üzerinde çalıştıktan sonra 2020 baharında eylem planının hedeflerine ulaştı:

1. Güvenli, emniyetli ve temiz bir çevrede yaşayan çocukların ve gençlerin kentsel mekân gelişimine katkıda bulunduğu Güvenlik Bölgesi Projesi.
2. Çocuklara ve gençlere değer veren, saygı duyan ve adil muamele eden Dünya Akademisi.
3. Çocukların ve gençlerin sesinin duyulduğu ve hayatlarını etkileyen kararlara dahil edildiği Çocuklar Devraldı Projesi.

UNICEF Çocuk Dostu Şehir ve Belediye Girişimi kapsamında çocuklar, gençler ve belediye çalışanları öneriler geliştirdi.

ÇOCUK BAŞKENTİ PANELİ

Çocuk Başkenti Paneli, farklı ülke vatandaşı dokuz çocuktan oluşuyor. Çocuk Başkenti Paneli’nin amacı, çocukların problem çözme, yaratıcılık, işbirliği ve iletişim gibi yeterliliklerinin gelişimini desteklemek. Panel, çocuk başkenti Billund’da Çocuk Başkenti Organizasyonu’yla işbirliği içinde girişimlerin geliştirilmesiyle ilgileniyor.

İŞBİRLİKLERİ

<https://capitalofchildren.com/lego-house/>

LEGO® EVİ

LEGO Evi, çocukların yaratıcı, sosyal, bilişsel ve duygusal gelişimini destekliyor. Lego Evi’nde oyun oynamak ücretsiz ve sınırsız.

ISB - ULUSLARARASI BILLUND OKULU

<https://capitalofchildren.com/isb/>

Uluslararası Billund Okulu, 2013’te açıldı. Harvard Graduate School of Education ve LEGO Foundation’daki Project Zero’dan araştırmacılarla birlikte bir oyun pedagojisi oluşturmak için çalışıyorlar. Her yıl dünyanın dört bir yanından 800-1000 öğretmen, araştırmacı ve yönetici ilham almak için Uluslararası Billund Okulu’nu ziyaret ediyor, bilgi alışverişinde bulunuyor.

WOW PARK BILLUND

<https://capitalofchildren.com/wow-park/>

WOW PARK, Billund’un hemen dışında bulunan vahşi ormandaki oyun ve eğlence parkı. 40 futbol sahasından daha geniş bir alana yayılan WOW Park, bol miktarda açık alan ve temiz hava sağlıyor. Güvenli ve güzel bir ortamda, ailelerin de katılımına uygun pek çok oyun ve etkinlik aracılığıyla çocuklara hayallerini gerçekleştirme ortamı sunuluyor.

KIRKBI

<https://capitalofchildren.com/kirkbi/>

KIRKBI, 2015 yılında Realdania ve Billund Belediyesi’yle birlikte şehrin kalkınması için bir vizyon planı başlattı. Vizyon planı özellikle emlak ve diğer faaliyetler yoluyla Billund’un çocuk başkenti olarak gelişimini nasıl destekleyebileceğine dair bir çerçeve oluşturuyor.

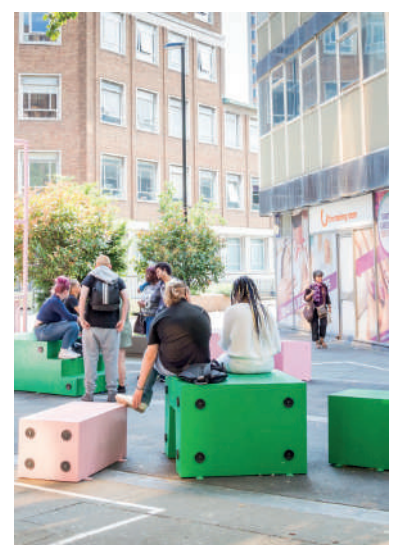
KIRKBI’nin Billund’daki gayrimenkul projelerinin temel odak noktalarından biri, çocukların ve yetişkinlerin bir araya gelerek iyi vakit geçirecekleri ve eğlence dolu deneyimler yaşayabilecekleri yerler yaratmak. Bunun bir örneği, kasabayı birbirine bağlayan, yaratıcı bir yol olan “Oyun Hattı.”

OYUN HATTI

Oyun Hattı, her türlü oyun, öğrenme ve iyi deneyimler şehir üzerinde oluşturulan bir bağlantı. Amaç, başlı başına bir deneyim yaratmak.

https://www.london.gov.uk/sites/default/files/ggbd_making_london_child-friendly.pdf

VANCOUVER ŞEHİRİ, KANADA YEŞİL KOLYE PROJESİ

Yeşil Kolye yaklaşımının temelinde çocuk dostu barınma ve hareketlilik için tasarım süreci yatıyor. Vancouver Şehri, çocuk dostu tasarımın ve planlamanın ilk uygulayıcılarından biri. 1992 yılında yeni yüksek yoğunluklu konutlar için bir dizi nesnel kriter benimsedi (hektar başına 75 veya daha fazla birim). Yer seçiminden yaya sirkülasyon yollarına ve depolamaya kadar on yedi yönerge kılavuzu yayınlandı.

Kentin gelişme projeksiyonunda proje alanlarının %25'inin aileler için ayrılması gerekiyordu. Bu alanda güvenli hareketlilik ve her yaş grubuna sosyal entegrasyonu içeren oyun fırsatları sağlayan uygulamalar öngörülüyordu. Konut tasarım yönergeleri ve standartları, gelişmelere ve ihtiyaçlara göre güncellenmekte.

Politika, konutu üç aşamada kavramsallaştırır: Proje planlama, proje tasarımı ve ünite tasarımı. Hareketlilikle ilgili bazı temel prensipler;

- Yer seçimlerinde dikkat edilmesi gereken unsurlar: Yeni yerleşim yerlerinin bir okula, oyun alanına, çocuk bakım merkezine, toplum merkezine ve bakkala en fazla 0.8 km.; bir oyun alanı ve toplu taşıma durağına en fazla 0.4 km. mesafede olması. Bu yönergelerin karşılanamadığı durumlarda bu olanaklar sağlanacak şekilde düzenleme yapılmalıdır.
- Çocukların akranlarının yeterliliğini sağlamak için her yerleşim alanında en az 20 aile biriminin bir arada olması (mahalle yaklaşımıyla) sağlanmalıdır.
- Aile birimleri, ortak açık alanlara bakan, tesislere/dinlenme alanlarına yakın olan ve konut dışı arazilere, işlek yollara asgari düzeyde maruz kalan alt katlarda yer almalıdır.

Çocukların Özgür Hareketliliği İçin: “Greenways”

Vancouver'daki CNV4ME Projesi (2015), şehirdeki çocukların ve gençlerin bağımsız hareketlilik haklarını yükseltmek ve yerine getirmek için bölümler arası bir proje. Stratejik çocuk dostu yaya ve bisiklet parkurları, “Yeşil Kolye” dairesel yolu aracılığıyla çocuğa özgü olanakları birbirine bağlamayı amaçlıyor. Bu, bisikletliler ve yayalar için güvenli, ayrılmış bir rota oluşturuyor. Altı okul, dört park ve bir kütüphane arasında güvenli bir rota sağlıyor. Yol boyunca daha fazla etkinliğe koridor oluşturmak üzere rotaya halka açık sanat, tabela ve yerel vahşi yaşam hakkında bilgiler eklendi.

“Green Necklace”, trafik tehlikesini ortadan kaldırarak güvenliği artıran, aynı zamanda aktif seyahati teşvik eden ve hava kirliliğine maruz kalmayı azaltan bir dizi sağlık ve yaşam konforu faydası da sunuyor.

TORONTO ŞEHİRİ, KANADA

Mahalle ölçeğine odaklanan tasarım yönergeleri, yerel tasarım ve planlamaya entegre bir yaklaşım

Toronto, 2017'de yeni orta ve yüksek yoğunluklu kentsel yaşam için kapsayıcı vizyona dayalı bir dizi tasarım kılavuzu yayımladı. Mahalle, bina ve birim ölçeklerinde yirmi dört önemli faktör içeren kılavuz, iyi bağlantılara sahip olan çocuk dostu bir şehrin tasarımı ve planlaması için bütünsel bir yaklaşım sağlıyor. Hareketlilik kuralları beş temel alanda düzenlenmiş: “Çocukların Bağımsız Hareketliliği”, “Güvenli Rotalar”, “Aktif Ulaşım”, “Okula Yürüyüş/ Bisiklete Binme”, “Açık Alan Olarak Sokaklar.” Mahalle ölçek yönergelerinin bazı önemli maddeleri:

- Ortak Kullanım ve Entegre Ortak Yerleşik Toplum Hizmetleri ve Tesisleri: Farklı geçmişe, yaşa ve sosyo-ekonomik koşullara sahip

kişilerin entegrasyonunu ve paylaşımını teşvik eder.

- Günlük İhtiyaçları Karşılamanın Eksiksiz Bir Topluluk: Arazi kullanımı, toplum hizmetleri ve küçük perakende satış alanlarının karışımıyla çocukların gayriresmi denetimine izin veren aktif bir sokak yaşamını teşvik etmelidir.

- Sivil Katılım: Çocuklar, okul müfredatı aracılığıyla planlama ve tasarım sürecine dahil edilmelidir. Bu, onların bakış açısını şekillendirir, sivil katılım ve sahiplenme duygusu yaratır.

Bina ölçeği yönergeleri, gayriresmi gözetlemeyi ve gözetlemeyi mümkün kılmak için binaların alt seviyelerinde kritik bir büyük birim kütlelerinin yerleştirilmesini önermektedir. Yönergeler ayrıca eğlence alanlarının tasarımının -özellikle çocuklar için belirlenmiş bir oranda- sosyal etkileşimi teşvik etmesi gerektiğini belirtmektedir.

FLICKRUM, STOCKHOLM, İSVEÇ

Alternatif etkileşim biçimleri, şehrin gözden kaçan deneyimlerinin ele alınmasında etkili.

İsveçli mimarlık pratiği White Arkitekter, 2015 yılında bir araştırma projesi üstlendi ve yaşa bağlı olarak cinsiyetler arasında kamusal alan kullanımındaki eşitsizliğin de arttığını saptadı. Sekiz yaşından itibaren parklarda 80/20 erkek/kız dengesizliği ve gençlik kulüplerindeki 70/30 bölünme, kentsel çevrenin genellikle nasıl eşitsiz olduğunu ve kamusal alanlarda on kat daha güvensiz hissedilen genç kızların ihtiyaçlarına ve tercihlerine uyulmadığını gösteriyordu.

“Kızlar İçin Yerler” adlı ortak bir proje, etkileşimli sokak performanslarını ve genç kızlar için hareketlilik/güvenlik ile ilgili sorunları ele alan tasarım atölyelerini içeriyor. Kapsayıcılıkla ve işbirliğiyle destekleniyor. Sosyal yakınlık, iyi görüş hatları, hava şartlarından korunma ve kullanıcı etkileşimi yaratan özellikler, gençlerle bir dizi model oluşturma atölyesi aracılığıyla yeniden düzenlendi.

ÇOCUK DOSTU ROTTERDAM, HOLLANDA

Mahalle dönüşümüne çok aşamalı bir yaklaşım

Rotterdam'daki iki mahalle projesi, çocuk dostu bir şehir oluşturmayı amaçladı. “Çocuk Dostu Rotterdam”, barınma hizmetine, gençlik tesislerine, kamusal alana ve çocuk dostu rotalara odaklanan yeni bir şehir planlama gündeminden oluşuyor.

2014 yılında, oyunu parklar veya oyun alanlarıyla sınırlamak yerine sokakla bütünleştirenlerin önderliğindeki “Droomstraat” müdahalelerini içeren “Gelecek Vaat Eden Mahalleler” projesi başlatıldı. Projenin “Güvenli Trafik Rotaları” ögesi, bağımsız mobiliteye vurgu yapıyor. Doğal gözetim ve manzaralar için cadde boyunca halka açık yeni olanaklar konumlandırıldı. Mahalle ölçeğine odaklanmak, Rotterdam'ın şu an ülkedeki en çocuk dostu şehir olarak görülmesine yol açtı.

MUSICON YOLU, ROSKILDE, DANI MARKA

Eğlenceli ve etkileşimli tasarım için kamusal alanın ve rotaların aydınlatılması

Aydınlatma tasarımı, özellikle akşam geç saatlerde gençlerin mahallelerinde dolaşabilmeleri için hareketliliği ele alan önemli bir çalıştır. Musicon Yolu, Danimarka'nın Roskilde şehrinin yaratıcı bölgesinde yer alan yeni bir bisiklet yolu ve aydınlatma enstalasyonu. Mavi ışıklar, yol boyunca hareket eden bir bisikletçinin veya patencinin hareketine tepki veriyor. Eğlenceli aydınlatma, akan su temasını takip ediyor. LIDAR lazer teknolojisi, bu hareketlilik rotasına eğlenceli bir tasarım ögesi ekliyor. Kurulum, Musicon'un yaratıcı bölgesini yakındaki tren istasyonuna bağlayan 1 km.'lik yolun bir parçası. Yolun diğer tasarım özellikleri, farklı park alanlarına doğru bir akış hissi yaratmak için yaratıcı aydınlatma yoluyla oyun oynamayı da içeriyor. Teknoloji, farklı kültürel etkinliklerle buluşma ortamı sağlarken ziyaretçi sayısı kapsamında “akıllı şehir” ölçümüne katkıda bulunuyor.

SÜPER BLOK, BARCELONA, İSPANYA

Büyük ölçekli araç kısıtlamaları yeşil alan ve oyun alanları yaratabilir, hava kalitesini artırabilir, çocukların gezmesi ve oyun oynaması için sokakları güvenli hâle getirebilir.

Süper Blok, şehri yeniden düzenlemek için Barcelona'daki hava kirliliğine, trafik sıkışıklığına, tehlikeli yollara, çocukluktaki obeziteye, oyun alanı ve yeşil alan eksikliğine odaklanan bir araç oldu. Projeye yaya hareketine öncelik verildi, bisiklet ulaşımı ve toplu taşıma yeniden düzenlendi. 2016 Süper Blok Hareketlilik Planı, şehirdeki trafiği %21 azaltmayı ve arabaların hâkim

olduğu caddelerin %60'ını serbest bırakmayı hedefliyordu. Süper Bloklar, yayalar için kamusal alanı kurtarmak, oyun/rekreasyon alanı için caddeleri yeşillendirmek ve trafiği sakinleştirmek için birkaç bloktan oluşuyor. Bu süper bloklar, birbiriyle bağlantılı yeşil kamusal alan koridorlarıyla destekleniyor. Şu anda kapsamı 500'ün üzerine çıkacak dokuz blok var.

GROWING UP BOULDER, COLORADO, ABD

Katılım süreci, altyapıyı iyileştirmek, çocukların endişelerini ve fikirlerini anlamak açısından önemlidir.

Colorado'daki "Growing Up Boulder" programı, çocuklara ve gençlere danışılması gerekliliğini ortaya koyuyor. Bakış açılarının planlamaya ve tasarıma entegre edilmesini sağlamak için etkileşim kuruyor. "Whittier HOP Otobüs Transit Çalışması", çocukların otobüse bağımsız olarak binmek istediklerini, ancak erişilemeyen tabelalar, oturacak yer olmaması ve sıkıcı otobüs durağı tasarımları gibi sorunların olduğunu belirledi. Etkileşimin ardından otobüs duraklarına banklar, okunaklı tabelalar ve eğlenceli duvar resimleri eklendi.

Diğer istişare örnekleri arasında "Ulaşım Ana Planına Gençlik Katılımı" bulunuyor. Mülakatlar, haritalama ve yürüme denetimleri, çocukların bağımsız hareketliliğini geliştirmek için önerilerini topladı. Şehrin bisiklet rotasına bağlı oyun/rekreasyon alanlarını ve okulların yakınındaki ayrılmış bisiklet şeritleri gibi düzenlemeleri tasarıma ekledi.

İZLANDA

<https://childfriendlycities.org/iceland/>

İzlanda'daki "Çocuk Dostu Şehir" girişimi pilot aşamada. UNICEF Ulusal Komitesi, 2016 yılında ulusal hükümetle, yerel yönetimlerle ve yerel gençlik konseyiyle ortaklaşa İzlanda'nın 18.500 nüfuslu dördüncü büyük belediyesi olan Akureyri Belediyesi'yle "Çocuk Dostu Şehir" pilot çalışmasını başlattı. Akureyri'de çocuklar, yerel nüfusun %25'ini oluşturuyor.

İzlanda modeli, Finlandiya CFCI modeline ve son on yıldır BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni uygulayan İsveç belediyelerinin deneyimlerine dayanmaktadır.

Girişimin amacı, çocukların ihtiyaçlarını karşılamak ve haklarını garanti altına almak için farkındalık yaratmak ve tartışmalara rehberlik etmek.

Ulusal Komite, çocuk dostu olmak isteyen belediyelere rehberlik ve araçlar sağlamak için İzlanda'daki Çocuklar Ombudsman Ofisi'yle işbirliği içinde bir web sitesi oluşturdu.

Bir araç seti içeren web sitesi, BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne dayanıyor. Yerel düzeyde sözleşmeyi uygulama çabasında olan belediyeleri desteklemek için tasarlandı. Belediyelerin veri toplama, çocukların ve ailelerinin fikirlerini dinleme, politika, strateji ve plan belirleme, yerel topluluklar ve sivil toplum kuruluşlarıyla çalışma, personeli eğitme yöntemleriyle çocukların belirli ihtiyaçlarına nasıl cevap verilebileceği konusunda rehberlik sağlıyor.

FRANSA

<https://childfriendlycities.org/france/>

Ville amie des enfants (VAE) (Çocuk Dostu Şehir) girişimi, 2002 yılında Fransız Belediye Başkanları Derneği'yle ortaklaşa başlatıldı. Amaç, yerel liderlerin çocukların yaşamını iyileştirmek için Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni yerel düzeyde nasıl kullanabileceği konusundaki farkındalığını artırmaktır.

Girişim, Çocuk Dostu Şehirler Girişimi (CFCI) çerçevesinin yerel ihtiyaçlara uyarlanmasıyla başladı. Oldukça zorlu bir başvuru süreci oluşturuldu. Şehirleri, kaynakların ve iyi uygulamaların paylaşılması da dahil olmak üzere bir dizi faydası olan VAE ağına bir parçası olmaya teşvik etmek amacıyla girişim hakkında bilgi yaymak için sivil toplum gönüllülerinin desteği alındı.

Çocuk dostu bir şehir olarak tanınmak ve ağına bir parçası olmak için bir şehrin, projelerini içeren başvuru paketi sunması gerekiyor. Başvuru sürecinin amacı, başvuran şehirde çocukların karşılaştığı temel zorlukları teşhis etmek ve çözümüne yönelik teşvik etmek.

Girişim, başlangıcından bu yana oldukça gelişti. Bugün artık büyüklük, nüfus, yoğunluk ve mali kapasite bakımından birçok farklı şehri kapsıyor. VAE girişimi, 231 şehri ve dokuz toplumlararası bölgeyi içeriyor. Orijinal yapı taşlarından türetilen tematik konulara dayansa da, özellikle çocuk katılımına, ayrımcılık yapılmamasına ve eğitime odaklanıyor.

BREZİLYA

<https://childfriendlycities.org/brazil-pcu/>

Kentsel Merkezler Platformu (PCU)

Kent Merkezleri Platformu, Brezilya'nın büyük şehirlerinde kent içi eşitsizliklerden en çok etkilenen çocukların haklarını teşvik etmeye ve korumaya adanmış bir UNICEF girişimi.

Girişim ilk olarak 2008 yılında Rio de Janeiro ve São Paulo'da başlatıldı. O zamandan beri dört yıllık iki döngüyü tamamladı ve sekiz başkenti daha kapsayacak şekilde büyüdü. Girişimin mevcut döngüsü (2017-2020) on şehirde uygulanıyor: Bu şehirlerin nüfusu Vitória'da 300.000'den São Paulo'da 12 milyona kadar değişiyor.

Mevcut döngünün amaçları şu şekilde:

- 1) Ergen cinayetini azaltmak,
- 2) Okul dışlanması önlenmesi,
- 3) Erken çocukluk gelişimini desteklemek,
- 4) Ergen cinsel hakları.

Bu hedeflere ulaşmak için belirlenen ana stratejiler: Ayrıştırılmış verileri toplamak, en savunmasız çocuklar için kamu politikalarına odaklanmak, toplum katılımını sağlamak ve ağı kurmak.

Sektörler arası planlama ve hizmetleri güçlendirmeye yönelik stratejik ortaklıklar girişimin önemli bir parçası.

Mevcut PCU döngüsü beş adım içeriyor:

1- İşbirliği: Yerel yönetim taahhüdünü imzalar. UNICEF'le ortaklaşa PKB'yi yönetmek için sektörler arası bir grup belirler.

2- Veri Toplama: Savunmasız bölgeleri belirlemek için temel göstergeler seçilir ve analiz edilir.

3- Kolektif Etki: Sektörler Arası Tematik Diyaloglar (ITD'ler) düzenlenir ve Kolektif Etki Planı geliştirilir. Etki Planı, girişimdeki her bir ortak tarafından uygulanmaktadır. ITD'ler sırasında tartışılan kanıtları, stratejileri, politika seçeneklerini ve vaka çalışmalarını özetleyen bir Politika Özeti hazırlanır.

4- Nihai Değerlendirme: Girişime dahil olan şehirlerdeki eşitsizliklerin azaltılmasını ölçen bir değerlendirme hazırlanır.

Her döngünün tamamlanmasının akabinde bir sonraki döngü sırasında etkinliği iyileştirmek için PKB metodolojisinin dış değerlendirmesi yapılır.

5- Değerlendirme, PKB'ye katılan her şehirdeki dört ajandanın her birinde elde edilen sonuçlar kapsamındadır.

FİNLANDİYA

<https://childfriendlycities.org/finland/>

Finlandiya'daki Lapsiystävällinen kunta (Çocuk Dostu Belediye) girişimi, 2012 yılından beri aktif ve UNICEF Finlandiya Ulusal Komitesi tarafından yönetiliyor. Ocak 2019 itibarıyla 19 Fin belediyesi girişime katılıyor. Bunlardan on üç tanesi çocuk dostu olarak kabul edildi.

Fin CFCI, çocuk haklarının gerçekleştirilmesine yardımcı olmak için kapasite geliştiriyor. Girişim, ayrıca bilgi toplamak ve Ulusal Komite içindeki diğer savunuculuk çalışmalarına veri temeli oluşturmak için de kullanılıyor. Girişime katılmak belediye içindeki sektörler arasında işbirliğini gerektirirken UNICEF sürece rehberlik eden "kritik bir arkadaş" olarak hareket ediyor.

Girişim, 10 tematik konuya odaklanıyor. Bunlar: Çocuk haklarının bilinmesini sağlamak, eşitlik ve ayrımcılık yapmamak, hizmetleri planlamak, değerlendirmek ve geliştirmek, gündem belirlemek ve karar verme sürecini etkilemek, sivil toplum faaliyetleri, akran ve yetişkin ilişkileri, çocuklara ve çocukluğa değer vermek, stratejik planlama, koordinasyon mekanizmaları ve çocuk etkisi değerlendirmesi, geniş bilgi temeli.

Çocuk dostu olarak tanınmak için belediyelerin sektörler arası işbirliği yoluyla sistematik yapısal değişiklikleri hedeflemesi gerekiyor. Çocukların katılma şansı olmalı. Vatandaşlar, süreç ve çocuk haklarının önemi hakkında bilgilendirilmeli. İki yıllık sürecin ardından UNICEF, katılımcı belediyelerin modeli yeterince takip edip etmediğini değerlendiriyor. Tanıma, iki yıllığına veriliyor ve belediyeler modeli izlemeye devam ederse yenilenebiliyor.

ALMANYA

<https://childfriendlycities.org/germany/>

Almanya'daki Çocuk Dostu Şehir Girişimi (CFCI) 2012 baharında oluşturuldu. "Kinderfreundliche Kommunen e.V." tarafından yürütülüyor. Dernek, Alman UNICEF Ulusal Komitesi tarafından sivil toplum kuruluşu Deutsches Kinderhilfswerk e.V. ile ortaklaşa kurulan bir koordinasyon organı.

Girişimin hedefleri:

- 1) Yerel yönetimler, politikacılar ve her belediye'deki çocuklar da dahil olmak üzere BM Çocuk Hakları Sözleşmesi (BM-ÇHS) hakkında farkındalık yaratmak,
- 2) Çocukların ve gençlerin demokratik katılımları için alan yaratmak.

CFCI, koordinasyon organı olan BM-ÇHS'nin uygulamasına yardımcı olmak için uzmanlarla işbirliği içinde Çocuk Dostu Şehre götüren standartları içeren temel sorular geliştirdi. Bunlar dört tematik alanda toplandı: "Çocuğun En Yüksek Yararı", "Düzenleyici Yapı", "Çocuk Katılımı" ve küresel CFCI'nin dokuz yapı taşına dayanan "Bilgi ve Halkla İlişkiler."

Girişime katılan 21 Alman belediyesi var. Her belediye'deki proje döngüsü dört yıl sürüyor. Döngünün başlangıcında CFCI koordinasyon organı, belediyenin yapısı ve çocuk hakları hakkında kapsamlı bir analiz gerçekleştiriyor. Belediye, çocukların ve gençlerin katılımıyla bir eylem planı geliştirmek için analizin sonuçlarını kullanıyor.

Eylem planının üç yıllık uygulama süresi boyunca belediye, dernek ve dış uzmanlar tarafından yakından izleniyor ve destekleniyor. Proje döngüsünün sonunda belediye, ilk turdaki prosedürlerin aynısını izleyerek süreci üç yıl daha uzatabiliyor.

POLONYA

<https://childfriendlycities.org/poland/>

Polonya'daki Miasto Przyjazne Dzieciom (Çocuk Dostu Şehir) girişimi, Eylül 2017'de Baltık Denizi kıyısında 245.000 nüfusa sahip Gdynia'da bir pilot uygulamayla başladı.

Polonya'daki girişimin genel amacı, tüm toplumu Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin uygulanmasına dahil etmek, çocukları ve gençleri şehirlerinde aktif olarak yer almaya teşvik etmek ve bunu mümkün kılmak.

Girişimin üç ana hedefi var. Birinci amaç, çocuklar için yerel belediye yönetimini güçlendirmek (bu, çocuk dostu bir yasal çerçevenin uygulanmasını, çocukların durumunu değerlendirmeyi, tahsis edilmiş bir bütçeyle çocuklar için strateji geliştirmeyi içeriyor). Çocukların sorunlarına öncelik verilmesini sağlamak için yerel yönetimde bir koordinasyon mekanizması kurmak. Kanun, politika ve uygulamanın çocuklar üzerindeki etkisini değerlendirmek.

Öncelikli alanlar arasında erken çocukluk gelişimi, eğitim, sağlık, engelli çocuklar, çocukların korunması, yoksulluk, göçmen çocuklar, kültür ve spor yer almaktadır.

İkinci amaç, yetişkinler ve çocuklar arasında çocuk hakları konusunda farkındalık yaratmak ve yaygınlaştırmak. Bu, çocukların görüşlerini dinlemeyi ve onları etkileyen konularda karar verirken bunları dikkate almayı içeriyor. Bu unsur, ülke çapında 2.100 okulda yürütülen UNICEF Okul Kulübü Projesi aracılığıyla çocuk hakları eğitiminin teşvik edilmesini içeriyor.

Üçüncü amaç, toplumun tüm üyelerini çocuk dostu bir ortam inşa etmeye dahil etmek için stratejik ortaklıklar kullanmak. Bu, medya, sivil toplum ve özel sektör arasında işbirliği için geniş platformlar oluşturmayı gerektiriyor. Özel sektör katılımını, çocuk haklarına ve iş ilkelerine bağlı kalmayı taahhüt eden üyelerle "Çocuklar İçin İş Koalisyonu" kurmayı, çocuk haklarını ve refahını teşvik eden yerel girişimlere katılmayı içeriyor.

Şu anda Gdynia şehri bir durum analizi yapmakta ve medya, sivil toplum ve özel sektör dahil olmak üzere stratejik ortaklarla işbirliği için bir platform hazırlamaktadır. Sonraki adımlar, çocuklar için bir strateji ve bir koordinasyon mekanizması geliştirmeyi içerecektir. Girişim iki yılda bir gözden geçirilecektir.

İTALYA

<https://childfriendlycities.org/italy/>

İtalya'da "Çocuk Dostu Şehir" girişimi 1996 yılında başlatıldı. UNICEF için İtalyan Ulusal Komitesi tarafından yönetiliyor. Şehirlerle işbirliği, yerel düzeyde çocuk haklarını teşvik etmek için önemli bir savunuculuk faaliyeti. UNICEF'in uluslararası yönergelerine uymak için 2017'de programın genel bir incelemesi başlatıldı.

İtalyan belediyeleri, çocukların yaşam koşullarının iyileştirilmesinde önemli bir rol oynuyor. Ulusal Komite, çocukların refahına ilişkin eylem planları geliştiriyor, belediyeleri destekliyor ve Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin ilkelerine dayalı politikaları teşvik ediyor. İtalyan Ulusal Komitesi, ulusal düzeyde ilan edilen "dokuz yapı taşının" UNICEF'in uluslararası yaklaşımıyla uyumlu olmasını sağlamak için çalışıyor. Ulusal Komite, bu öncüden yola çıkarak hem gönüllülerin eğitimine hem de yolculuğa başlamak isteyen yerel kurumlara ilişkin programın sunumunu kolaylaştırmaya yönelik olarak çocuk dostu bir şehir kurma süreci hakkında rehberlik materyalleri hazırladı.

Programın önerisi, belediyenin çocuk haklarına odaklanan siyasi gündemi planlama taahhüdünü öngörmektedir. "dokuz yapı taşı", yerel belediyelerin yasal açıdan geliştirmeleri gereken idari araçlara dönüştürüldü.

İtalya CFCI'sinde yerel ihtiyaçlara uygun politikalar geliştirmek için yerel kurumların siyasi planlamasına, bütçe tahsisine, yerel düzeyde veri toplama konularına özel dikkat gösterilmesi gerekiyor. Ulusal Komite, yerel yönetimle bir anlaşma (MOU) imzalayarak belediyenin CFCI tanıma sürecini takip etme taahhüdünü değerlendirmek için bir gösterge listesi kullanıyor. Ulusal Komite tarafından geliştirilen uluslararası araçlar ve belgeler kullanılarak yerel komitelerin personelinin ve gönüllülerinin eğitimine dikkat ediliyor.

2018'de İtalyan Ulusal Komitesi, İtalyan Belediyeler Ulusal Birliği'yle "Mutabakat Muhtırası"nı yeniledi. Bu, çocuk dostu şehir girişimlerinin gelişimini teşvik etmek için yararlı olan stratejik bir ortaklık şeklinde nitelendirildi. ANCI ile Mutabakat Muhtırası sayesinde belediye görevlilerine çocukluk politikalarının önemi konusunda eğitim veriliyor. ANCI, İtalya'nın her yerinde UNICEF'in girişimlerini destekliyor.

“STRATEJİK PLANIMIZ ÇOCUK HAKLARI SÖZLEŞMESİ’YLE UYUMLUDUR”

“Çocuk Dostu Kent” politikalarınızı ve projelerinizi anlatır mısınız?

YILMAZ BÜYÜKERŞEN: Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Çocuk Hakları Birimi, Çocuk Hakları Sözleşmesi’ni temel alarak kurulmuştur. Çocuk Hakları Sözleşmesi, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 20 Kasım 1989 tarihinde kabul edilmiştir. Türkiye de dahil olmak üzere 197 ülkenin taraf olduğu sözleşme, en fazla ülkenin onayladığı insan hakları belgesidir.

Birim politikası, sözleşmeye uygun olarak “gerek kamusal gerek özel alanda kendisini ilgilendiren tüm meselelerde çocuğun yüksek yararının birinci planda gözetilmesi hakkını” uygulamaktır.

Çocuk Hakları Sözleşmesi, toplam 54 maddeden oluşmaktadır. Sözleşmeye yön veren dört temel madde şu şekilde sıralanmaktadır:

- 1) Ayrım gözetmeme,
- 2) Çocuğun yararının gözetilmesi,
- 3) Yaşama ve gelişme hakkı,
- 4) Katılım hakkı.

Bu dört temel madde, birimin düzenlediği atölyelere esas teşkil etmektedir.

2011 yılından bu yana yerelde çocuk haklarını yaygınlaştırmayı amaç edinen, her çocuğun öncelikli yararını düşünerek çalışmalar, projeler ve faaliyetler gerçekleştiren Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Çocuk Hakları Birimi, 2016 yılından bu yana UNICEF’in “Çocuk Dostu Şehirler” kapsamında verdiği eğitimlere katılım sağlamıştır. Bu kapsamda “Çocuk Dostu Şehir Yöntemi”, “Çocuk Katılımı”, “Çocuk Yaşta Evliliklerle Mücadele”, “Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi”, “Çocuk Dostu Bütçe ve Strateji Geliştirme”, “Ebeveyn Becerileri”, “Aile Eğitimleri” üzerine Eskişehir il merkezinde ve köylerde çalışmalar yapılmıştır.

Stratejik planımız ve göstergelerimiz Çocuk Hakları Sözleşmesi’yle uyumludur. Yöneticilerimiz bu stratejik planı sahiplenmiştir. Hak temelli çalışan birimizin stratejisi çocukların ekonomik, sosyal, kültürel haklarının yanı sıra sivil ve politik haklarını da kapsamaktadır. Stratejik plandaki amaçlarla performans göstergelerine uyumlu bir “Çocuk Bütçesi” tanımlanmıştır.

Stratejik planımızda tanımlı olan “Sosyal Hizmet Altyapısının Geliştirilmesi, Erişilebilirliğin ve Fırsat Eşitliğinin Sağlanması” amacı, “Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri/ Hedef 5: Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması, kadınların ve kız çocuklarının toplumsal konumlarının güçlendirilmesi” amacıyla uyumludur.

Çocuklara yönelik faaliyetler, belediyemizin Sosyal Hizmetler Dairesi faaliyetleri içerisinde tanımlanmıştır.

Çocuk Hakları Birimi’nin Çalışmaları

Beşte Bir Kampanyası: Avrupa Konseyi 25 Ekim 2007’de “Çocukların Cinsel Suistimale ve Cinsel İstismara Karşı Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi”ni imzaya açtı. Lanzarote Sözleşmesi, 1 Temmuz 2010’da yürürlüğe girdi. Sözleşmenin Türkiye’de yürürlüğe girdiği tarih, 10 Eylül 2011’dir. Sözleşmeyle ilk kez bir uluslararası anlaşma, cinsel istismar suçunu tanımladı ve cinsel istismarı suç saydı.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, 28 Kasım 2013 tarihi itibarıyla Lanzarote Sözleşmesi’ni imzalayan ilk yerel yönetim olmuştur.

Ergenlik Eğitimleri: Ergenliğe girmek üzere olan çocuklara ve ebeveynlere yönelik bilgilendirici çalışmalardır.

Aile Eğitimleri: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından verilen “Aile Eğitici Eğitimi” alınmıştır. Bu eğitimler kapsamında hukuk, iktisat, medya, sağlık, iletişim konulu modüllerde ailelere eğitim verilmektedir.

Ceza İnfaz Kurumu’ndaki Hükümlülere Çocuk Hakları Eğitimi: Adalet Bakanlığı Çifteler Kadın Açık Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü’yle yapılan görüşmeler çerçevesinde cezaevindeki çocuklara ve annelerine “Çocuk Cinsel İhmal ve İstismarı Koruma ve Önleme” konulu eğitimler verilmiştir.

Cumhuriyet Başsavcılığı Denetimli Serbestlik Müdürlüğü’ne Eğitimler: EBB ve Cumhuriyet Başsavcılığı Denetimli Serbestlik Müdürlüğü’yle imzalanan protokol kapsamında denetimli serbestlikten yararlanan hükümlülere çocuk hakları temelli veli eğitimleri verilmiştir.

“Söz Küçüğün, Neden Olmasın ve Mesela Sokağı” Kutu Oyunu: İstanbul Bilgi Üniversitesi ÇOÇA’nın geliştirdiği, çocuk hakları konusunda çocuklarda farkındalık sağlayan, okulda, mahallede ve evde oynanabilen eğitici oyunlardır.

Meslekleri Tanıyalım Günleri: Üniversite hazırlık dönemindeki gençlerin gelecekte olmak istedikleri mesleklerin kadın erbablarıyla tanışmasını sağlayan, bol ikramlı bir panayırıdır.

Tarım İşçisi Ailelerin Çocuklarına Çocuk Hakları Eğitimi: 2018 yılında Eskişehir’in Alpu ilçesinde Güneydoğu’ndan belirli sürelerle şehrimize tarım işçisi olarak gelen ailelerin çocuklarıyla bir araya gelinmiştir.

Dijital Vatandaşlık Atölyesi-Eğitimi: Bilgi ve iletişim kaynaklarını sorgulama, sanal ortamda haklarını bilme, korumaya ve sorumluluklarının farkında olmaya yönelik eğitimlerle sanatsal atölye çalışmalarıdır.

Atölyeler: “Eğlenceli Matematik”, “Mutluluk”, “Varlığına Değerlisin”, “Karikatür”, “Kodlama”, “Ritim”, “Çocuklar İçin Felsefe”, “Çocuk, Sanat ve Felsefe”, “İleri Dönüşüm”, “Çocuk Mimarlar”, “Duyularla Yaratıcı Yazma” başlıklı atölyeler düzenlenmektedir.

ÇOCUK DOSTU KENTLER

YILMAZ BÜYÜKERŞEN

Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı

Çocuk Hakları Birimi’nin Amacı:

- 0-18 yaş arası çocukların aile ve toplum içindeki bedensel, zihinsel ve sosyal sağlığının gelişmesine yönelik hak temelli çalışmalar gerçekleştirmek.
- Yerelde yaşayan tüm çocukların yüksek yararını göz önünde tutmak.
- Çocukların toplumsal hayata katılımını artırmak için görüşlerini ve düşüncelerini aktarabilecekleri araçlar ve ortamlar oluşturmak.
- Çocuk ve insan hakları alanında çalışan sivil toplum örgütleriyle işbirlikleri gerçekleştirmek.
- Yerelde çocuk hakları alanında güçlendirici çalışmalar yapmak.
- Çocuklara özgü insan hakları konusunda çocuklara yönelik farkındalık yaratabilecek çalışmalar yapılmasını organize etmek.
- Öğretmenlerle iletişim hâlinde olup çocuklar için planlanan çalışmalar üzerinde konuşmak. Gerekliyse beraber atölye konusu belirlemek.
- Velilerle iletişimde olup çocukluk ya da ergenlik döneminde sorun yaşayan gençler için bilgilendirici eğitimler vermek. Gerekli görülen durumlarda sorunun çözümü için alanında uzman kişilere yönlendirmek.
- Yerelde çocuk haklarını yaygınlaştıran ve savunan çalışmalar yapmak.

“İSTANBUL’DA EŞİTLİK BİRİMİ’NİN KURULDUĞU İLK BELEDİYEYİZ”

“Çocuk Dostu Kent” politikalarınızı ve projelerinizi anlatır mısınız?

MUAMMER KESKİN: Şişli, ticaretin yoğun olduğu, işyerlerinin fazlaca bulunduğu ve orta/üst toplumsal sınıfın yaşadığı bir ilçe olarak görülse de, aslında farklı kültürlerin bir arada yaşadığı, çevresel yapısı itibarıyla yeşil alanların, yürüyüş ve sosyalleşme alanlarının yetersiz kaldığı bir ilçe. Böyle bir ilçede çocuk olmak elbette birçok zorluğu da beraberinde getiriyor. Yaşadığımız bölgenin ihtiyaçlarını bilerek, avantajlarını ve dezavantajlarını gözeterak çocukların esenliği için yapabileceklerimizi başta Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü olmak üzere Kültür Müdürlüğü, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, Spor Müdürlüğü’yle birlikte değerlendiriyoruz.

Çalışmalarımızı planlarken engelli, farklı dilleri konuşan ve özel gereksinimli çocukların temel haklarına öncelik veriyoruz. Henüz kapsamlı çalışmalara başlamasak da, çocukların destek alabileceği ve sosyalleşebileceği merkezleri kurma yolunda ilerliyoruz.

Bu anlamda uzun süredir okulların programıyla uyumlu çalışan Bilim Evleri, çocuk hakları alanındaki farkındalık çalışmalarıyla güçlendirdiğimiz öğretmenlerimizle çocukların akademik açıdan destek alabilmesi için faaliyetlerine devam ediyor. Pandemi sürecinde yüz yüze çalışmalarına ara verse de, Bilim Evi öğretmenleri çevrimiçi uygulamalarla öğrencilerine ve velilerine destek vermeye devam ediyor.

Bilim Evleri’ni Şişli’nin 25 mahallesinde kurmayı hedeflediğimiz Mahalle Evleri’yle birleştirerek her çocuğun bu hizmetlerden faydalanmasını sağlayacağız. Çocukların her anlamda kendilerini ifade edebileceği farklı niteliklerde alanlar inşa ediyoruz (kültür/sanat mekânları, kütüphane, oyun alanı vs.).

Bu anlamda Açık Alan Derneği’nin “Çimenev” uygulamasından modellediğimiz ve onlarla protokol yaparak birlikte çalışarak açtığımız İnönü Mahalle Evi’ni örnek göstermek isterim. Bu örnekleri çoğaltmak ve diğer belediyeler için de örnek teşkil etmek için çalışmaya devam ediyoruz.

Mahalle Evleri sayesinde o bölgede yaşayan, farklı ihtiyaçlara sahip olan ve farklı kültürlerden gelen her çocuğa ulaşacağız, talepleri doğrultusunda aileleriyle birlikte programlarımızı düzenleyeceğiz.

Çocukların bu alanlarda kendilerini güvende hissetmesi için merkezlerde çalışan personelimizin ve öğretmenlerimizin çocuk haklarıyla ilgili eğitimler almasını sağlıyoruz.

Aynı zamanda yine okul öncesi çalışmalarını yaptığımız kreşlerimiz ve çocukların kısıtlı zamanlarını kitapla, oyunla geçirmesini desteklemek için oluşturduğumuz oyun kitaplıklarımız mahallelerimizde kurulmaya devam ediyor. Bu mekânlar pandemi şartlarına göre yeniden düzenlendi. Özellikle çalışan ebeveynleri desteklediği için bu programlarımızı geliştirmeye devam ediyoruz.

Şişli Belediyesi’nin güçlü yanlarından biri, İstanbul’da Eşitlik Birimi’nin kurulduğu ilk belediye olması ve sivil toplum örgütleriyle işbirliğine açık bir belediye yapısını benimsemesi.

Eşitlik Birimi, 2015’te kurulduktan sonra belediyenin insan hakları politikaları için çalışmaya başladı. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin kesişimsel olarak politika ve hizmetlere yansımaları, kadınların, çocukların, gençlerin, yaşlıların, engellilerin, LGBTİ+ bireylerin, mültecilerin ve azınlıkların güçlenmesi, katılımı, görünürlüğü ve belediye hizmetlerinden eşit şekilde faydalanabilmeleri için çalışan birim, çocuk hakları alanında belediyeyi güçlendirmeye devam ediyor. Bu anlamda 2018 yılında Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği ve Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı ile başlattığı “Çocuk Anlatır, Sen Dinle, İstismarı Önle” kampanyası sadece kendi ilçe sınırlarımız içinde değil, İstanbul’un ve Türkiye’nin diğer bölgelerine de yayılarak büyük etki yaratmıştır. Kampanya kapsamında cinsel şiddet konusuna yönelik doğru bilinen yanlışlar düzeltilmiş, çocuğu pasifize eden bir yaklaşım yerine yetişkinlerin ve karar vericilerin konuyla ilgili sorumluluklarını hatırlatan bir çerçeve çizmiştir.

Bu kapsamda bir yıl boyunca belediyemizde çocuklarla çalışan ve iletişim hâlinde olan her personelimiz “Çocukların Bedensel Söz Hakkı” konusunda eğitim almıştır. Sosyal medyada bu konuyla ilgili görünürlüğe ağırlık verilmiştir. Ebeveynler ve çocukların bakımından sorumlu tüm yetişkinler için konuyla ilgili bilgilerin bulunduğu 8.000 adet broşür dağıtılmıştır. Ayrıca ismi çocuklar tarafından konan ve senaryosu çocuk hakları uzmanları tarafından yazılan “Çocuğum, Haklarımı Koruyorum” adlı tiyatro oyunu, özel bir tiyatroyla anlaşılarak yirmi gösterim yapmıştır.

Bu proje daha sonraki yıllarda Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği’yle geliştirilmiş, yetişkinlerin çocukların haklarını öğrenmelerini sağlayacak eğitmen eğitimleriyle devam etmiştir. Şişli Belediyesi’nin Şişli Rehberlik ve Araştırma Merkezi’yle kurduğu iyi ilişkiler sayesinde Şişli’de görev yapan tüm ilköğretim/ortaokul rehber öğretmenleri bu eğitimleri almış, okullarda çocuklarla, özellikle velilerle cinsel istismar ve mücadele yöntemleri konusunda bilgi paylaşılmıştır.

Eşitlik Birimi’nin 20 Kasım Çocuk Hakları Günü için hazırladığı, pandemide çocukların nasıl desteklenebileceğini ve çocuk katılımının önemini anlatan broşürlerimiz hem çevrimiçi olarak yayınlanmış hem de basılarak dağıtılmıştır. Broşürler, ilçede yaşayan diğer çocukları kapsamaları için İngilizce, Fransızca, Arapça, Farsça ve Ermenice dillerinde de hazırlanmıştır.

Bu noktada Şişli Kent Konseyi’ne bağlı olarak yürütülen Çocuk Meclisi’nden bahsetmeden geçmeyelim. Göreve geldiğimizde stratejik planı hazırlarken gönüllü çocuklarla kurulan Çocuk Meclisi, pandemi döneminde çalışmalarını çevrimiçiye taşıdı. Hatta 23 Nisan vesilesiyle buluşmamızda diğer müdürlüklerle çalışma taleplerini bana iletiler. Çocuklar kendi ihtiyaçlarını en iyi şekilde bildiklerinden park ve bahçelerin tasarlanmasında, müzik, oyun, film, kitap vs. belirlenmesinde onlara kulak vereceğimizin ve önerilerini dikkate alacağımızın sözünü verdim.

ÇOCUK DOSTU KENTLER

MUAMMER KESKİN

İstanbul-Şişli
Belediye Başkanı

Şiddetin herhangi bir türüne maruz bırakılan kadınlar hiçbir ayrımcılığa uğramadan, varsa çocuklarıyla birlikte Kadın Danışma Merkezi’ne başvurabiliyor. Hem kendileri hem de çocukları için gerekli psikolojik, hukuki ve sosyal desteğe ulaşabiliyorlar. Merkezde ayrıca cinsel istismara ve ihmale maruz kalan çocuklar için de destek veriliyor.

Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü’ne bağlı olarak çalışmaya başlayacak olan “Çocuk Çalışmaları Birimi”ni kurduğumuzu müjdeleyerek bitirmek istiyorum. Umarım önümüzdeki 23 Nisan’da çocuk hakları alanında yaptıklarımızla ilgili daha fazla haberle karşınızda olurum.

“ÇOCUKLARIN EĞİTİMİNE ÖNEM VERİYORUZ”

“Çocuk Dostu Kent” politikalarınızı ve projelerinizi anlatır mısınız?

TURGAY ERDEM: Seçime girerken başlıca söylemlerimizden biri, yeni nesil belediyecilik hakkındaydı. Bizim için yeni nesil belediyecilik, geleceği planlarken yeni neslin, yani çocukların ve gençlerin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak onları geleceğe hazırlayan adımları atmayı ifade ediyor. Bu bakış açısıyla çocukları geleceğe hazırlayan eğitim çalışmalarına önem verdik. Örneğin, aklın sınırlarını genişleterek, geleceğin yöneticileri olan çocuklara stratejik düşünme, mantık yürütme, sıradışı düşünme, problem çözme becerileri kazandırmak amacıyla “Zekâ ve Akıl Oyunları Atölyeleri” açtık. Teknolojinin yaşamın hemen her alanına hâkim olduğu çağımızda yeni nesiller için teknolojinin dilini bilmek, dünyanın dilini bilmek anlamına geliyor. Önümüzdeki yıllarda içinde kodlamanın olmadığı çok az meslek kalacağını öngörerek yeni nesilleri geleceğe hazırlamak için Karaman’da ve Fethiye’de “Kodlama Atölyeleri” açtık. Çocuklara erken yaşta kodlama eğitimi vererek 21. yüzyıl becerileriyle donatılmış yeni bireylerin yetiştirilmesine katkıda bulunacak bu atölyeleri yaygınlaştırmayı hedefliyoruz. Pandemi döneminde çocuklara internet üzerinden çevrimiçi kodlama ve ayrıca temel elektronik eğitimleri verdik.

Biliyorsunuz, pandemi boyunca uzaktan eğitim sürecinde bilgisayara ve internete erişimi olmayan çocuklar açısından fırsat eşitsizliği söz konusu oldu. Bu süreçte çözüm üretmek için bazı adımlar attık. Kırsal mahallelerde çocuklara internet erişimi sağlayarak eğitimlerine katkıda bulunmak amacıyla dijital çözüm projesini hayata geçirdik. Çalı ve Kültür Mahallesi’nde bulunan Kadın ve Çocuk Akademileri’nde bilgisayar sınıfları oluşturduk ve internet erişimi sağladık. Uzaktan eğitim için gereken tüm altyapının ve donanımların yer aldığı sınıflara gelen öğrenciler, burada hem uzaktan eğitimlerini kesintisiz sürdürüyor hem de ihtiyaç duydukları araştırmaları yapabiliyor. Ayrıca bilgisayarı ve tableti olmayan ihtiyaç sahibi öğrenciler için “Eğitime Destek Olun! Eksik Olmayın” sloganıyla bir kampanya başlattık. Bu kampanya kapsamında toplanan kulaklıkları ve tabletleri ihtiyaç sahibi öğrencilere ulaştırdık. Kırsal mahallelerde yaşayan öğrencilere ücretsiz internet olanağı sağlamak için kablosuz internet istasyonları kurmaya başladık. İlk örneğini Konaklı Mahallesi’nde hayata geçirdiğimiz bu proje kapsamında kurulan internet sistemiyle 150 metre yarıçapı içerisinde tüm yerleşim alanlarında kablosuz/sınırsız internet erişimi sağlanıyor. Kullanıcılar internet erişimi için kullanıcı belediye ağını seçtikten sonra kimlik doğrulamasıyla ücretsiz olarak kablosuz internet hizmetinden faydalanabiliyor. Bu hizmetin kırsaldaki 17 mahallede yaygınlaştırılması yönünde çalışmalarımız devam ediyor.

Nilüfer’de kadınların ve çocukların eğitimine önem veriyoruz. Bu amaçla açılan Kadın ve Çocuk Akademileri’nde bu dönem çocuklar için kitap ayracı yapımı, renkli mum yapımı, bayram kartı yapımı, Karagöz-Hacivat yapımı atölye çalışmalarıyla Çocuk Hakları Günü etkinlikleri, mesleki tanıtım günleri ve eğitici oyun çalışmaları gerçekleştirildi. 1.147 çocuğun kayıt olduğu akademilerde ayrıca öğrencilerin derslerine destek olmak için matematik, fen bilgisi, Türkçe, sosyal bilgiler, İngilizce ek ders ve atölye çalışmalarıyla el becerileri atölyeleri, akıl ve zekâ oyunları etkinlikleri yapıldı. Çocukların sanatın farklı dallarıyla tanışması amacıyla “Ritim Atölyesi”, “Resim Atölyesi” gibi çalışmaların da yapıldığı akademilerde çocuklara yönelik “Ağaç İşleme Atölyesi”, “Matematik Dağı Oyun Atölyesi”, “Satranç Atölyesi”, “Yılbaşı Kurabiyesi Yapım Atölyesi” de gerçekleştirildi.

Her Mahalleye Bir Kreş: Her çocuğun eğitim olanaklarına kavuşmasını sağlamak ve çalışan kadınların çocuk bakımıyla ilgili sorunlarına çözüm üretmek amacıyla her mahallede bir kreş açma hedefimiz doğrultusunda ilk adımı 23 Nisan Mahallesi’nde attık ve hayırsever desteğiyle yapılan “Nilüfer Belediyesi Burak Berk Kreşi”ni hizmete açtık. 120 çocuğa eğitim veren bu kreşin ardından Çamlıca Mahallesi’nde İzzet Şadi Sayarel Huzurevi kapsamında yaşlılarla çocukları bir araya getiren bir modeli hayata geçirdik. 50 çocuğa hizmet verebilecek kapasitede ikinci bir kreşi daha hizmete açtık.

Bir de “Çocuk Meclisi” var. Nilüfer’de yönetim anlayışımızın temelini katılımcılık oluşturur. Yapılacak yatırımlar hakkında “Mahalle Komiteleri”nin fikri alınır. Nilüfer Kent Konseyi çatısı altında oluşturulan Çocuk Meclisi, çocukların sözcüsü olan ve onların sesini duyuran bir meclistir. Çocukların toplumsal yaşamın her alanında söz sahibi olması, kent yaşamına katılması ve kente ait olma duygularının geliştirilmesi yönünde çalışmalar yapar.

Çocuk Sokağı: Bir çocuk en çok ne ister? Tabii ki park ve oyun alanı ister. Nilüfer’de toplam 310 park ve çocuk oyun alanı var. Yenileri de yapılıyor. Kentsel düzenlemelere çocukların katılımını sağlamaya yönelik çalışmalar da yapıyoruz. Örneğin, çocukların tasarladığı “Oyun Engel Tanımaz Parkı”ndan sonra yine çocukların tasarımı olan “Çocuk Sokağı” projemiz var. Yeni nesil belediyecilik yaklaşımıyla hayata geçirdiğimiz bu projeden bahsetmeden geçemeyeceğim. Türkiye’de ilk kez 6 yaş grubu çocuklarla çalıştık. Onlara nasıl bir sokakta oynamak istediklerini sorduk ve onların hayal gücünü bir sokağa yansıttık.

ÇOCUK DOSTU KENTLER

TURGAY ERDEM

Bursa-Nilüfer
Belediye Başkanı

Nilüfer Belediyesi, Nilüfer Kent Konseyi ve Özel 3 Mart Beşevler Anaokulu’nun ortak çalışması sonucunda hayata geçirilen “Çocuk Sokağı” projesinde tanıtım duvarı, boyama duvarı, bisiklet park elemanı, evcilik alanı, müzik alanı, kütük oyun ve dinlenme alanı, ahşap kayık, sulu kum alanı, korsan gemisi gözlem tepesi, tünel geçişler, doğal kayma-tırmanma alanı, aktif oyun alanı, denge elemanı, salıncak, trambolin, açık hava derslik alanı, çim amfi gibi alanlara yer verildi. Yapımı devam eden proje tamamlandığında çocukların hayal dünyasının sokağa yansımaları göreceğiz ve örnek bir projeyi hayata geçireceğiz.

“TÜRKİYE’DE ÇOCUK HAKLARIYLA İLGİLİ SÖZLEŞME İMZALAYAN İLK İLÇE BELEDİYESİYİZ”

ÇOCUK DOSTU KENTLER

HALUK BOZDOĞAN

 Mersin-Tarsus
Belediye Başkanı

“Çocuk Dostu Kent” politikalarınızı ve projelerinizi anlatır mısınız?

HALUK BOZDOĞAN: Tarsus Belediyesi olarak çocuk hakları ve çocuk gelişimi konusunda hassasiyet göstermekle beraber çocukların kişisel ve zihinsel gelişimine yönelik projeler üretiyoruz. Bu kapsamda yaptığımız çalışmalar arasında “Çocukların Cinsel Sömürü ve Cinsel İstismara Karşı Korunmasına” yönelik Lanzarote Sözleşmesi var. Türkiye’de bu sözleşmeyi imzalayan ilk ilçe belediyesiyiz. Çocuk haklarıyla ilgili çocukların anlayabileceği bir üslupla “Karikatürlerle Çocuk Hakları Sözleşmesi” kitabını hazırladık, ilçemizdeki tüm çocuklara dağıttık. Bu sayede çocukların kendi haklarını bilmesini sağladık.

Okuma salonlarından akademilere kadar çocukların eğitimine tam destek veriyoruz. Geleceğimizin teminatı olan çocukların kendilerini geliştirebileceği robotik kodlama, müzik, resim kursları düzenliyoruz. Özgüvenlerini geliştiren ve kendilerini ifade etmelerine olanak sağlayan tiyatro ve drama gibi eğitimleri alabilecekleri kültür/sanat merkezleri kurduk, eğitimlerimiz aktif bir şekilde devam ediyor. Ayrıca evlerinde uygun ders çalışma ortamı bulamayan çocuklar için ilçemizdeki tüm mahalleleri ve köyleri kapsayacak şekilde planladığımız okuma salonları projemiz var. Bu proje kapsamında şu ana kadar 16 mahallemizde okuma salonları açtık, çocuklar için uygun çalışma ortamı oluşturduk.

Dezavantajlı çocuklar için etkili projeler üretiyoruz. Kırsal alanlarda okul öncesi eğitim ve okul adaptasyon süreciyle ilgili çalışmalar yaptık. Eğitim alamayan dezavantajlı çocuklar ve velileri için “Köyüm Uzakta Öğretmenim Yanımda” projesini geliştirdik. Bu proje kapsamında köylere giderek okul-aile işbirliğiyle çocukları eğitim hayatıyla ve okulla tanıştırma etkinliği yapıyoruz. Ayrıca velilerine çocuk psikolojisiyle ilgili seminerler vererek çocukların daha anlayışlı bir ortamda büyümesini sağlıyoruz.

Pandemi sürecinde canlı dersane ve kitap hizmeti sunuyoruz. Covid-19’un yayılım hızının arttığı pandemi süreci boyunca evlerinden çıkamayan çocuklara canlı dersane hizmeti sunarak eğitim süreçlerini destekledik. Belediyemiz bünyesindeki uzman öğretmenler tarafından hafta içi her gün internet üzerinden canlı olarak yapılan derslerde en verimli ve pratik yöntemler kullanıldı.

Ayrıca pandemi sürecinde evde kalan çocukların verimli vakit geçirmesi için çocuk psikolojisine uygun olarak tasarlanan ve içerisinde boyama çalışmalarının, zekâ oyunlarının, bulmacaların ve fıkraların olduğu bir etkinlik kitabı hazırladık, bu kitapları çocukların evlerine ulaştırdık.

23 Nisan otobüsüyle çocuklara sürprizler yaptık. Pandemi kısıtlamalarından dolayı 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nda sokağa çıkıp bu coşkuyu yaşayamayan çocuklar için 23 Nisan otobüsü hazırladık. Bu özel günde onlara 23 Nisan coşkusu evlerinde yaşattık. 23 Nisan otobüsünden bahsedecek olursak, üstü açık bir otobüsü bayraklar ve balonlarla süsledik. Belediyemize bağlı bando takımı da otobüste yer aldı. Ardından şehrin tüm caddelerini ve sokaklarını canlı müzik eşliğinde dolaşarak çocuklara 23 Nisan coşkusu evlerinde ve balkonlarında yaşattık.

Çocuklara yönelik özel yaşam alanları ve parklar yapıyoruz. Çocuklar için eğitim ve gelişimle ilgili çalışmalar gerçekleştirmenin yanı sıra enerjilerini olumlu yönde sarf edebilecekleri oyun alanları ve parklar da yapıyoruz. Son 114 hizmetimizin arasında çocukların gönül rahatlığıyla oyun oynayıp, yürüyüş yapabileceği 34 park ve yeşil alan yer alıyor. Ayrıca bu alanlar içerisinde kedi ve köpek parkları da yer alıyor, Çocuklar bu sayede hayvan sevgisi de kazanıyor.

Çocukların eğiten, üreten, sağlıklı ve kültürlü bir Tarsus’ta büyümesi için çalışıyoruz. Çocukları koruyup kollayarak, haklarını yasal çerçevede savunarak ve onları eğiterek geleceğe mutlu yarınlar bırakmak istiyoruz.

“SEFERİHİSAR’I ÇOCUKLARLA BİRLİKTE YÖNETİYORUZ”

“Çocuk Dostu Kent” politikalarınızı ve projelerinizi anlatır mısınız?

İSMAİL YETİŞKİN: “Çocuk Dostu Kentler” yaratmak için UNICEF kriterlerinin yaşama geçirilmesi amacıyla Türkiye’de çeşitli uygulamalar yapılmaktadır. Projeyle çocukların yönetime katılımının sağlanması, çocuk hakları konusunda bilinç oluşturulması, eğitimler düzenlenmesi, çocuk haklarını gözetin bir belediye yapısı ve düzeni oluşturulması için somut adımlar atılması hedeflenmiştir.

Seferihisar’da eski bir düğün salonu restore edilerek içerisinde çok amaçlı salon, müzik odası, fotoğraf/seramik atölyesi, proje/faaliyet odası bulunan bina Çocuk Belediyesi’ne tahsis edilmiştir. Çocuk Belediyesi, 2011 yılından itibaren belediye çalışmalarına karar alıcı bir mekanizma olarak doğrudan katılan bir yapıdır. Merkezde gençlere ve çocuklara yönelik projeler, sanat ve müzik kursları, çocuk korosu, halk oyunları, satranç, resim ve tiyatro kursları devam etmektedir.

Türkiye’de ve dünyada bir ilk olan Seferihisar Çocuk Belediyesi, yüzlerce çocuğun eğitimine ve yeteneklerinin gelişmesine hizmet etmeye devam etmektedir. Seferihisar Belediyesi’nin önemseydiği projelerin başında gelen Çocuk Belediyesi, en son Viyana’da gerçekleşen Child in the City (Çocuk ve Şehir) konferansında dünyanın çeşitli bölgelerinden gelen yerel yönetimlere başarılı ve uygulanabilir bir model olarak sunulurken örnek gösterilmiştir.

UNICEF’in “Çocuk Dostu Kentler” ağına katılmak üzere çalışmalar yürüten Seferihisar Belediyesi’nin ilçeyi çocuklarla beraber yönetmek amacıyla kurduğu Çocuk Belediyesi’nde iki yılda bir sadece çocukların katılımıyla başkanlık seçimi gerçekleştirilmektedir.

Seferihisar’da Çocuk Dostu Kent Çalışmaları

- 2011 yılında Çocuk Belediyesi kurulması,
- “Çocuk Belediye Başkanı” ve “Çocuk Meclis Üyeleri”nin demokratik bir şekilde seçilmesi,
- Çocuk Belediyesi’nin kendi bütçesi olması,
- Seferihisar Çocuk Belediyesi’nin “Çocuk Belediyesi Yönetmeliği”ne sahip olması,
- “Çocuk Belediyesi Kampüsü”nde farklı eğitimlerin düzenlenmesi, sanatsal, eğitici ve öğretici içeriklerin sunulması,
- Cittaslow üyeliği sayesinde Cittaslow Türkiye üyesi kentlerin ortaklığıyla farklı çocuk belediyeleri kurulması,
- Oluşturulan çocuk belediyeleri aracılığıyla çocuk çalışmaları düzenlenmesi,
- İlçeye/kente çocuk gözünden bakılması,
- Çocuk hakları, çevre hareketi, iklim krizi konu başlıkları başta olmak üzere farklı konularda eğitimler düzenlenmesi ve savunulması: “Çocuk Akli Değil, Çocuk Haklı”,
- Ulusal ve uluslararası çocuk dostu kent çalışmalarına katılım sağlanması,
- Sanatsal eğitimlerin eğitim sürecine dahil edilmesi,
- Çocuk Belediye Başkanı’yla Seferihisar Belediye Başkanı’nın buluşturulması,
- Çocuk Belediyesi projesinin 2018 yılında Cittaslow Uluslararası Genel Merkez tarafından ödüle layık görülmesi.

Seferihisar Belediyesi, 4-5 yaş grubundaki çocukların eğitimine katkı sağlayacak “Masal Evleri”nin ilkinin 17 Haziran 2016 tarihinde Seferihisar’da, ikincisini 25 Ekim 2020 tarihinde Ürkmez Mahallesi’nde açtı.

ÇOCUK DOSTU KENTLER

İSMAİL YETİŞKİN

İzmir-Seferihisar
Belediye Başkanı

Dünyada ilk kez uygulanacak bir modeli hayata geçiren Seferihisar Belediyesi, 4-5 yaş grubundaki çocukların eğitimini masallarla başlatmak, çocukları geleceğe daha iyi hazırlamak, yaratıcılıklarını geliştirmek, sanatsal buluşturmak, yabancı dil öğretmek ve onları değişen dünyayı iyi anlayan birer dünya vatandaşı olarak yetiştirmek amacını taşıyor.

Masal Evi, sosyal bir projedir. Bu projede hedef kitle, 4-5 yaş grubundaki çocuklardır. Proje kapsamında çocuklara masallar aracılığıyla verilen değerler, resim, müzik, seramik, bale ve ana dil eğitimleriyle desteklenecektir. Satranç, matematik ve jimnastik gibi eğitimlerle çocukların zihin ve beden gelişimine katkıda bulunulacaktır. Çocuğu bilgilendirmek, sosyalleştirmek, yaşamı tanıtmak, başarı isteği uyandırmak, insana ve çevreye karşı duyarlı olma bilinci kazandırmak hedeflenmektedir.

BELEDİYELERDEN HABERLER

HİZMET

Karşıyaka Belediyesi Kent A.Ş., İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi ve Yaşar Üniversitesi ortaklığında kurulan Kuzey İzmir Teknoloji Merkezi, İzmir Ticaret Odası'nda düzenlenen imza töreniyle hayata geçti. Karşıyaka Ahmet Piriştina Kültür ve Girişimcilik Merkezi'nde 3.330 metrekarelik alanda açılacak olan merkez, "Akıllı Şehirler, Akıllı Hareketlilik ve Akıllı Ulaşım, Akıllı Yaşam, Akıllı Yönetişim" temalarında hizmet verecek. Teknolojinin imkânlarını şehre ve ülkeye kazandırmayı amaçlayan TEKMER, devlet üniversitesi, vakıf üniversitesi ve yerel yönetim ortaklığında kurulmuş olması nedeniyle Türkiye'de bir ilk olma özelliği de taşıyor.

Adana Büyükşehir Belediyesi, Ramazan ayında ihtiyaç sahiplerine gıda kolisi dağıtıyor, yiyecek bulmakta güçlük çeken sokak canlıları için yoğun besleme programı gerçekleştiriyor. Öte yandan Covid-19 vakalarındaki artış nedeniyle karantinadaki vatandaşlar için kahvaltı ve sıcak yemek dağıtım hizmeti de sürüyor.

Bolu Belediyesi, 43 mahalle muhtarına ücretsiz internet hizmeti vermeye başladı. Bolu Belediye Başkanı Tanju Özcan, mahalle muhtarlarıyla bir araya gelerek internet paketlerini teslim etti.

Esenyurt Belediyesi, sanayinin nitelikli eleman ihtiyacını karşılamak için meslek edindirme kursları başlattı. Kursiyerler, aldıkları eğitimin sonunda ESBİM aracılığıyla uygun kadrolarda istihdam edilecek.

Küçükçekmece Belediyesi, Ramazan ayında sosyal yardım hizmetlerini hız kesmeden sürdürecektir. Sosyal yardımdan sıcak yemeğe, koli/gıda paketi desteğinden kıyafet yardımına kadar ihtiyaç sahiplerini yalnız bırakmayan Küçükçekmece Belediyesi, aynı zamanda dijital platform aracılığıyla söyleşi, konser ve orta oyunu yayınlayacak.

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seçer'in vizyon projesi olarak hayata geçirdiği Kariyer Merkezi, iş arayanlara, öğrencilere ve işverenlere yönelik gerçekleştirdiği çalışmalarla fark yaratmaya devam ediyor. Kariyer Merkezi, Avrupa eTwinning projesi çerçevesinde Türkiye, Portekiz, Hırvatistan, Romanya ve Litvanya olmak üzere 5 ülkeden 80'den fazla kişinin katılım gösterdiği Girişimci Meslek Atölyesi programını başarılı bir şekilde modere etti.

Maltepe Belediyesi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Toplu Konut İdaresi (TOKİ) işbirliğiyle yürütülen, "Başbüyük Mahallesi Kentsel Yenileme Projesi" kapsamında yapımı tamamlanan 305 konut, 118 hak sahibine kura çekimiyle teslim edildi.

Artvin Belediyesi, Artvin tarihinin en büyük altyapı yatırımı için çalışmalara başladı. Çalışmanın maliyeti, 20.566.044,80 TL.

Mudanya Belediyesi tarafından ilçe merkezindeki parklara yerleştirilen güneş enerjili aydınlatma sistemiyle parklar kendi enerjisini üretecek.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, Elmadağ'da uzun yıllardır atıl durumda bulunan Hasanoğlu Köy Enstitüsü'nü yeniden canlandıracak. Müzik okulu, amfi tiyatro, müze yapıları, hamam ve ahşap atölyesinden oluşan yerleşkeyi restore ederek çevre düzenlemesini gerçekleştirecek olan Kültür ve Tabiat Varlıkları Daire Başkanlığı, restorasyon projesi çalışmalarına köy enstitülerinin kuruluş günü olarak kutlanan 17 Nisan'da başladı.

Tepebaşı Belediyesi'nin Türkiye'de bir ilk olarak hayata geçirdiği Matematik Evi, her yaştan insana farklı metotlarla matematiği sevdirmeye devam ediyor.

Muratpaşa Belediyesi'nin tasarlayıp dağıttığı HES kodlu anahtarlıkların sayısı 70.000'i geçti. Anahtarlıklar, semt pazarlarında ve sabit noktalarda hazırlanarak vatandaşlara veriliyor.

Akhisar Belediyesi, Ramazan ayının ilk Cuma günü camilerde ibadet eden vatandaşlara içerisinde seccade, tesbih ve dua kitabı bulunan Ramazan seti dağıttı.

Beylikdüzü Belediyesi, Elektronik Belge Yönetim Sistemleri arasında bütünlüğü sağlamak ve en üst seviyede güvenlik önlemleri uygulamak amacıyla "Elektronik Yazışma Projesi 2.0"ı hayata geçiren ilk belediyelerden biri oldu.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, "Kepez-Santral Mahalleleri Kentsel Dönüşüm Projesi"nde yapımı tamamlanan 472 daire, törenle hak sahiplerine teslim edildi. Törene online bağlanan Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek, "Pandemi, ekonomik kriz gibi bahaneler üretmeden, 'Biz birlikte yaparız,' dedik ve sözümüzü tuttuk. Hak sahibi vatandaşlarımız evlerine kavuşacak. Çünkü size bu sözü verdim," dedi.

Bolu Belediyesi, Geçmiş yıllarda özel sektörden satın alınan bank, kamelya gibi şehir mobilyaları artık Park ve Bahçeler Müdürlüğü'ne bağlı marangozhanede üretilecek.

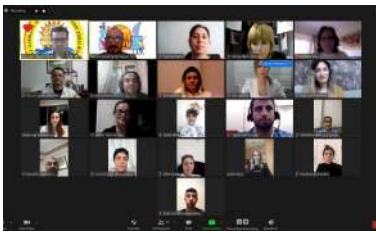
Söke Belediyesi, "Mobil Hizmet Aracı" ve "Deprem Konteyneri" hizmet vermeye başlıyor. Güneş enerji panelleriyle kendi elektriğini üreten, üzerindeki uydu internet sistemiyle dikkat çeken Mobil Hizmet Aracı, teknolojik donanımlarıyla dikkat çekiyor. Belediye hizmetlerinin mobil sistemde verilebileceği araç, aynı zamanda mobil ikram aracı olarak da tasarlandı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, orman yangınlarına hızlı ve etkili müdahale edilebilmesi için 60 köye su tankeri desteğinde bulundu.

Seyhan Belediyesi, "İletişim Merkezi" hizmete girdi. Halkın, yaşadığı sorunları, taleplerini ve beklentilerini doğrudan Seyhan Belediyesi'ne ulaştırabildiği anlık iletişim ağıyla vatandaş ve belediye arasındaki diyalog geliyor. Hizmetler daha hızlı, kesintisiz olarak hayata geçiriliyor ve vatandaş memnuniyeti artıyor.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi bünyesinde hizmet veren "Mersin 33 Kart" şubelerinin sayısı her geçen gün artıyor. Şubelerin sayısı 5'e yükseldi.

Manavgat Belediyesi, yap-işlet-devret modeliyle 15 yıl önce kiralanan, eskimiş köhne yapısı ve kullanışsız olması nedeniyle vatandaşların sıklıkla eleştirdiği Rauf Denktaş Köprüsü'nde düzenleme çalışmasına başladı.

İzmit Belediyesi, kentin birçok yerine yerleştirdiği güneş enerjili sokak lambalarını köylere de kurmaya devam ediyor. İlk çalışmayı Çubuklubala Köyü'nde yapan belediye, Fethiye Köyü'nü de güneşle aydınlatmaya başladı.

Karşıyaka Belediyesi, çocuk ve gençleri hem sporla hem de eğlenceyle buluşturacak "Macera Parkı" projesini hayata geçiriyor. 2.700 metrekare üzerine kurulacak olan parkın yaz döneminde açılması planlanıyor.

Dazkırı Belediye Başkanı İsmail Taylan ve Kaymakam Sercan Sakarya, Esentepe Mahallesi 431 ada 7 parselde bulunan ve belediyeye ait olan arsanın tapusunu 12 derslikli yeni ilkokul yapılabilmesi için İl Özel İdare'ye devretti. Belediye Başkanı İsmail Taylan, "Hemşerilerime, özellikle öğrenci kardeşlerime hayırlı olmasını temenni ederim," dedi.

Merkezefendi Belediyesi, Ramazan ayının ilk gününde Sevindik Mahallesi'nde vatandaşlara sıcak Ramazan pidesi ikram etti.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, ilk Türk denizcilerinden Çaka Bey büstünün açılışını yaptı. Başkan Tunç Soyer, "Amacımız hem Çaka Bey'in önemini hatırlatmak hem de denizcilikteki öncü rolünün gençlere ilham kaynağı olmasını sağlamak," dedi.

Bodrum Belediyesi Ramazan ayı dolayısıyla pandemi kısıtlamalarında iftar saatine yolda yakalanan vatandaşları yalnız bırakmadı. Trafikin yoğun olduğu bölgelerde iftarlık kumanyalar dağıttı.

Adana Büyükşehir Belediyesi, Ramazan ayında, iftar saatlerinde şehrin değişik bölgelerinde gerçekleştirdiği çorba dağıtımıyla iftara yetiştirmeyen vatandaşların orucunu açabilmesini sağlıyor.

Esenyurt Belediyesi'nde kurulan "Taşınır Mal Komisyonu", çalışmalarını tamamladı. Uzun yıllardır kayıt altında olmayan ve korumasız hâlde bulunan taşınır malzemelerin tamamı barkod sistemiyle kaydedildi.

İzmit Belediyesi, temizlik araçlarının girmekte zorlandığı dar sokaklardaki çöpleri toplayabilmek amacıyla 2 adet mini elektrikli yeni çöp toplama aracını hizmete sokuyor.

Balıkesir Gönen Belediyesi, Sarıköy Mahalle parkında çocukların güvenli bir alanda oynayabilmesi için kauçuk zemin döşeme çalışmalarını gerçekleştiriyor.

Hacıbektaş Belediyesi, daha iyi hizmet verebilmek için çöp toplama ve süpürge araçlarını yeniledi. Ayrıca kötü durumda olan kepçenin yenilenmesi işlemi de Yenimahalle Belediye Başkanı Fethi Yaşar, Yenimahalle Belediye Başkan Yardımcısı Yaşar Neslihanoglu ve İç Anadolu Belediyeler Birliği Genel Sekreteri Salim Çoruk'un katkılarıyla tamamlandı.

Mudanya Belediyesi'nin Yıldıztepe Sosyal Yaşam Merkezi projesi kapsamında mevcut yerinden taşınacak olan şehiriçi minibüslerinin yeni merkez durağı tamamlandı. Başkan Hayri Türkyılmaz, "Hizmet vermeye hazır hâle getirdiğimiz yeni merkez durağımız hemşerilerime hayırlı olsun," dedi.

Aydın Büyükşehir Belediyesi, Efeler' de bugüne kadar 421 milyon TL yatırım yaparak ilçenin baştan sona yeniden yapılanmasını sağladı. Başkan Özlem Çerçioğlu, "Tekstil Park'ta binalar değil, çocukların neşeli sesleri yükselecek," dedi.

Maltepe Belediyesi ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi, kırk yıldır çözüm bekleyen Maltepe Meydanı'yla ilgili projenin çalışmalarına başlıyor.

Merkezefendi Belediyesi, 9 Mayıs Pazar günü kutlanacak Anneler Günü'nde "Kendin Yap Ahşap Fotoğraf Çerçevesi" hediye edecek. Çerçeveler, Merkezefendi'de ikamet eden ve başvuru yapan ilk 10.000 vatandaşa verilecek.

Saruhanlı Belediyesi, Yazar Yusuf Atılgan'ın 1950 yılında Saruhanlı'ya bağlı Hacırhanlı Mahallesi'nde kurduğu Hacırhanlı Gençlik ve Spor Kulübü lokalinin bahçesi yenilendi.

İzmit Belediyesi, köylülerin talebini hızla hayata geçirdi. Belediye, Karaabdülbaki Köyü'ndeki üretici pazarının ahşap stantlarını kurmaya başladı. Üretici pazarından 7 köy ücretsiz yararlanacak.

DAYANIŞMA

Lüleburgaz Belediyesi, kısmi kapanma sonrası faaliyeti durdurulan esnaftan su bedeli, atık su bedeli, katı atık bedeli, çevre temizlik vergisi ve okuma ücreti almayacak. Belediye Başkanı Murat Gerenli, "Lüleburgaz Belediyesi olarak bu süreçte tüm imkânlarımızla vatandaşlarımızın yanında olmaya devam edeceğiz," dedi. Önceki dönemde alınan kararlar, kısmi kapatma kararı sonrasında da geçerli olacak.

Akhisar Belediye Başkanı Besim Dutlulu, koronavirüs kısıtlamaları kapsamında yayınlanan genelge sonucunda işyerlerini tekrar kapatmak zorunda kalan ve ekonomik açıdan zor günler geçiren kahvehane işletmelerine destek olmak için yine 500 TL nakit yardım yapacaklarını, kahvehanede çalışan işçilere de Ramazan ayına özel hazırladıkları gıda yardım paketlerinden vereceklerini açıkladı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, ihtiyaç sahiplerinin iftar yemeği paketlerini ve gıda kolilerini kapılarına ulaştırmayı sürdürüyor. İzmirli vatandaşlar tarafından Bizİzmir dijital platformları ve Halkın Bakkalı web sitesi üzerinden satın alınan yemek ve gıda paketleri de büyükşehir ekipleri tarafından evlere teslim ediliyor. Başkan Tunç Soyer'in dayanışma çağrısı üzerine İzmirli vatandaşlar bir haftada 10.000 kişilik iftar yemeği ve 2.000 gıda paketi satın alarak dayanışmaya katkı sağladı.

Bolu Belediyesi,

hayırseverlerin bağışlayacağı Ramazan yardımlarını gerçek ihtiyaç sahiplerine ulaştıracak.

Beşiktaş Belediyesi,

sosyal destek ihtiyacı olan vatandaşlarla yardımseverleri bir araya getirdiği "Beşiktaş İhtiyaç Haritası Sosyal Yardım Yönetim Sistemi" projesini başlattı.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, birlik,

beraberlik ve dayanışmanın simgesi Ramazan ayı dolayısıyla gıda paketi dağıtmayı sürdürüyor. Belediye, Korkuteli, Elmalı, Kemer, Kumluca, Serik, Akseki, Manavgat, Gazipaşa, Demre ve Alanya'daki ihtiyaç sahibi ailelere gıda kolisi yardımı yaptı.

Tepebaşı Belediyesi,

Nihal-İsmail Akçura Aşevi'yle Ramazan ayında da ihtiyaç sahibi vatandaşların sofralarına ulaştırıyor.

Mudanya Belediyesi,

pandemi nedeniyle ilçe genelinde kurulamayan Ramazan çadırlarının bereketini evlere taşıyor. Mudanya Belediyesi'nin Ramazan paketleri, Zeytin Dalı Birimi'ne kayıtlı ihtiyaç sahiplerine dağıtılıyor.

6 Milyon Tek Yürek Tekrar Bayram Ettik					
Mansur					
12.000.000 TL					
21.917	1.671	7.704	121.620	17.680	
1.160.320 TL	91.710 TL	2.324.190 TL	3.172.350 TL	3.377.690 TL	

Nilüfer Belediyesi, Ramazan ayında hazırladığı erzak paketleriyle vatandaşların yanında olmaya devam ediyor. Yerel üreticilerin gıda ürünlerinden oluşturulan erzak paketleriyle herkesin sağlıklı gıdaya ulaşması amaçlanıyor.

İzmit Belediyesi, Yardımseverlerin bağışlarıyla hazırlanan Ramazan kolileri ve sıcak yemekler zor durumdaki ailelere ulaştırıldı.

Malkara Belediyesi, Malkara Ticaret ve Sanayi Odası, Malkara Ziraat Odası, Malkara Ticaret Borsası, Malkara Süt Üreticiler Birliği ve Malkara Kırmızı Et Üreticiler Birliği üst yöneticilerinin destek verdiği Ramazan erzak paketi kampanyası tanıtım toplantısı gerçekleştirildi.

Turgutlu Belediyesi, Ramazan ayı dolayısıyla Aşevi ve Hayır Merkezi aracılığıyla hayırseverlerle ihtiyaç sahibi aileleri buluşturmak amacıyla hayata geçirilen yardım kampanyasına bağışlar gelmeye başladı. Turgutlu Belediye Başkanı Çetin Akın, yapılan bağışları videoyla yayınlayarak kamuoyuna duyurdu. Yardım kampanyasının ilk gününde hayırseverler tarafından iftar yemeği için 340 kişilik, toplamda 6.800 TL'lik yardım yapıldığını ifade eden Başkan Çetin Akın, 27.500 TL değerinde 250 paketin ulaştırıldığını söyledi. Yardımsever bir iş insanının Niğde'den 25.000 kg. patates gönderdiğini de kaydeden Başkan Çetin Akın, gıda paketleriyle birlikte patateslerin de ihtiyaç sahibi vatandaşlara dağıtıldığını belirtti. Başkan Çetin Akın, önemli bir firmanın da 3.000 adet 25 kg.'lık un bağışlayarak kampanyaya destek olduğunu duyurdu.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, 1 Nisan 2021 tarihinde "6 Milyon Tek Yürek" kampanyasının ikinci bölümünü başlattı. Kampanya, yurtdışında yaşayan vatandaşlardan da yoğun ilgi görüyor. Büyükşehir belediyesi, sosyal medya hesapları üzerinden hayırseverlere yönelik yayınladığı teşekkür mesajıyla yirmi günde toplanan yardım tutarının 10 milyon TL'yi aştığını belirtti.

Konak Belediyesi, Ramazan ayının yardımlaşma ve dayanışma ruhunu yansıtan iki kampanya başlattı. "Paylaşmak Güzeldir" kampanyasıyla ihtiyaç sahibi her eve sıcak yemek ulaştırılacak. "Bir Bayramlık Bir Mutluluk" kampanyasıyla da çocuklara bayramlık giysi hediye edilecek. Her iki kampanyaya hayırsever vatandaşlar da destek olabilecek.

Merkezefendi Belediyesi, "Merkezefendi El Ele" iyilik hareketiyle Ramazan ayının ilk iki gününde, ilçe sınırları içerisinde hizmet veren 70 restoranda hazırlanan sıcak iftar yemekleri ihtiyaç sahibi 2.000 vatandaşın evlerine ulaştırıldı.

Akhisar Belediye Başkanı Besim Dutlulu, Ramazan davulcularının bahış toplamak için kapı kapı gezmesini engellemek, bulaş riskini en aza indirmek ve ekonomik açıdan mağduriyet yaşamalarını engellemek için bu yılki bahışları Akhisar Belediyesi'nin üstleneceğini söyledi.

Karşıyaka Belediyesi Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü, 65 yaş ve üzerinde olup yalnız yaşayan vatandaşlara destek olmaya devam ediyor. 518 aileye sıcak yemek dağıtıldı. Belediye ayrıca 12 vatandaşa da 8.200 TL nakdi yardımda bulundu.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, "Ramazan Paylaşmaktır" sloganıyla başlattığı destek uygulamasında hayırseverlerin satın aldığı paylaşım kolilerini ihtiyaç sahiplerine ulaştırmaya devam ediyor.

Kuşadası Belediyesi, Ramazan ayında 4.000 aileye gıda yardımı yapmak için hazırlıklarını tamamladı. Hazırlanan gıda kolileri, Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü ekipleri tarafından Ramazan ayı boyunca vatandaşların evlerine ulaştırılacak.

Bandırma Belediyesi, Ramazan ayında da ihtiyaç sahibi vatandaşların yanında olmayı sürdürüyor, erzak/gıda kolileri dağıtıyor.

Aydın Büyükşehir Belediyesi, her gün 25.000 kişilik iftarlık hazırlayıp vatandaşların evlerine teslim ediyor. Başkan Özlem Çerçioğlu, "Vatandaşlarımızla dayanışmamızı daima sürdüreceğiz," dedi.

Maltepe Belediyesi, Ramazan ayı boyunca 18 mahallede dayanışma masası kurarak iftar yemeği dağıtacak. İftar yemekleri her gün bir mahallede ücretsiz dağıtılacak, 60.000 kişiye ulaştırılacak.

Buca Belediyesi, iftar saatine yetişemeyen vatandaşları yalnız bırakmayacak. Ramazan ayının ilk iftarıyla başlayan etkinlik kapsamında evlerine yetişemeyen ve iftar saatinde çalışan vatandaşlara iftarlık paketler dağıtıldı.

Muğla Büyükşehir Belediyesi, Ramazan ayında ihtiyaç sahibi vatandaşlara "Gıda Paketi" yardımı yapıyor. Üretim kooperatiflerinden satın alınan gıda paketleriyle hem üreticiye hem de ihtiyaç sahibi vatandaşlara destek veriliyor.

Manavgat Belediyesi, Ramazan ayında Boğaz Otel bünyesinde kurduğu geçici aşeviyle 1.500 ihtiyaç sahibi vatandaşın evine günlük sıcak yemek götürmeye başladı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Covid-19 pandemisinin başladığı günden itibaren faaliyetlerine ara veren özel tiyatrolar için yeni bir dayanışma başlattı. Büyükşehir Belediyesi Kültür Daire Başkanlığı'nın üstlendiği projeye bir yılı aşan süredir zor günler geçiren tiyatrolar perdelerini yeniden açacak. Büyükşehir Belediyesi tarafından belirlenen alanlarda (açık/kapalı alan veya dijital mecralarda) yeniden seyircileriyle buluşacak.

Ergene Belediyesi, kiracılarına 3 ay daha %90 oranında kira indirimi uygulayacak.

İzmit Belediyesi, İzmit Otogar'da sabahlamak zorunda kalan ihtiyaç sahibi vatandaşlara otogar esnafının talebiyle sıcak yemek ulaştırdı.

Bornova Belediyesi, Ramazan ayı boyunca ihtiyaç sahibi 50.000 vatandaşın sofrasına konuk olmak için çalışmalarını sürdürüyor.

Yenimahalle Belediyesi, aşevinde hazırlanan iftar menülerini evlerinden çıkamayan ve ihtiyaç sahibi olan vatandaşların evlerine götürüyor.

Lüleburgaz Belediyesi, ilçe genelinde belirlenen 1.750 ihtiyaç sahibi aileye erzak dağıtmaya başladı. "İyilik Elden Ele" sloganıyla harekete geçen ekipler, belirlenen adreslere erzakları teslim etmeye başladı.

Çanakkale Belediyesi, Covid-19 salgını nedeniyle ekonomik sıkıntıları artan kentlilere yönelik yürüttüğü dayanışma kampanyasını Ramazan ayında da sürdürüyor.

Buca Belediyesi, ilçe genelinde yapılan sosyal yardımların en etkili şekilde kullanılmasına imkân sağlayacak “Üzüm Kart Projesi”ni hayata geçirdi. Toplu iş sözleşmesiyle aylık yardım alan 1.300 personele dağıtılan “Üzüm Kart”lar, belediye tarafından yapılan sosyal yardımların Buca’daki anlaşmalı işletmelerde kullanılmasını sağlayacak, esnafa can suyu olacak.

Odunpazarı Belediyesi, Aşevi, ihtiyaç sahibi vatandaşlarla dayanışmasını Ramazan ayında artırarak sürdürüyor. İhtiyaç sahibi vatandaşlara günde iki öğün üç çeşit sıcak yemek veren aşevi, Ramazan pidesi de dağıtıyor.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, her kesime yönelik yürüttüğü sosyal projelerini Ramazan ayında da devam ettiriyor. “Mahalle Mutfakları” projesi kapsamında 3 TL’ye üç çeşit yemeği 21 noktada vatandaşlara ulaştıran büyükşehir belediyesi, Ramazan ayı boyunca ücretsiz yemek de dağıtacak. Her gün üç ilçenin üç farklı mahallesinde 5.000 kişilik ücretsiz yemek dağıtılacak.

Çankaya Belediyesi, pandemiden etkilenen kesimlerle yardımlaşmaya devam ediyor. Ramazan ayının başlamasıyla birlikte mahallelerde gıda kolisi yardımı yapan belediye, esnafa da dayanışma içinde. Ankara Umum Otomobilciler ve Şoförler Esnaf Odası’na bağlı 215 taksi durağı temsilcisine duraklarda dağıtılmak üzere 3.870 paket gıda kolisi teslim ediliyor.

Çiğli Belediyesi, ihtiyaç sahibi ailelere dağıtılması planlanan iftarlıklar, ilçe sınırları içerisinde bulunan, Ramazan ayı boyunca paket servis şeklinde hizmet vereceği açıklanan restoran ve lokantalardan satın alınacak ve günlük olarak ailelerin evlerine bırakılacak. Ramazan ayı boyunca sürecek bu uygulamayla her gün 400 haneye iftar ikramı yapılacaktır.

Beşiktaş Belediyesi, günlük 1.000 kişiye verilen sıcak yemek kapasitesini 5.000 kişiye çıkardı. Belediye, “Dost Eller Mutfak” hizmetiyle ihtiyaç sahibi ve ileri yaştaki vatandaşların evlerine sıcak yemek ulaştırmaya devam ediyor.

Efes Selçuk Belediyesi, Ramazan dayanışma paketleri, ihtiyaç sahibi vatandaşlara düzenli olarak ulaştırılacak.

Gazipaşa Belediyesi, Ramazan ayının nedeniyle aynı yardım kampanyası başlattı.

Beylikdüzü Belediyesi, Ramazan ayı boyunca sosyo-ekonomik zorluklar yaşayan ailelere sıcak yemek hizmeti sağlamaya devam ediyor.

Ergene Belediyesi, kardeş belediyesi Makedonya’nın Radoviş Belediyesi’ne Covid-19 salgınıyla mücadele çalışmaları kapsamında destek olmak maksadıyla 30.000 maske gönderme kararı aldı.

Ataşehir Belediyesi, Aşevinde hazırlanan iftarlıklar Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü tarafından tespit edilen ihtiyaç sahiplerine teslim ediliyor. Sıcak yemek dışında erzak kolileri de dağıtılıyor. Erzak kolilerinde temel gıda ve kuru bakliyat gibi ailelerin ihtiyaç duyacağı ürünler bulunuyor.

Zile Belediyesi, Ramazan ayının gelmesiyle birlikte kimsesi olmayan, koronavirüse yakalanan ya da bakıma muhtaç olan vatandaşlar için gönül sofraları kuruluyor.

Akhisar Belediyesi, Ramazan ayında ihtiyaç sahibi vatandaşlara gıda paketi yardımı yapıyor. Belediye, üretici kooperatiflerinden satın aldığı gıdalarla hem üreticiye hem de ihtiyaç sahibi vatandaşlara destek veriyor. Ayrıca bağışlanan gıda ürünlerini de ihtiyaç sahibi vatandaşlara ulaştırmaya devam ediyor. Halkla İlişkiler Müdürlüğü ve Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü ekipleri, hayırsever bir vatandaşın bağışladığı 20 ton patatesi, 7 kg.’lık çuvalar hâlinde pandemi sebebiyle zor zamanlar geçiren ihtiyaç sahibi vatandaşlara ulaştırıyor.

Kadıköy Belediyesi Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Ramazan ayının başlamasıyla birlikte Kadıköy sınırlarında yaşayan, müdürlük tarafından belirlenen ihtiyaç sahibi ailelere kuru gıdaların yer aldığı yardım kolilerini ulaştırmaya başladı.

Esenyurt Belediyesi, Ramazan ayında ihtiyaç sahibi vatandaşlara destek olmak amacıyla gıda kolisi yardımında bulunuyor. Ekipler, gıda kolilerini dar gelirli ailelere ulaştırmaya devam ediyor.

Seyhan Belediyesi, merkeze uzak mahallelerde yaşayan ihtiyaç sahibi vatandaşlar için mobil aşevini hizmete soktu. Aşeviyle yardıma ihtiyacı olan, dezavantajlı ve 65 yaş üstündeki vatandaşlara sıcak yemek ikram ediliyor.

EĞİTİM

Kartal Belediyesi, Seminer, panel, konferans ve eğitimler devam ediyor. Bu çalışmalar kapsamında Kartal Belediyesi Kreşler Müdürlüğü’ne bağlı on beş kreşte görev yapan öğretmenlere yönelik olarak önemli bir eğitim semineri düzenlendi.

Çorlu Belediyesi, 2021 yılı bahar dönemindeki ücretsiz kurslar sosyal mesafe kuralları kapsamında sürüyor. Eğitimci, çocuklar için İngilizce, el sanatları, resim, işaret dili, satranç, mental aritmetik ve halk oyunları, yetişkinler için de el sanatları, bilgisayar, İngilizce ve halk oyunları dallarında eğitim veriyor.

İzmit Belediyesi, öğrencilerin sosyal ve fiziksel gelişimine katkıda bulunmak için Gültepe İlköğretim Okulu’na 84 adet akıl oyunu seti hediye etti.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, kentsel adaletin ve eşitliğin tesisi için eğitim ve farkındalık çalışmalarını hızlandırıyor. İzmir’de her türlü ayrımcılığa karşı mücadele etmek, bir arada yaşamayı ve barış kültürünü desteklemek amacıyla büyükşehir bünyesinde kurulan Kentsel Adalet ve Eşitlik Şube Müdürlüğü, Yerel Gençlik Dernekleri Ağı üyelerine “İnsan Hakları ve Hak Temelli Çalışma” eğitimi verdi.

Bilecik Belediyesi, Polis Meslek Eğitim Merkezi adayları için gerçekleştirilen fiziki yeterlilik sınavı hazırlık kursları devam ediyor.

Nilüfer Belediyesi'nin Nilüfer Kent Konseyi ve NİLKOOP'la birlikte düzenlediği "Çiftçiler, Kooperatifler ve Gıda Egemenliği" konulu webinarda gıda egemenliğinin boyutları, çiftçi mücadeleleri, alternatif gıda ağları, kooperatif deneyimleri ve Nilüfer'de yapılan uygulamalar ele alındı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi ANFA Özel Güvenlik Eğitim Kurumu, pandemi nedeniyle ara verdiği özel güvenlik eğitimlerine başladı. Uygulamalı ve teorik eğitimlere katılmak isteyenler için başvurular devam ediyor.

Çorlu Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü tarafından "Çorlu'da Sıfır Atık" sloganıyla yapılan geri dönüşüm çalışması kapsamında "Akıllı Atık Yönetimi" eğitimi düzenlendi..

TARIM-HAYVANCILIK, ÜRETİCİYE DESTEK

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Elmalı'da örtü altı seracılığın ve meyve bahçelerinde akıllı tarım uygulamalarının bir parçası olan "Dijital Tarımsal Takip Amaçlı Kablosuz Uzaktan İzleme Sistemini" faaliyete geçirdi. Pilot bölge seçilen Çukurelma Mahallesi'nde dijital sistemlerin kurulduğu seralardan ilk veriler alındı. Üreticiler, daha önce belgesellerde izledikleri sistemi seralarında görmekten büyük mutluluk duyduklarını söyledi.

Dazkırı Belediye Başkanı İsmail Taylan, buğday tarlasında incelemelerde bulundu.

Bornova Belediyesi, tarımı desteklemek ve yaygınlaştırmak amacıyla yaptığı çalışmalar kapsamında vatandaşlara ücretsiz sebze fidanı dağıtmaya başladı. İlçe genelinde yapacağı dağıtımları artırarak 100.000 fidan hedefi koyan belediye, kendi seralarında yetişen ürünleri vatandaşlarla buluşturdu.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi ile Tarımsal ve Veteriner Hizmetleri Dairesi'nin işbirliğiyle Gülnarlı üreticilerden 10.000 kg. kuş üzümü alındı. 50 gr.'lık paketler hâline getirilen kuş üzümleri, salgın sürecinde çocukların evlerine ulaştırılan okul sütleriyle birlikte dağıtımına çıktı.

Hopa Belediyesi tarafından Esenkıy (Azlağa) Köyü'nde meyve fidanı dikildi.

Nilüfer Belediyesi, kent bostanlarında üretilen Atalık tohumları vatandaşlara dağıtmaya devam ediyor.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, ilçelerde gübre kullanımını azaltmak ve maliyeti azaltmak için 19 ilçede çiftçinin toprağını ücretsiz analiz etmek üzere çalışma başlattı.

Tarsus Belediyesi'nin yerli üretimi teşvik etmek amacıyla başlattığı yerli tohum atağı devam ediyor. Damlama ve Kulak'tan sonra Alifakı Mahallesi'nde yapılan mısır tohumu ekimi, Tarsus'ta hızla yayılmaya devam ediyor.

Aydın Büyükşehir Belediyesi, tarımsal sulama kanallarında iyileştirme çalışmalarını sürdürüyor. Karacasu'da 800 dekarlık tarım arazisini besleyen su kanalları modern hâle getiriliyor.

Arapgir Belediyesi, kırsal kalkınma projeleriyle çiftçilere destek olmaya devam ediyor. Bu kapsamda 2.000 dut fidanı ücretsiz olarak dağıtıldı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Tarımsal ve Veteriner Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, "Bal Gibi Destek, Her Petekte Gelecek" sloganıyla başlattığı proje kapsamında 708 arı yetiştiricisine petek, arıcı körüğü ve arıcı maskesinden oluşan koliler ulaştırdı. Artan ekipman maliyetleri nedeniyle zor bir süreç geçirdiklerini belirten arı yetiştiricileri, piyasadaki sahte bal satışlarının da kazançlarını olumsuz etkilediğini vurguladı. Mesleği bırakma noktasına geldiklerini belirten bazı arı yetiştiricileri, büyükşehirin sunduğu desteğin kendilerine can suyu olduğunu söyledi.

Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin tarımsal alanda üreticilere alternatif gelir kaynağı sağlamak amacıyla geliştirdiği proje kapsamında İbradılı çiftçilere adaçayı ve lavanta fidesi verildi. Bölgenin tıbbi aromatik bitkiler ve ipekböcekçiliği üretiminde merkez olması hedefiyle, kullanılmayan köy okulu da restore edilerek üretim merkezine dönüştürülecek.

ÇEVRE

Gaziemir Belediye

Başkanı Halil Arda, İzmir'in Çernobili olarak bilinen Emrez Mahallesi'nde gömülen nükleer atıkların temizlenmesi için atıkların bulunduğu alanda 30 Nisan Cuma gününden itibaren her hafta "duran adam" eylemi yapacak.

Hacıbektaş Belediyesi,

İstanbul'da yaşayan Hacı Bektaş Veli gönül dostu Sabri Salı sponsorluğunda ve Çevre Kuruluşları Dayanışma Derneği desteğiyle Çilehane'ye 6.000 adet Karaçam dikimine başlıyor. Belediye Başkanı Arif Yoldaş Altıok, "Desteklerini esirgemeyen sevgili gönül dostu Sabri Salı ve ÇEKUT Derneği gönüllülerine Hacıbektaş Belediyesi ve Hacıbektaş halkı adına sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz," dedi.

Bodrum Belediyesi,

daha temiz bir Bodrum hedefleyerek çöpün sebep olduğu kötü koku ve görüntü kirliliğini ortadan kaldırmayı sağlayan yeraltı çöp konteyner sistemini hayata geçirdi. Akıllı kent yönetim sistemleri kapsamında başlatılan çalışmaların ilk adımı atıldı.

Tuzlukçu Belediyesi, “Tuzlukçu Çöl Olmasın” platformunun yönetici ve gönüllülerinin Konya’dan getirdiği 10.000 adet çam, 2.000 adet ceviz ile 2.000 adet badem ağacı fidanı dağıtıldı.

Efeler Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü tarafından okullara yönelik atık pil toplama kampanyası başlatıldı. Kampanya kapsamında ilçedeki okullara atık pil toplama kutuları yerleştiriliyor. Efeler Belediyesi tarafından 50-249 kg. atık pil toplayan okullara her 50 kg.’da 1 futbol, 1 voleybol ve 1 basketbol topu, 250 kg. atık pil toplayan okullara 1 adet STEM robotik sistem seti hediye edilecek.

Muratpaşa Belediyesi’nin “Çocuklarımız Toprakla Tanışsın” sloganıyla başlattığı balkon bahçeciliğinde ikinci etap, adaçayı, kekik, sarımsak gibi aromatik bitkilerle devam ediyor. Fidelerin ekili olduğu 2.000 saksının dağıtımı başladı..

ULAŞIM

Mersin Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı, akıllı şehir uygulamalarında önemli bir yeri olan “Akıllı Toplu Ulaşım Sistemi”ni hayata geçirdi. Belediye, sistemde bulunan “Taksi Tarifesi” ve “Okul Servis Bilgileri” modülleri sayesinde “Akıllı Toplu Ulaşım Sistemi”ni kullanan belediyeler arasında ilk sıralarda yer alıyor. Yaklaşık 1.5 yıldır üzerinde çalışılan sistem aracılığıyla vatandaşlar, kent içinde zaman kaybetmeden ulaşım sağlayabilecek.

Konak Belediyesi, Çınartepe ve Atamer Mahallesi sakinlerinin Toros kapalı pazaryerine ulaşımı için iki servis aracı ücretsiz hizmet veriyor.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, toplu ulaşım hizmetlerinden günün belli saatlerinde %50 indirimli tarifeyi yararlanılmasını sağlayan Halk Taşıt uygulamasının sefer zamanlarını değiştirdi. Pandemiyle mücadele kapsamında uygulanan sokağa çıkma kısıtlamasının 19:00’da başlaması nedeniyle Halk Taşıt seferleri 18:00-19:00 saatleri arasında yapılacaktır.

Balıkesir Gönen Belediyesi, 123, 127, 171 numaralı sokaklarda, Yaprak ve Şener Uğur Sokak’ta gerçekleştirilecek olan parke taş yol yapımı öncesinde yol tesviye ve çevre düzenlemesi çalışmaları aralıksız devam ediyor.

Ankara Büyükşehir Belediyesi EGO Genel Müdürlüğü Ankara Metro İşletmesi, daha güvenli, konforlu ve hızlı hizmet verebilmek amacıyla sinyalizasyon sisteminde güncelleme yaptı. Yeni sinyalizasyon sistemini V4 yazılım sisteminden V6 yazılım sistemine yükselten EGO Genel Müdürlüğü, “M1, M2, M3-OSB/ Törekent-Koru Metro” hattındaki sürüş testlerini başarıyla tamamladı. Son sürüm sinyalizasyon sistemi sayesinde ticari hız 70 kilometre/saatten 80 kilometre/saate çıktı.

SOKAK HAYVANLARINA YARDIM

Çankaya Belediyesi, Hasta, yaşlı ve engelli hayvanlar, Sahipsiz Sokak Hayvanları Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi’nde güvenilir bir ortamda yaşamlarını sürdürüyor.

Kuşadası Belediyesi, havaların ısınmaya başlamasıyla birlikte köpek eğitim parklarında ilaçlama çalışmasına başladı. Can dostlarının sağlığını korumak amacıyla yürütülen ilaçlama çalışması, hayvanseverler tarafından büyük bir memnuniyetle karşılandı.

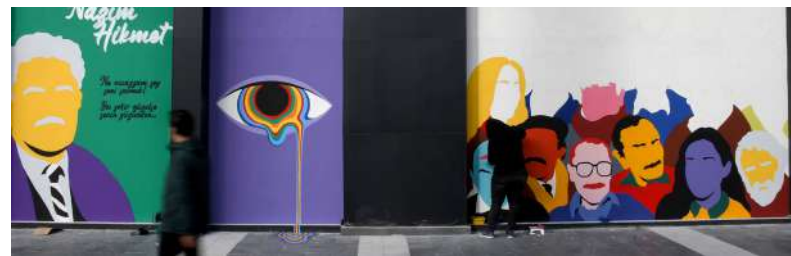
Tarsus Belediyesi, pandemi sürecinde kısıtlamaların artmasıyla birlikte yeşil alanlara ve parklara duyulan ihtiyacı göz önünde tutarak projelerine 34 adet park ekledi. “Dost Patiler Eğitim ve Oyun Parkı”, bu çalışmalardan biri oldu.

Tepebaşı Belediyesi, sokağa çıkma yasakları kapsamında can dostları yalnız bırakmıyor. Belediye ekipleri, merkez mahallelerin yanı sıra kırsal alanlarda yaşayan sokak hayvanları için de besleme faaliyetlerini sürdürüyor.

KÜLTÜR-SANAT

Nilüfer Belediyesi’nin “Etüt: Güncel Sanata Doğru İlk Adımlar” programına konuk olan ve çağdaş fotoğrafa ilişkin konuşan fotoğraf sanatçısı Orhan Cem Çetin, dünyanın farklı yerlerinde bu alanda çalışan sanatçıların ünlü fotoğraflarını inceledi.

Maltepe Belediyesi ve **Sarıyer Belediyesi**’nin ortaklaşa düzenlediği “Uluslararası Online Kısa Performanslar Festivali” devam ediyor. Koronavirüs pandemisi nedeniyle dijital ortama taşınan festivale yurtiçinden ve yurtdışından belediyeler, özel tiyatrolar ve tiyatro toplulukları katılıyor.

Odunpazarı Belediye Tiyatrosu, “İkinci Dereceden İşsizlik Yanığı” adlı oyunla Sarıyer ve Maltepe Belediye Tiyatrosu tarafından düzenlenen Uluslararası Online Kısa Performans Festivali’ne katıldı.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Ramazan etkinlikleri çevrimiçi olarak vatandaşlarla buluştu.

Kuşadası Belediyesi’nin ilçeyi modern, estetik ve renkli bir görünüme kavuşturmak amacıyla başlattığı çalışmalar devam ediyor. Daha önce trafoları Yeşilçam yıldızlarının resimleriyle süsleyen Kuşadalı restoratör/konservatör Venüs Şahin ile Çağla Cansın Karaman, şimdi de turistik çarşıların duvarlarını Türk edebiyatının ünlü yazar ve şairlerinin çizimleriyle dizelerinden oluşan ve mural adı verilen resimlerle donatmaya başladı.

Edremit Belediyesi, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün Edremit’e gelişini kutladı. Atatürk Kültür Evi’ndeki “Atatürk Fotoğrafları Sergisi”, pandemi kurallarına uygun şekilde açıldı.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer’in kentte pandemi nedeniyle sekteye uğrayan kültür sanat üretimini ve zor günler geçiren sanatçıları destekleme kararı kapsamında organizasyon düzenlendi.

Tepebaşı Belediyesi, Kent & Kültür Söyleşileri, Zoom ve YouTube aracılığıyla online olarak gerçekleştirmeye devam ediyor. Söyleşinin bu ayki konuğu, sevilen edebiyatçı Necmiye Alpay oldu.

Güzelbahçe Belediyesi, Pandemi nedeniyle açılmayan kurslar online olarak açılacak.

Muğla Büyükşehir Belediyesi, Yurtiçinde ve yurtdışında yaşayan 15-25 yaş arası piyanist gençlere dünyaca ünlü piyanist İdil Biret'in adını taşıyan festivalde orkestra eşliğinde sahne alma imkânı sağlıyor. Festival dahilinde seçilecek olan iki genç piyanist, 2-5 Ağustos 2021 tarihleri arasında gerçekleşecek olan 3. Muğla İdil Biret Müzik Festivali'nde Muğla Büyükşehir Belediyesi Orkestrası eşliğinde konserler verecek ve İdil Biret'le aynı sahnede yer alacak.

Efeler Belediyesi Yayın Kurulu, çok sayıda nitelikli yapının ülkenin bilimsel, kültürel ve sanatsal yaşamına katılmasına katkı sunuyor. Bu kapsamda son olarak Yazar Yalçın Dinçer'in "Perdenin Arkası" ve Yazar M. Ümit Görgülü'nün "Çakırcalı Mehmet Efe'nin Sanatta Ele Alınışı-Yerelden Evrensele Bir Kahraman Yaratmak" adlı kitapları yayımlandı. Söz konusu kitapları temin etmek isteyen vatandaşların Efeler Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne ulaşarak gerekli bilgiyi edinebilecekleri bildirildi.

Nilüfer Belediyesi'nin çevrimiçi düzenlediği "Müzikalik" programına konuk olan bağlama sanatçısı Erdem Şimşek, sergilediği müzik performansıyla ve keyifli sohbetiyle izleyenlere unutulmaz anlar yaşattı.

Çankaya Belediyesi, Dünya Sanat Günü'nü klasik müzikle taçlandırdı. Genç yeteneklerden piyanist Gülce Sevgen'in resitali Çankaya Belediyesi'nin YouTube kanalında online olarak sanatseverlerle buluştu.

Mersin Büyükşehir Belediyesi İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi'nin Sosyal Faaliyet Kulüpleri Projesi kapsamında çalışma yürüten Şiir Kulübü, Kongre ve Sergi Sarayı'nda düzenlediği şiir dinletisinde Nazım Hikmet, Gülten Akın ve Atol Behramoğlu gibi usta şairlerin şiirlerine yer verdi.

SPOR

Karşıyaka Belediyesi Spor İşleri Müdürlüğü tarafından düzenlenen sosyal mesafeli sabah aktiviteleri başladı. Hafta içi her gün 5 ayrı parkta sabah 10:00-11:00 saatleri arasında sabah sporu, pilates ve hiit kardio branşında gerçekleştirilen etkinliklerin pandemi sürecinde devam etmesi planlanıyor.

Edremit Belediyesi, pandemide spor salonlarının da kapanmasıyla birlikte sosyal alanlardan izole olan vatandaşları çevrimiçi ortamda spor yapmaya davet ediyor. Jimnastik eğitmeni Pınar Akin, evde egzersiz eğitimi verecek.

Konak Belediyesi'nin Halkapınar'daki tesislerinde antrenmanlarına devam eden Konak Belediyespor Kadın Futbol Takımı'nın oyuncularıyla buluşan Başkan Batur, Turkcell Kadınlar Futbol Ligi'nde şampiyonluk mücadelesi verecek takıma başarı dileklerini ilettili ve "Konak Belediyesi'ni ve İzmir'i en iyi şekilde temsil edeceğinize inanıyorum. Takımımıza güvenimiz tam," dedi.

Gazipaşa Belediyesi, Antalyaspor Kulübü'nün başlatmış olduğu 5.000 bayrak kampanyasına destek oldu.

Turgutlu Belediye Başkanı Çetin Akin, Antalya'da düzenlenen ve 28 ülkeden 2.200 sporcunun katıldığı 6. Uluslararası Kick Boks Avrupa Kupası'nda 2 altın, 1 gümüş ve 1 bronz madalya kazanan genç sporcular Eren Gökmen, Sude Gündüz, Sude Naz Karataş, Perrun Şahin ve antrenör Tayfur Özcan ile Manisa'da düzenlenen Aerobik Jimnastik Türkiye Şampiyonası'nda şampiyon olan Turgutluspor Futbol Şube Sorumlusu Tolga Seyman'ın kızı sporcu Şimal Seyman'ı belediyede ağırladı.

Muratpaşa Belediyespor, Milli kick boks sporcusu Hasan Mert Kızıl, 6. Uluslararası Türkiye Açık Kick Boks Avrupa Kupası Light Contact dalında şampiyon oldu.

Yenimahalle Belediyesi, ülke genelinde artış gösteren Covid-19 vaka sayılarından dolayı Ramazan ayını evlerinde geçirecek olan ilçe sakinleri için sosyal medya hesaplarından iftar sonrasında vücut egzersizi antrenmanları yayınlıyor.

ETKİNLİK

Çanakkale Belediyesi ve **Osnabrück Belediyesi** kent elçileri Çağla Avcı ve Neşe Yıldız Kendibaşına tarafından 29 Nisan Perşembe günü ikincisi gerçekleştirilecek olan "İki Dilli ve Resimli Kitap Sineması" etkinliği için başvurular başladı.

Beşiktaş Belediyesi,

Kadın Dayanışma ve Yaşam Merkezi ve sosyal bir girişim olan Öğrenme Meraklıları işbirliğiyle düzenlenen online etkinlikler devam ediyor. "Meraklı Atölyeler" kapsamında çocuk gelişimi ve okul öncesi eğitimcisi Özlem Öznur Gökbulut'un katılımıyla "İyi Çocuk Yetiştirmek İçin Vazgeçtiklerimiz" konulu online bir seminer düzenlendi.

Marmaris Belediyesi,

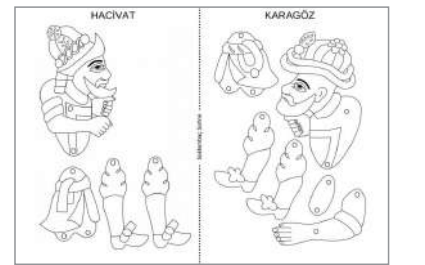
56. Cumhurbaşkanlığı Türkiye Bisiklet Turu'nun Marmaris etabı için özel hazırlıklar yaptı. Halk plajında 150 metre uzunluğunda Türk Bayrağı açıldı. Bisikletlerle oluşturulan bisiklet figürü de havadan görüntülendi.

Bandırma Belediyesi,

Ramazan etkinlikleri kapsamında belediye sosyal medya hesaplarında Karaköz Kukla Atölyesi'ni gerçekleştirdi.

Bodrum Belediyesi

Park ve Bahçeler Müdürlüğü ekipleri tarafından Yokuşbaşı'da Cevat Şakir Kabaağaçlı'nın Bodrum'u ilk gördüğü noktada yapılan seyir terasının resmi açılışı gerçekleştirildi.

KENT & KÜLTÜR
söyleşileri

Necmiye ALPAY
"Necmiye Alpay'la 1950'den Günümüze Şiirimiz"

Online Söyleşi

Söyleşiye katılmak için QR kodu telefonunuza okutabilir ya da tepebasi.bel.tr/etkinlikler.asp sayfasında bulunan linke tıklayabilirsiniz.

Kayıt için ad, soyad ve telefon bilgilerinizi kultur@tepebasi.bel.tr adresine e-posta ile gönderebilirsiniz.

Youtube hesabımızda canlı yayında

22 NİSAN
PERŞEMBE
20:00

tepebasi.bel.tr

Çiğli Belediyesi, Kızılay Konak Şubesi'nin katkılarıyla dar gelirli ailelerin ihtiyaçlarını karşılamaları amacıyla projelendirilen "Çiğli Sosyal Market" düzenlenen törenle açıldı.

Samandağ Belediyesi'nin uzun zamandır üzerinde çalıştığı ve Samandağ'ın turizm potansiyelini ortaya çıkaracak olan "Atatürk Sahil Parkı" projesinin temel atma töreni gerçekleşti.

Karabağlar Belediyesi, İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İzmir Engelsiz Sanat Derneği işbirliğiyle "Elim Sende" projesi gerçekleştirildi. Karabağlar'da ikamet eden ve yaşları 7 ile 14 arasında değişen çocuklar, hayallerindeki engelsiz parkı tasarlayarak proje hâline getirdi.

Bodrum Belediyesi, Avrupa Yerel Yaşamda Kadın-Erkek Eşitliği Şartı CEMR Protokolü'ne imza atan belediyeler, Zoom aracılığıyla bir araya geldi. "Yerel Eşitlik Eylem Planı"nın Bodrum yerelinde faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının, meslek örgütlerinin, Bodrum Kent Konseyi'nin, kadın örgütlerinin ve çoklu ayrımcılığa uğrayan tüm grup temsilcilerinin de katılacağı çalıştayla geliştirilmesi planlanıyor.

Efes Selçuk Belediyesi, Bergama'da düzenlenen "Dünya Mirası İzmir" çalıştayına katılan yerel yönetimler ve UNESCO süreci hakkındaki deneyimlerini paylaştığı bir sunum gerçekleştirdi.

Şişli Belediyesi, "Ramazan Lezzetleri Güllaç Atölyesi" düzenliyor.

Karabağlar Belediyesi, revizyon imar planlama sürecini daha sağlıklı yürütmek için Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliği'ne bağlı bazı odalarla görüş alışverişinde bulundu.

DİĞER

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Akdeniz Belediyeler Birliği tarafından bu yıl altıncısı düzenlenen Akdeniz Belediyecilik Proje Yarışması'nda üç ödül aldı. antalya.com.tr, Kent Araştırmaları Merkezi ve Alanya Entegre Katı Atık Değerlendirme Bertaraf ve Enerji Üretim Tesisi projeleri ödül kazandı.

Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı Yılmaz Büyükerşen, Leonardo da Vinci'nin doğum günü nedeniyle 2012 yılından beri 15 Nisan tarihinde kutlanan Dünya Sanat Günü etkinlikleri kapsamında UNESCO onaylı Uluslararası Plastik Sanatlar Derneği tarafından "Yılın Sanat İnsanı" ödülüne layık görüldü.

Konak Belediyesi, Avrupa Konseyi'nden ikinci ödülünü aldı. 2020 yılında yaptığı çalışmalarıyla Avrupa Konseyi'nin Avrupa Yerel Demokrasi Haftası Partner Ödülü'ne layık görülen Konak Belediyesi, bu kez de Avrupa Diploması'yla ödüllendirildi. Ödül, Konak Belediyesi'ni Avrupa Ödülü'ne bir adım daha yaklaştırdı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Nisan ayı meclis toplantısının üçüncü oturumunda kentsel dönüşümle ilgili önemli bir karara imza atıldı. Aktepe-Emrez Mahalleleri'nde kentsel dönüşümün başlatılması için İzmir Büyükşehir Belediyesi'yle İZBETON arasında imzalanan protokol ve teknik şartname oybirliğiyle kabul edildi.

Beylikdüzü Belediyesi, İstanbul Bilgi Üniversitesi'yle Teknoloji Geliştirme Merkezi ve Teknoloji Geliştirme Bölgesi projeleri için protokol imzaladı.

Kuşadası Belediyesi, Türkiye'nin önemli sivil toplum kuruluşlarından Habitat Derneği ve Aydın Büyükşehir Belediyesi işbirliği içerisinde hayata geçireceği "Kampinova" isimli proje için çalışmalara başladı. Kuşadası'nı çağın yeni turist tipi olan "dijital göçebeler"le tanıştıracak olan Kampinova'nın en kısa süre içerisinde ilçe turizmüne kazandırılması hedefleniyor.

Odunpazarı Belediyesi ile Odunpazarı Tapu Müdürlüğü arasında protokol imzalandı. İşlem yoğunluğunu azaltacak olan protokol, işlem sürelerini de kısaltarak verimliliği artıracak.

Mersin Yenışehir Belediyesi ile Arama Kurtarma Derneği (AKUT) Mersin ekibi arasında işbirliği protokolü imzalandı. İmzalanan protokolle Yenışehir Belediyesi, olası bir afet durumunda arama kurtarma çalışmalarına katılacak olan AKUT Mersin ekibine gıda paketi desteğinde bulunacak. Ayrıca eğitim süreçlerinde ve çeşitli etkinliklerde de işbirliği yapılacak.

Bornova Belediyesi, vatandaşların teknolojiyen yararlanarak kamudaki işlerini daha kolay çözmeleri amacıyla önemli bir protokole imza attı. İşlem yoğunluğun azaltılması, işlemlerin belediyeye gelmeden çözülmesi ve işlem sürelerinin kısaltılması amacıyla belediyeyle Tapu Müdürlüğü arasında yeni bir işbirliği yapıldı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı, ANDA Arama Kurtarma'yla eğitim ve işbirliği protokolü imzaladı. Yapılan protokol kapsamında eğitim ve saha faaliyetlerinde ortak çalışmalar gerçekleştirilecek.

Balçova Belediyesi ve Balçova Tapu Müdürlüğü arasında protokol imzalandı.

Honaz Belediyesi ile Belediye-İş Sendikası arasında imzalanan toplu iş sözleşmesi kapsamındaki ikramiye ödemeleri yapıldı. Başkan Yüksel Kepenek, “Ödemenin Ramazan ayı başlangıcına denk gelmesi bizleri ayrıca sevindirdi. Personelimizin 10 yevmiyelik ikramiyeleri bugün itibarıyla hesaplarına yatırıldı. Hem 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı hem de Ramazan ayı alışverişlerine katkı sağlamış olduk,” dedi.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, Başkente içme suyu sağlayan havzaların sürdürülebilir kullanımı için özel hüküm belirleme çalışmaları yapan Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, Çamlıdere Barajı ve Gerede Işıklı Regülatörü'nün ardından Kurtboğazi, Eğrekaya ve Akyar Barajları için de koruma planı hazırladı.

Foça Belediyesi tarafından işletilen Foça yolcu iskelesi, afet, seferberlik ve savaş hâliyle olağanüstü hâllerde kullanılmak amacıyla Ulusal Kaynak Envanter Bilgi Sistemi'ne entegre edildi. Afet, acil durum, seferberlik ve savaş hâliyle olağanüstü hâllere ilişkin kıyı liman tesislerine dair protokolü Foça Belediyesi adına Başkan Fatih Gürbüz, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı adına Foça Liman Başkanı Levent Karalom imzaladı.

Menderes Belediye Başkanı Mustafa Kayalar, ORC Araştırma Şirketi'nin yaptığı ankete göre en başarılı belediye başkanları listesinde yer aldı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin gençliğin sesini yükseltmek ve kent hayatına ilişkin her konuya genç bakış açısı getirmek hedefiyle hizmete aldığı dijital gençlik merkezi Genç İzmir, logosunu vatandaşların oylarıyla seçecek. Tasarlanan beş logodan hangisinin kullanılacağını belirlemek için “gencizmir.com” adresini ziyaret etmek yeterli.

Kartal Belediyesi, olası bir afet durumunda Kartal'ın 20 mahallesinde hızlı, bilinçli ve organize müdahalelerin gerçekleştirilebilmesi amacıyla gönüllü ekiplerden oluşan önemli bir projeyi hayata geçiriyor. Proje kapsamında mahallelerde “Afet Gönüllüleri” oluşturulacak, ekip üyelerine Sivil Savunma Müdürlüğü tarafından eğitimler verilecek.

Hatay Büyükşehir Belediyesi ve Arsuz Turizm ve Kültür Derneği, Arsuz'un turizmine katkı sağlamak amacıyla indirim protokolü imzaladı. Arsuz Turizm ve Kültür Derneği Başkanı Hasan Arslan, büyükşehir belediyesi personelinin derneğe üye olan 24 işletmeden faydalanabileceğini ifade etti.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Türkiye 2020 Erişilebilirlik Ödülleri organizasyonunda “Kamu Kurum ve Kuruluşları” kategorisinde ikincilik ödülüne layık görüldü. Ödülü Erişilebilirlik Koordinasyon Komisyonu üyesi engelli derneklerinin temsilcilerinden alan Başkan Tunç Soyer, “Sizin yüzünüzün gülmesi, bizim yüzümüzün gülmesi demektir. Elimizden ne geliyorsa seve seve yapacağız,” dedi.

İzmit Belediye Başkanı Fatma Kaplan Hürriyet, ORC Araştırma Şirketi tarafından son iki yılın en başarılı belediye başkanları anketi sonuçlarına göre ilçe belediyeleri arasında Türkiye'de ikinci, Marmara Bölgesi'nde birinci seçildi.

Karaburun Belediye Başkanlığı ve Karaburun Tapu Müdürlüğü arasında imzalanan protokolle vatandaşların taşınmaz alım satımlarını çok daha hızlı ve güvenli yapabilmesi sağlanacak.

Kartal Belediyesi ile Tüm Yerel-Sen Sendikası arasında 430 memurla sözleşmeli memurların tamamını kapsayan toplu iş sözleşmesi imzalandı.

Tuzlukçu Belediye Başkanı Nurettin Akbuğa, ilçeyi geliştirmek ve ilçe halkının ihtiyaçlarına en iyi şekilde hizmet verebilmek için STK'larla protokol imzaladı.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Etkinlikleri

Sarıyer Belediyesi, çocukların pandemi koşullarında bayram heyecanını doyusya yaşayabilmeleri için hazırlanan sürpriz tır, şarkılar ve marşlar eşliğinde mahalle mahalle dolaşarak bayrak ve balon dağıttı. Koronavirüs önlemleri kapsamında yapılan etkinlikte palyaçolar ve animasyon gösterileri de çocuklara unutulmaz anlar yaşattı. 23 Nisan kutlama programında 12 ülke ve 12 şehirden 582 çocuğun halk oyunları performansları da online platformda izleyiciyle buluştu.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı etkinlikleri kapsamında Konak'taki Mimar Sinan İlkokulu ve Mimar Sinan Ortaokulu'nun duvarına denizi taşıyor. Darağaç Sanat Kolektifi'nden beş sanatçının denizdeki yaşamı anlattığı çalışması, daha tamamlanmadan öğrencilerin yoğun ilgisiyle karşılaştı.

Odunpazarı Belediyesi, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı etkinlikleri kapsamında dijital resim sergisi düzenledi. Çağdaş Sanatlar Galerisi tarafından gerçekleştirilen resim sergisinde tema “23 Nisan” oldu.

Karşıyaka Belediyesi Kültür Müdürlüğü tarafından 10 kadın fotoğraf sanatçısının “Gezgin Kadınlar, Küçük Hanımlar, Küçük Beyler” adlı resim sergisi düzenlendi. Bu anlamlı resim sergisinde dünyanın birçok yerinde çekilen çocuk fotoğrafları yer aldı.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, TBMM’nin açılışının 101. yıldönümü ve 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı coşkusunu en güzel şekilde yaşamak ve salgın nedeniyle evlerinde kalan vatandaşlara moral vermek için mobil konserler düzenledi.

Gazimir Belediyesi, Türkiye Cumhuriyeti’nin ulusal egemenliğinin ilanının 101. Yılı’nı, hazırladığı özel programla kutladı. Çocuk müzikalleri, bando gösterisi ve atölyeler düzenlendi.

Tepebaşı Belediyesi, 23 Nisan Çocuk Sanat ve Kültür Merkezi’nde drama derslerine katılan çocuklar, Ramazan’ın simgelerinden Karagöz ile Hacivat gölge tiyatrosunu yaşatmaya devam ediyor. Geçmişteki Ramazanları özleyen vatandaşlar da oyunları online olarak izleyebiliyor.

Aydın Büyükşehir Belediyesi tarafından 23 Nisan’ın önemini ve coşkusunu çocuklar tarafından resmedilmesi amacıyla “23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı” temalı bir resim yarışması düzenlendi.

Bandırma Belediyesi, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı haftasında “Çocuk Oyunları Festivali” düzenledi. İlk çocuk oyunu “Vizviz Arı Bazi” Bandırma Belediyesi sosyal medya hesaplarından izlendi.

Lüleburgaz Belediyesi, 30. Uluslararası Çocuk Şenliği’ni koronavirüs salgını nedeniyle bu yıl da çevrimiçi etkinliklerle kutladı.

Atakum Belediyesi, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nda hazırladığı özel programla koronavirüs kısıtlamalarında bayram sevincini çocukların evlerine taşıdı. Vatandaşlar, sokaklarındaki sanat etkinlikleri ve müzikle bayram sevinci yaşadı.

Bayraklı Belediyesi, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nı yedi günlük etkinlik programıyla kutluyor. Bu kapsamda Postacılar, Soğukkuyu ve Körfez Mahalleleri’nde düzenlenen etkinlikler renkli görüntülere sahne oldu. Çocuklar doyusya eğlendi.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı etkinlikleri kapsamında “Satranç Turnuvası” düzenliyor. 7-12 yaş grubu öğrencilerin mücadele edeceği Satranç Turnuvası, 24-29 Nisan tarihleri arasında çevrimiçi olarak gerçekleşecek.

Safranbolu Belediyesi

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı etkinlikleri kapsamında Safranbolu’da yaşayan çocuklar için düzenlenen “Resim ve Şiir” yarışması şartnamesi belli oldu. Her iki kategoride birinci olan çocuklara bisiklet, ikinci olanlara tablet, üçüncü olan çocuklara da akıllı saat ödülü verileceği belirtildi.

Nilüfer Belediyesi, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı etkinlikleri koronavirüs salgını nedeniyle çevrimiçi gerçekleştirdi. Nilüfer Belediye Başkanı Turgay Erdem, çevrimiçi olarak çocuklarla bir araya geldi ve çocukların hayallerini dinledi.

Vize Belediyesi, 7-14 yaş arası çocuklar için “Düşlediğin 23 Nisan” temalı “Pastel Boya Ödüllü Resim Yarışması” düzenledi.

FAZLA MESAILER ÜCRETE DAHİL EDİLEBİLİR Mİ?

İş Kanunu’na göre haftalık 45 saati aşan çalışmalar fazla çalışmalardır. Haftalık çalışma süresi bireysel ve toplu iş sözleşmeleriyle 45 saatin altında da değerlendirilebilir. Bu durumda belirlenen haftalık çalışma süresiyle 45 saat arasında gerçekleşecek çalışmalarsa fazla süreli çalışmalar olacaktır.

Hukukumuzdaki “sözleşme serbestisi ilkesi” gereği fazla mesai ücretinin ücrete dahil olacağı hususu taraflarca kabul edilebilir. Ancak mevzuatla ve Yargıtay kararlarıyla birtakım sınırlamalar getirilmiştir.

4857 sayılı İş Kanunu’nun 41/7. maddesindeki “Fazla saatlerle çalışmak için işçinin onayının alınması gerekir,” hükmüyle işçinin fazla çalışmaları için kabul beyanının gerekli olduğu düzenlenmiştir. Aynı şekilde fazla mesai ücretinin ücrete dahil edilebilmesi için de işçinin kabul beyanı gerekecektir.

Diğer bir husus ise, kanunun emredici hükmü olan mesailerin 270 saati aşamayacağına dair düzenlemedir. Öte yandan, fazla mesailerin ücrete dahil edilebilmesi için hakkaniyet esasının uygulanması gerekliliğidir. Belirlenecek olan fazla mesailer eklenmiş hâliyle ücret, asgari ücretin epey üzerindedir ve işçinin fazla mesailerini karşılayabilecek oranda olmalıdır. Aksi hâlde işçinin fazla mesailerinin ödenmesi gerekir. Nitekim

Yargıtay 7. Hukuk Dairesi 2014/7307 E 2014/16641 K sayılı maddesinde “...davacının imzasının bulunduğu iş sözleşmesinde fazla mesai ücretinin ücrete dahil olduğu belirtilmektedir. Ancak iş sözleşmesinde davacının işe girdiği tarihteki ücretin ne olduğu anlaşılamamaktadır. Mahkeme tarafından davacının işe girdiği tarihteki ücreti araştırılarak davacının ücretinin asgari ücretin üzerinde ve fazla mesailerini karşılayacak miktarda olup olmadığının belirlenmesi, sonucuna göre 270 saatlik çalışmalarının ücretiyle birlikte ödenip ödenmediğinin tespiti gerekirken eksik incelemeyle karar verilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir,” denmiştir. Fazla mesai ücretinin ücrete dahil edilebilmesi için belirlenen ücretin asgari ücretin üzerinde ve mesailerini karşılayacak seviyede olmasının zorunlu olduğu açıktır.

Sonuç olarak fazla mesailerin ücrete dahil edilebilmesi, günlük ve haftalık çalışma süresinin aşılmaması, işçinin açık kabul beyanına ve ücretin makul seviyede belirlenmiş olmasına bağlıdır. Bütün bunların yanı sıra bu koşullar gerçekleşse dahi dava yoluna gidildiği takdirde objektif koşullar değerlendirilerek resen araştırma yapılabilecektir.

SODEMSEN
SOSYAL DEMOKRAT KAMU
İŞVERENLERİ SENDİKASI

Av. HARİKA ECEM DEĞİRMENÇİ

SODEMSEN
Toplu İş Sözleşmesi Avukatı

“ORTAK AKLI VE KURUMLAR ARASI İŞBİRLİĞİ ANLAYIŞINI ÖN PLANDA TUTUYORUZ”

Belediyenizin büyükşehir belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşıyor?

MUHAMMET TOKAT: Muğla Büyükşehir Belediyesi'yle ortak çalışmalar gerçekleştiriyoruz. İlçemizdeki çalışmalarla ilgili istişarelerde bulunuyoruz. Ören Mahallesi'ne atık su arıtma tesisi ve kanalizasyon şebeke hattı yapıyoruz. Uzun vadedeki büyüme ve gelişme ihtiyaçlarına göre belirlenen 81 milyon TL'lik bu projeyle birlikte Ören, modern bir altyapıya kavuşacak. Ayrıca Hacıabdi Mahallesi'ne “Kültür Sarayı” yapmayı planlıyoruz. Vatandaşların daha güzel bir Milas'a uyanmaları için çalışmalarımıza ara vermeden devam ediyoruz.

İlçenizde STK'larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

MUHAMMET TOKAT: Ortak akli ve kurumlar arası işbirliği anlayışını ön planda tutarak STK'larla çalışmalarımızı sürdürüyoruz, proje üretmeye devam ediyoruz. Milas, yüzölçümü büyük bir ilçe, mahalle sayısı da fazla. Bu nedenle farklı meslek gruplarını da barındırıyor. Vatandaşların ve esnafın sorunlarını meslek odaları ve STK'lar aracılığıyla tespit edip çalışmalarımızı bu doğrultuda şekillendiriyoruz. Milas'ı fuar ilçesi yapma anlamında Milas Kaymakamlığı, Milas Ticaret ve Sanayi Odası, Tarış Pamuk ve Zeytin Kooperatifleri ve diğer STK'larla önemli bir çalışma sürdürüyoruz. Bu anlamda Milas'a “Tarım Fuarı”, “Yapı Fuarı”, “Evlilik Fuarı” kazandırdık. İlçemizin tanıtımı noktasında gerçekleştirdiğimiz fuarlarla ve şenliklerle Milas'ın adını ulusal/uluslararası alanda duyurmaya çalışıyoruz.

Milas Kent Konseyi bulunmaktadır. Milas Kent Konseyi, ülkemizde örnek gösterilen kent konseylerinden bir tanesidir. Kent konseyleri, vatandaşların ve özellikle STK'ların yönetime katılmasından dolayı oldukça önemli. Bu bağlamda Milas Kent Konseyi'ne desteğimizi sürdürüyoruz.

Kırılgan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

MUHAMMET TOKAT: Dezavantajlı gruplara yönelik çalışmalarımıza ekstra bir özen gösteriyoruz. Ülkemizde artan kadın cinayetleri, toplumumuzun en önemli sorunlarından bir tanesi. Çalışmalarımızı, kadınların her alanda olması için şekillendiriyoruz. Şiddete maruz kalan ya da şiddete maruz kalma ihtimali bulunan tüm kadınlara yönelik olarak geçtiğimiz yıl 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü'nde Kadın Danışma Merkezi açtık. Merkezde sosyal, psikolojik ve hukuksal konularda ücretsiz destek veriliyor.

MİLAS BELEDİYESİ

Kurumsal Yapı: Belediye Meclisi, Belediye Encümeni, Belediye Başkanı, Başkan Yardımcıları, Özel Kalem Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü, Kırsal Kalkınma Müdürlüğü, Araştırma ve Geliştirme Müdürlüğü, Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Müdürlüğü, Gençlik ve Spor Hizmetleri Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü, Emlak ve İstimlak Müdürlüğü, Muhtarlık İşleri Müdürlüğü, Veteriner İşleri Müdürlüğü, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Müdürlüğü, İşletme ve İştirakler Müdürlüğü, Sağlık İşleri Müdürlüğü ve Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü.

Stratejik Hedefler: Katılımcı, adil yönetim anlayışıyla kurumsal kapasiteyi ve hizmetlerde etkinliği artırmak. Doğaya saygı anlayışıyla çevre sağlığına önem vermek, yaşanabilir yeşil ve temiz bir çevre oluşturmak. Dezavantajlı gruplara pozitif ayrımcılık yaparak toplumun tüm kesimlerine eşit hizmet sunmak. Sosyal ve kültürel belediyeçilik anlayışıyla tarihi dokuyu gelecek nesillere taşımak, Milas'ı kültür/sanat merkezine dönüştürmek, Milas'ın tanıtımını yapmak, turizmdeki payını artırmak. Bütün canlıların yaşam kalitesini artırmaya yönelik sağlık hizmeti sunmak. Sürdürülebilir kırsal kalkınmayı desteklemek. Yaşam kalitesi yüksek, sağlıklı, planlı, güvenli ve modern bir ilçe oluşturmak. İlçe ekonomisini geliştirmek.

Çalışan Sayısı: 108 memur, 135 işçi ve 565 şirket personeli.

Bütçe: 210 milyon TL

Bugüne kadar onlarca kadına bu anlamda yardımcı olduk ve özgüvenlerini artırma noktasında kadınları sosyal yaşamda güçlü kılmak için gayret gösterdik. Kadınların üretime katılması için de kadın kooperatiflerine desteğimizi sürdürüyoruz. Engelli vatandaşların sosyalleşeceği alanlar oluşturacağız, Engelsiz Yaşam Parkı'nın yapımına başlayacağız. Pandemi döneminde öncelikli risk grubunda bulunan yaşlılar için de çalışmalar gerçekleştiriyoruz. İhtiyaç sahibi vatandaşlara erzak/gıda yardımının yanı sıra nakdi ve ayni yardımlarımızı da sürdürüyoruz. Milas Süt Birliği'yle “Süt Kardeşim” projesini hayata geçirerek dar gelirli ailelerin 3-6 yaş arasındaki çocuklarına haftada iki litre süt dağıttık.

Seçimlerde en önemli vaatleriniz nelerdi? Hangilerini gerçekleştirebildiniz?

MUHAMMET TOKAT: 2009'da ilk seçildiğimizde ilçemizle ilgili hayaller kurduk, bazı projeler geliştirdik. 2009-2019 arasında altyapı/üstyapı çalışmaları ve nitelikli hizmetler üretmek için cesur adımlar attık. Bu anlamda Milas'ın elli yıllık geleceğine etki edecek yağmur suyu ve kanalizasyon hattı projelerimizi tamamladık.

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

MUHAMMET TOKAT

Muğla-Milas Belediye Başkanı

Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. 1989-2009 yılları arasında serbest avukatlık yaptı. 1999 yılında CHP Milas Belediye Meclis Üyeliği görevini yürüttü. 2007 yılında CHP'nin ilçe kongresinde aday olarak İlçe Başkanı seçildi. Atatürkçü Düşünce Derneği Milas Şubesi'nin Kurucu Başkanlığı'nı yaptı. Muğla Barosu Milas İlçe Temsilciliği ve Milas Tüketici Hakları Hakem Heyeti'nde iki dönem görev aldı. 1998-2004 yılları arasında üç dönem Muğla Barosu Yönetim Kurulu Üyeliği'nde bulundu. 2009 yerel seçimlerinde CHP'den belediye başkanlığı görevine aday oldu ve seçildi. 2014 yerel seçimlerinde CHP'den yeniden aday gösterildi ve ikinci kez belediye başkanı seçildi. 2019 yerel seçimlerini de kazandı. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Karayolları Müdürlüğü'yle çevre yoluyla ilgili proje yapılması, DSİ'yle Akgedik Barajı'ndan ilçemize içme suyu alınması gibi güzel adımlar atıldı.

Bu adımlar doğrultusunda çevre yolunun yapımı başladı. Akgedik Barajı'ndan içme suyu getirilmesine ilişkin projenin sonuna geldik. Gençlere yönelik sosyal donatı alanları ve spor tesisleri yapma anlamında verdiğimiz sözü de Atatürk Kapalı Spor Salonu'nu tamamlayarak yerine getirdik. Kırsal mahallelerin çehresini değiştirmeye yönelik çalışmaların yanı sıra ilçemizin tarihi ve kültürel yapısını koruma anlamında restorasyon faaliyetlerini de tamamladık.

2019'da göreve tekrar seçildiğimizde ülkemizi ve tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19'dan dolayı önceliklerimiz bir anda değişti. Vatandaşların sağlığını ön planda tutan bir anlayışla pandemiyle mücadeleye yoğunlaştık. Bu kapsamda maske dağıtımı, dezenfektan işlemleri vs. birçok alanda faaliyetlerimizi sürdürdük. İlçemizde hava kirliliği sorunu mevcut. Bu nedenle ilçemize doğalgaz getirilmesi konusunda sorumluluk aldık ve önemli bir farkındalık yarattık. Ortak payda Milas anlayışıyla tüm STK'larla ve siyasi partilerle birlikte kurumlar arası işbirliğini ön planda tutarak ilçemize doğalgaz getirilmesi sürecinde önemli bir aşamaya geldik. Türkiye'de ilçeler düzeyinde bir ilki gerçekleştirerek 9 Eylül Üniversitesi Deprem Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü Prof. Dr. Hasan Sözbilir'in değerli katkılarıyla "Milas Deprem Master Planı Çalışma Toplantısı"nı tamamladık. Bu çalışmayla birlikte ileride imar planlarını buna göre düzenleyeceğiz. "Milas Deprem Master Planı", depremlere karşı korunma yöntemlerini geliştirmek ve başta jeotermal kaynaklar olmak üzere yeraltı zenginliklerini ortaya çıkarmak için önemli bir referans çalışma oldu. Bir sanayi ilçesi olan Milas'a "Organize Sanayi Bölgesi" kazandırılması için belediye olarak önemli bir inisiyatif aldık. Muğla'da ilk ve tek olan Milas Organize Sanayi Bölgesi'nin bu anlamda ilçe ekonomisine önemli katkıları olacak. Sadece ilçe ekonomisine değil, hem Muğla'ya hem de ülkemize ciddi katkılar sağlayacak.

Sırada öncelikle yapmayı planladığınız neler var?

MUHAMMET TOKAT: Önümüzdeki süreçte tamamlayacağımız birçok projemiz mevcut. İlçemizin tarihi ve kültürel dokusunu korumaya yönelik planlanan ancak yarım kalan Baltalı Kapı Sokak Sağlıklaştırma Projesi'ni hayata geçiriyoruz.

İlçemizin tarihi dokusunu koruyan ve turizm potansiyelini destekleyen çalışmalar aracılığıyla Milas'ı önemli bir turizm destinasyonu hâline getirmeyi hedefliyoruz. Aziz şehitlerimizin hatıralarını yaşatmak için ilçemize Şehitlik Anıtı kazandırıyoruz. İlçemizde ikamet eden 10.000 Alevi vatandaşın ibadetlerini yerine getirmesi için Milas Cemevi'ni önemli ölçüde tamamladık. İlçemizin nüfus açısından kalabalık ve turizm potansiyeli yüksek olan Bafa ve Selimiye Mahalleleri'ne modern kapalı pazaryeri yapacağız. Güllük, Ören ve Kıyıkışlacık Mahalleleri'nde sahil bandı yenileme projesi gerçekleştireceğiz. Sağlıklı gıdaya ulaşmanın çok önemli olduğu gerçeğinden hareketle tarımsal kalkınmaya önem veriyoruz. Kırsalda yaşayan vatandaşların kendi ürettikleri mahsulleri değerlendirip satması için tarım kooperatifleri kuruyor ve yöresel ürünlere yönelik satış alanları oluşturuyoruz. Şevketiye Mahallesi, Topbaşı mevkinde halk arasında Esentepe olarak bilinen alan, çay bahçesi olarak düzenleniyor. Konum açısından da eşsiz bir manzaraya sahip olan Esentepe, ailelerin vakit geçirebileceği bir mekâna kavuşacak.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

MUHAMMET TOKAT: Milas, 132 mahalleden oluşan, 42 ilden daha büyük ve kırsal çok geniş bir bölge. Fiziki şartları itibarıyla oldukça zorlu bir coğrafya. Bu nedenle her noktaya eşit ve etkin hizmet götürmek için yoğun çalışıyoruz. Özellikle yaz aylarında artan nüfus göz önüne alındığında bütçemiz oldukça kısıtlı kalıyor. 2014 yılında Muğla'nın büyükşehir olması nedeniyle bütçemizin büyük bir bölümü büyükşehir belediyesine aktarıldı. İller Bankası'ndan gelen payın düşmesi de bizi zorladı. Şunu net bir şekilde ifade edebilirim ki, belediyeler özellikle pandemi döneminde fedakârca çalışan personelleriyle birlikte tarih yazdı. Evet, bütçemiz kısıtlı, imkânlarımız sınırlı. Ancak belediyeler, hiçbir bahanenin ardına sığınmadan vatandaşlara hizmet götürme noktasında üstün bir gayret sarf etti. Biz de bu kısıtlı kaynaklara rağmen bahane üretmeden güzel projelere imza attık. Hizmet üretmeye ve çalışmaya devam edeceğiz.

“ARAÇ'A HAK ETTİĞİ DEĞERİ KAZANDIRMAK İSTİYORUZ”

Belediyenizin il belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşıyor?

SATILMIŞ SARIKAYA: Çevre il/ilçe ve büyükşehir belediyeleriyle işbirliğimiz oldu, ortak çalışmalar da devam ediyor. 31 Mart seçimlerinden sonra belediyemizin araç ve ekipman eksikliğini kapatmak için çalışmalara başladık. Bir önceki dönemde kiralık araçlarla hizmet verilmesinden dolayı hâlihazırda araç sayımız oldukça az. Daday, Azdavay ve Kastamonu Belediyeleri'nden almış olduğumuz araçlarla ilçemize hizmet veriyoruz. Mersin Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nden bir adet otomobil aldık. Bu araç, ilçe merkezindeki işlerimizi yürütürken kolaylık sağlıyor. İstanbul ve İzmir Büyükşehir Belediyeleri'yle görüşmelerimiz devam ediyor. Kamyon ve otobüs gibi ihtiyaçlarımızın karşılanması aşamasında çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Farklı parti belediyeleriyle çalışmalarımızda herhangi bir sorun yaşamıyoruz. Amacımız, ilçemize hizmet vermek. Bu anlayışla çalışmaya devam ediyoruz.

İlçenizde STK'larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

SATILMIŞ SARIKAYA: İlçemizde bulunan STK'lara, derneklere, kooperatiflere, spor kulüplerine destek veriyoruz. Ortak çalışmalarımız da devam ediyor. Mülkiyeti belediyemize ait olan iki adet taşınmaz, Halk Eğitim Müdürlüğü'ne tahsis edildi. Böylelikle kadınlar için “Yöresel El Sanatları ve Ahşap İşlemciliği Kursu” açma imkânı sağlandı. Bu kapsamda kadın kooperatiflerine de destek oluyoruz. Belediyemize ait birer taşınmazı Türk Kızılay Araç Şubesi'ne ve Atatürkçü Düşünce Derneği'ne tahsis ederek çalışmalarında yardımcı olduk.

Yerel Eylem Grubu Derneği kurduk. Türkiye Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu'na sunmuş olduğumuz projelerle 1.980.000,00 TL hibe desteği kazandırdık. Yerel Eylem Grubu Derneği Başkanı ve aynı zamanda Belediye Meclis Üyesi Aziz Özceli tarafından yürütülen projeler de devam ediyor. İlçemizin tarım alanında ihtiyaçlarını karşılamasını ve tüketimden üretime uzanan bir süreçte sağlam adımlar atmasını önemsiyoruz.

ARAÇ BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI: Başkanlık, Yazı İşleri Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, Temizlik İşleri Müdürlüğü, Muhtarlık İşleri Müdürlüğü, Zabıta Amirliği ve İtfaiye Çavuşluğu.

STRATEJİK HEDEFLER: İlçemizde istihdamının yetersiz olması nedeniyle hem sanayi hem de tarım alanlarında yeni iş sahaları açmak. Göç veren ilçe olmak yerine göç alabilen bir ilçe olmak.

Tarihi M.Ö. 1132 yılına kadar dayanan, 1866 yılında belediyesi kurulan, Milli Mücadele'de nüfus bazında en çok şehit veren Araç'ın zengin kültürünü, yaylalarını, doğal güzelliklerini ve yemeklerini ülke turizmine kazandırmak. Araç'a hak ettiği değeri kazandırmak.

ÇALIŞAN SAYISI: 15 memur, 5 sözleşmeli memur, 9 daimi işçi, 67 şirket işçisi.

BÜTÇE: 10.345.143,12 TL

Kırılğan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

SATILMIŞ SARIKAYA: Kırılğan gruplara yönelik çalışmalarımıza öncelik veriyoruz. Özellikle pandemi koşullarında ihtiyaç sahibi çocukları, gençleri, yaşlıları ve Roman vatandaşların yaralarına merhem olmayı ve ihtiyaçlarını karşılamayı kendimize görev edindik.

Pandemi sürecinde işsiz kalan ve evinde sıcak yemek pişiremeyen vatandaşlara her gün yemek dağıttık. Bilgisayarı, tableti vs. olmayan çocuklar uzaktan eğitime katılamıyor. Bu konudaki girişimlerimizle, hayırsever vatandaşlarla yaptığımız görüşmelerle yetmiş tane bilgisayar dağıttık. 2020 yılında, ilçemizin köylerinde yaşayan ihtiyaç sahibi öğrencilere 300 tane ayakkabı ve mont ulaştırdık.

Ramazan ayında da ihtiyaç sahipleri, özellikle evinde yemek yapamayan yaşlı vatandaşlar için sıcak yemek dağıtmaya devam edeceğiz.

Öte yandan, tekerlekli sandalye, hasta yatağı, akülü araba gibi ihtiyaçları olan engelli vatandaşlar belediyemize müracaat ettiğinde ihtiyaçlarını karşılamak için seferber oluyoruz.

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

SATILMIŞ SARIKAYA

Kastamonu-Araç Belediye Başkanı

Kastamonu Üniversitesi Meslek Yüksekokulu İnşaat Bölümü'nü ve Yıldız Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü'nü bitirdi. İnşaat Mühendisleri Odası Kastamonu Temsilciliği'nde İnşaat Mühendisliği Temsilciliği ve Başkan Yardımcılığı yaptı. Araç Spor Kulübü'nde iki dönem başkanlık görevini üstlendi. 1994-1999 arasında Sosyal Demokrat Halkçı Parti'de Araç Belediye Meclis Üyesi olarak görev yaptı. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Seçimlerde en önemli vaatleriniz nelerdi? Hangilerini gerçekleştirebildiniz?

SATILMIŞ SARIKAYA: 31 Mart seçimlerinde her başkan adayı gibi benim de vaatlerim oldu. Vaatlerimi gerçekleştirmeye devam ediyorum. İlçemizin kanayan yarası, işsizlik. İşsizliğin önüne geçebilmek, vatandaşın refahını yükseltmek ve göçü önlemek için çalışıyoruz. Yıllardır ilçemizde faaliyet gösteren Ramsey'in fabrikası 2016 yılında kapandı. Dört yıldır boş duran fabrikanın yerine Konvoy Tekstil'in kurulması için katkı sağladık. Bu fabrikada 200 kişi çalışmaktadır. 2020 yılında RMS firmasına ait fabrikanın ilçemizde kurulmasını sağladık. Fabrika, 200 vatandaşa ekmek kapısı oldu.

Sanayi Sitesi'nin altyapı/yol çalışmalarını tamamladık. Fabrika düzeyinde faaliyet gösteren Bulut Kontrplak'ın da altyapı çalışmalarını 31 Mart seçimlerinden sonra bir ay gibi kısa bir sürede tamamladık.

Belediyemizin araç ve ekipman eksikliğini belirtmiştim. Bizden önceki yönetim ilçe hizmetlerini kiralık araçlarla karşıladığından ekipmanımızın yetersiz olduğunu gördük. Bu sorunun giderilmesi için 1 adet merdivenli itfaiye, 2 adet çöp kamyonu, 1 adet otobüs, 1 adet yol süpürme aracı ve 1 adet kamyonet temin ederek makine parkurunu güçlendirmeye çalışıyoruz. İstanbul ve İzmir Büyükşehir Belediyeleri'yle görüşmelerimiz devam ediyor. Belediyemize 1 adet otobüsü ve 1 adet damperli kamyonu kazandırmak üzereyiz.

İlçemizi ilgilendiren diğer bir sıkıntı da su. Yaşamın vazgeçilmez bir unsuru olan su, yerine başka bir madde ikame edilemeyen, sınırlı bir doğal kaynaktır. Sağlıklı suya ulaşmak her şeyden önce temel insan hakkı olarak değerlendirilmelidir. Bu konuda da çalışmalarımızın karşılığını aldık. İlçemize bağlı Dereçatı Köyü'nden 8 litre/saniye debili su kaynağının resmi anlaşmaları tamamlandı. 2021 yılı içerisinde isale hattını yapmak suretiyle ilçe şebeke suyuna aktarılacak. Aynı zamanda 2 adet terfili sistem yeni sondaj kuyusu açıldı, 2021 yılında ilçemize bu su kaynaklarını kazandıracaktır.

El sanatlarına da gereken önemi vermeye çalışıyoruz. Araç İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'yle koordineli olarak belediyemiz kaynaklarıyla satın alınan eski el dokuma tezgâhlarında vatandaşlar el emeklerini sergilemektedir.

Yıllardır kullanılmayan Araç Hamamı'nı Vakıflar Bölge Müdürlüğü'nden kiraladık. Hâlihazırda faaldir.

İlçemizdeki sosyal/kültürel etkinliklere de önem veriyoruz. 2006 yılında başlayan ilçe festivalimiz 2014 yılından sonra yapılmamıştır. 2019 yılında festivalimizi tekrar canlandırdık, Araç Şekerciler Pastacılar ve Yayla Kültürü Festivali adıyla başlattık. Mülkiyeti belediyemize ait binayı sosyal tesis (fitness salonu) olarak hizmete açtık. Gençler için Bocce sahası yaptık, bölgesel yarışmalar düzenlenmesini sağladık.

Sokak hayvanları için beslenme noktaları oluşturduk. Araç

sıkışıklığını azaltmak için açık otoparklar yaptık. Mezarlık alanının genişletilmesini sağladık. 30.000 metrekare parke çalışması gerçekleştirdik. İlçemize özgü yöresel yemekler ve içecekler için patent/coğrafi işaret alım çalışmaları yaptık. Araç gazozunun patentini aldık.

Ben bu ilçede doğdum büyüdüm. Gençliğimde spor faaliyetlerinde bulundum. Araç Spor, ligden çekildi. Seçimlerden önce ve sonra bu konuyla ilgili gençlerden yoğun talep aldım. Araç Belediyesi'nin futbol takımını kurduk. Amatör lige merhaba diyen takımımız, ilk sene şampiyon oldu. Araç Belediyesi Kadın Hentbol Takımı'nı kurduk. Kısıtlı imkânlarla kurduğumuz takımımız, bu sene 24 maçta 21 galibiyet, 2 beraberlik ve 1 mağlubiyet alarak ligi 2. sırada bitirdi ve süper lige çıktı. Önümüzdeki yıl ilçemizi süper ligde temsil edecek olan Araç Belediyesi Kadın Hentbol Takımı'na başarılar diliyorum. Araç Belediyesi Kadın Hentbol Takımı'nın bu başarısında emeği geçen sporculara, antrenörlere, idari yönetime ve tüm vatandaşlara teşekkür ediyorum.

Sırada öncelikle yapmayı planladığınız neler var?

SATILMIŞ SARIKAYA: İlçemiz 1930'lu yıllarda kendi enerjisini ürettiyordu. Teknolojinin gelişmesi ve zamanla ihtiyaçların artması nedeniyle mevcut enerji sistemi atıl hâle gelmişti. Üretim tesisini yeniden hayata kazandırmak için çalışmalara başladık. Öncelikle hisselerin Araç'a kazandırılması gerekiyordu. Bunu gerçekleştirdik. Projelerin fizibilite çalışmaları tamamlandı. Ruhsat izin süreleri ve proje çalışmaları devam etmektedir. 2022 yılında bu tesisimize

de başlayacağız. İlçemiz, gelir getirecek bir tesise kavuşacak.

"Mahalle Konakları"nı yaşatmak istiyoruz. Bu sayede hem kültürel değerlerimizi devam ettireceğiz hem de toplantı/etkinlik mekânı oluşturacağız.

İŞKUR'la ve Araç İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'yle yaptığımız protokolle "Yöresel Bez Dokumacısı Mesleki Eğitim Kursları" ve "Ahşap El Oymacılığı Kursları" düzenlenecek. Kursları bitiren vatandaşlar hem maddi kazanç sağlayacak hem de bu alanda kendilerine iş imkânı yaratabilecek.

Kurtuluş Savaşı'nda en çok şehidi ilçemiz vermiştir. Ülkenin zor zamanlarında iki keşif uçağı alınarak orduya bağışlanmıştır. Bu nedenle ilçemize "Kent Parkı" yapmak ve Araç'ın yokluklara rağmen orduya bağışladığı bu keşif uçağını yapacağımız "Kent Parkı"na kazandırmak istiyoruz. Gerekli izinlerin alınması için çalışmalar başladı. Olumlu sonuçları bekliyoruz.

Gıcırık Suyu'nu ve mağarasını restore ettirerek hizmete açacağız, ekolojik turizme ağırlık vereceğiz. Dokuma tezgâhlarını canlandıracağız. Yeşil alanlar oluşturacağız.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

SATILMIŞ SARIKAYA: Karşılaştığımız en önemli sorun, maddi imkânların yetersizliği. Geçmiş dönemden gelen borçlar, hizmetlerimizin aksamasına neden oluyor. İller Bankası'ndan belediyemize gelen paranın düzensiz olması, çalışmalarımızı etkiliyor.

Türkiye'de belediyelerden her anlamda beklenti büyük. İktidar partisinin çözemediği sorunların çözümü belediyelerde aranıyor. İşsizlik oldukça büyük bir sorun. Belediyeler, istihdam kapısı olarak görülüyor. Mevcut iktidarın etkili çözümler bulması gerekiyor.

“KADINLAR KOOPERATİFİ KURUYORUZ”

Belediyenizin ilçe ve il belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

AYKUT YAKUT: Bugüne kadar bağımsız olan il belediyesi, partimize katıldığı andan itibaren çalışmalarımızda destek vermektedir.

Beldenizde STK’larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

AYKUT YAKUT: Pandemiyle sürecinde STK’larla işbirliği yapılmaktadır. Çiftçileri ilgilendiren sertifikalı tohum, damızlık sığır ve küçükbaş yetiştiriciliği konularında fikir alışverişi yapılmaktadır. Kent konseyi yoktur.

Kırılğan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

AYKUT YAKUT: Ortak üretim aşamasında kadınların önderliğinde “Kadınlar Kooperatifi” kurulması ve her kesime hitap eden kültürel geziler düzenlenmesi gibi projelerimiz bulunmaktadır.

Seçimlerde en önemli vaatleriniz nelerdi? Hangilerini gerçekleştirebildiniz?

AYKUT YAKUT: Altyapı çalışmaları tamamlandı. 36.000 metrekare parke kilit taş yapımı bitmek üzeredir. Ana caddedeki otuz beş yıllık ıhlamur ağaçları (120 adet) önceki yönetim zamanında kesilmiştir. Bu alan tekrar ağaçlandırılmıştır. Spor aletleri parkının ve 2 adet çocuk parkının yapımı bitmiştir. Mali imkânlarımız elverdiğinde 1 adet parkın tamamlanması planlandı.

KARAHALİL BELEDİYESİ

Kurumsal Yapı: Belde belediyesi olduğumuz için müdürlüklerimiz bulunmamaktadır.

Stratejik Hedefler: Belde halkına hizmet etmek ve ayakta durabilmek.

ÇALIŞAN SAYISI: 3 memur 3 işçi, 6 şirket işçisi.

BÜTÇE: 5.000,000 TL

Bir eczane açılmasını vaat ettik. Bu konuyla ilgili çalışmalarımız devam ediyor. “Kadınlar Kooperatifi” kurmak için çalışıyoruz. Atıl durumdaki futbol sahası temizlendi. Beldemizle özdeşleşen yağlı güreşlerin takvimine girmek için çalışmalar devam ediyor. 20 dönümlük çam korusunda bakımsızlıktan ve hastalıktan dolayı ağaçlar kesildi. Bu alandaki ağaçların bakımı yapılmaktadır. Bu koru, belde halkına piknik alanı olarak sunulacaktır. Koruluk yanındaki doğal gölet temizlendi. Çiftçilerin büyükbaş ve küçükbaş hayvanları için sulama kaynağı oluşturuldu. Beldemizin yanından geçen Teke Deresi üzerindeki iki köprü, yağmur suyuyla tamamen kullanılmaz hâle geldi. DSİ ve İl Özel İdare koordinesinde yeni köprü yapılmasına ilişkin talebimiz değerlendirildi. İki adet köprü yapılmasıyla ilgili ödenek çıktı. Haziran ayı itibarıyla yapımına başlanacağı DSİ tarafından tebliğ edildi. Beldemizin içinden geçen küçük derenin ıslahıyla ilgili konu da bu köprülerin yapımıyla birlikte ele alınacak. Demirkapı Mahallesi’nin altyapı çalışmaları tamamlandı, İller Bankası projeyi hayata geçirmek için devlet onayı beklemektedir.

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

AYKUT YAKUT

Kırklareli-Babaeski Karahalil Belediye Başkanı

1984 yılında askeri liseye başladı. Mezun olduktan sonra Türk Silahlı Kuvvetleri’nde çalıştı. Çeşitli tip ve büyüklükteki askeri gemilerde seyir astsubayı, ikinci komutan ve komutan olarak görev yaptı. Anadolu Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümü’nü bitirdi. 2012 yılında emekli olduktan sonra ticari gemilerde ikinci kaptan ve master kaptan olarak görev yaptı. Dünyadaki tüm deniz sahalarında geçerli olan “Uluslararası Kaptanlık Belgesi”ne sahiptir. Evli ve 2 çocuk babasıdır.

Sırada öncelikle yapmayı planladığınız neler var?

AYKUT YAKUT: İki adet düğün salonu kullanılmaz durumda. Maddi imkânlarımız doğrultusunda ve diğer belediyelerin katkıları neticesinde bu düğün salonlarını kullanıma hazır hâle getirmek istiyoruz. AB projelerinden faydalanabilmek için kardeş (yurtdışı) belediye bulup bölgemiz için uygulanabilir projeleri hayata geçirmek istiyoruz.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

AYKUT YAKUT: En büyük sıkıntımız, personel yetersizliği ve hizmet araçlarının çoğunun ekonomik ömrünü tamamlamış olması. Merkezi yönetimin CHP'li belediyelere bakış açısı farklı. Belediye imkânları ve kabiliyetleri dışında kalan tesis yapımının ya da uygulanabilirliği zor olan işlerin istenmesi. İŞKUR üzerinden geçici işçi taleplerimizin değerlendirilmemesi. İller Bankası'ndan gelen payın düşürülmesi ve yetersizliği.

